

Tilinpäätös 2019

Kauhajoen kaupunki

Sisällysluettelo**Sivu**

1. TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019	4
1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2. KAUPUNGIN STRATEGIA	6
1.3. KAUPUNGIN HALLINTO-ORGANISAATIO	8
1.4. KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	13
1.4.1. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	13
1.4.2. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
1.4.3. Kaupungin henkilöstö	17
1.4.4. Ympäristöasiat	18
1.4.5. Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	18
1.4.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja todennäköisestä kehityksestä	19
1.4.7. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
1.5. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	22
1.6. TOIMINNAN RAHOITUS	26
1.7. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	31
1.8. KOKONAISTULOT JA -MENOT	32
1.9. KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	33
1.9.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
1.9.2. Kauhajoen kaupungin konsernikaaviot	33
1.9.3. Konsernin toiminnan ohjaus	35
1.9.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja tuleva kehitys	35
1.9.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	36
1.9.6. Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportointi	37
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	37
Kauhajoen Tennishalli Oy	38
Käyttäjämäärät	39
Kauhajoen Vesihuolto Oy	39
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali	41
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus	42
Kiinteistö Oy Kauhajoen Vuokra-asunnot	42
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	44
1.9.7. Kuntayhtymien tilinpäätösraportointi	45
Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä	45
Suupohjan Koulutuskuntayhtymä	46
Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä	47
1.9.8. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	49
1.10. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	53
1.10.1. Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	53
1.10.2. Selvitys talouden tasapainottamisen toteutumisesta	53
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	59
2.1. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	59
2.1.1. Kaupunginhallitus	60
2.1.2. Yhteistoimintalautakunta	65
2.1.3. Kasvatus- ja opetuslautakunta	71
2.1.4. Hyvinvointilautakunta	75
2.1.5. Tekninen lautakunta	80
2.1.6. Rakennuslautakunta	83

2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	85
2.3. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	86
2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	88
2.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	89
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	91
3.1. KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	91
3.2. KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	92
3.3. KAUPUNGIN TASE	93
3.4. KONSERNIN TULOSLASKELMA	95
3.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	96
3.6. KONSERNIN TASE	97
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	99
4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
4.1.1. Noudatetut arvostuksen ja jaksotuksen periaatteet ja menetelmät	99
4.1.2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	100
4.1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	100
4.2. KAUPUNGIN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	102
4.3. TASEEN LIITETIEDOT	105
4.4. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	110
4.5. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	112
4.6. KONSERNIN LIITETIEDOT	114
5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	118
6. LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA, TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVASTA	119
7. HENKILÖSTÖKERTOMUS VUODELTA 2019	120

1. TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kauhajoen kaupungin tilinpäätös vuodelle 2019 on 5 885 428,78 euroa ylijäämäinen. Ylijäämäinen tulos selittyy erityisesti valtuuston alkuvuodesta 2019 tekemällä päätöksellä, jossa Kauhajoen kaupungin omistamista Fortum Oyj:n osakkeista myytiin 50 %. Myyntivoitto uudelleen sijoitettiin varainhoitosalkkuihin. Osakemyynnin taloutta kohentava vaikutus oli 8 170 000 euroa osinkotulojen menetys huomioiden. Lisäksi taloutta tasapainotti kaupungille myönnetty 1 000 000 euron harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Mahdollisuuksia parempaan tulokseen oli, kun oma toiminta alitti toimintakatteen reilulla 500 000 eurolla. Lopputulosta heikensi kuitenkin Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän reilu 3 000 000 euron arvioitua suurempi maksuosuus sekä verotulojen 2,3 miljoonaa euroa talousarviotietoja pienempi kertymä. Valtio kompensoi verotulomenetystä 587 950 euron valtionosuuden korotuksella. Toimintavuoden aikana tehtiin lisäksi poistoihin alaskirjaus 357 000 euroa palvelutuotannosta poistuneista hyödykkeistä.

Kun vuoden 2019 ylijäämä kirjataan kaupungin taseeseen, jää katettavaa alijäämää edelleen 7 314 857,39 euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä kertynyt katettavaa alijäämä oli 13 200 286,17 euroa. Vaikka summa pieneni huomattavasti, on kaupungilla suuria haasteita kattaa tuo alijäämä velvoitteen mukaisesti vuoden 2022 loppuun mennessä. Kaupungin taloutta koettelee erityisesti väestön väheneminen ja vanheneminen. Syntyvyyden pieneneminen ja samalla työikäisen väestön väheneminen haastaa työvoiman saatavuuden ja sitä kautta työpaikka- ja verokehityksen. Tasapainottamista tarvitaan tulevina vuosina erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon osalta, mutta myös sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Kauhajoen kaupunki tarvitsee sote-ratkaisun, tarkoittaa se sitten maakunnallista ratkaisua tai alueellista Suupohjan kuntien ratkaisua koskien palveluverkkoa tai tuotantotapaa. Maakuntaudistuksen kaaduttua maaliskuussa 2019, on valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismallin valmistelu ollut vähintäänkin epäselvää. Kuntiin ei vielä ole kantautunut tietoja sen enempää rahoitusmallista kuin aikataulustakaan. Selvää on, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä tulee jatkossakin ohjata ennaltaehkäisevään, kuntouttavaan, lapsiperheitä ja kotona asumista tukevaan suuntaan.

Vuonna 2019 toteutettiin investointeja 6 061 658 euron arvosta, suurimpina yksittäisinä kohteina olivat Koulukeskuksen J-osan liikuntasalin ja Nuorisotalo Räimiskän peruskorjaukset. Investointiohjelman toteuttamiseksi nostettiin pitkäaikaista lainaa 5 500 000 euroa. Samaan aikaan pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 5 209 539 euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 2 000 000 eurolla. Lainamäärä kasvoi siten yhteensä 2 290 461 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Vuosi 2019 oli Kauhajoen kaupungin uuden strategian ensimmäinen toimeenpanovuosi. Kaupungin uusi strategia vuoteen 2025 saakka hyväksyttiin marraskuussa 2018. Strategian visiona on, että Kauhajoki on eteläisen Etelä-Pohjanmaan keskus isolla Koolla. Strategia painottuu hyvinvointiin, kasvuun ja elinvoimaan. Strategian mukaisesti myös kaupungin organisaatiota uudistettiin vuoden 2019 alusta lähtien siten, että sivistyspalvelut jaettiin kahteen toimialaan kasvat- ja opetuspalveluihin sekä hyvinvointipalveluihin. Myös hallintopalveluissa tehtiin työnjaon ja prosessien kautta uudelleenjärjestelyjä. Strategian mukaisesti organisaatiota uudistetaan joulukuussa 2019 tehdyn päätöksen mukaan edelleen elinkeino- ja kehittämispalveluissa. Tuolloin kaupunginvaltuusto päätti, että Kauhajoen kaupunki aloittaa omien elinkeino- ja kehittämispalveluiden tuottamisen vuoden 2020 alusta. Lisäksi kaupunki ilmoitti olevansa valmis hoitamaan Suupohjan ja Kristiinankaupungin maatalouslomituspalvelut Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen

toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän purkaminen yhdessä kuntayhtymän jäsenkuntien kanssa aloitettiin ennen vuodenvaihdetta.

Tätä katsausta kirjoittaessa elämme historiallisia aikoja. Suomen hallitus on yhdessä Tasavallan Presidentin kanssa 16.3.2020 todennut Suomessa vallitsevan poikkeusolot koronavirusepidemian vuoksi. Kiinasta lähtöisin oleva koronavirus on saavuttanut ensin Euroopan ja nyt myös Suomen. Häiriötilanne on vaikea, todennäköisesti pitkäkestoinen ja se vaikuttaa elinkeinoelämään ja verotulojen kautta kuntienkin talouteen. Poikkeustilanteen hallitsemiseksi hallitus otti käyttöön valmiuslain mukaisia toimenpiteitä, jotka ovat vaikuttaneet myös Kauhajoella kaupungin peruspalveluiden hoitamiseen. Erityisesti kasvatuksen ja opetuksen toimialalla vaikutukset ovat merkittävät, kun lähiopetusta tarjotaan ainoastaan esi- ja perusopetuksen 1-3 luokkalaisille sekä erityisen tuen piirissä oleville oppilaille. Muut opiskelevat etäopetuksessa. Lähes kaikki kaupungin hyvinvointipalvelut ovat keskeytyneinä ja julkiset kokoontumiset on kielletty. Tavoitteena on hillitä epidemian huippua.

Odotettavissa on, että kuntien talouden osalta koronaepidemian vaikutus tulee näkymään ensisijaisesti verotuloissa negatiivisena kehityksenä ja lisäyksenä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksissa. Tilanteella on heikentäviä vaikutuksia työllisyyteen, jo nyt lukuisat yritykset ovat sulkeneet oviaan ja lomauttaneet henkilöstöään. Suomen Pankki ennusti 18.3.2020, että koronavirus aiheuttaa Suomeen taantuman ja BKT supistuu 1,5-4 prosenttia vuoden 2020 aikana. Kuntaliiton ensiarvioiden mukaan koronavirusepidemian myötä kaupunkien ja kuntien kunnallisia yhteisöverotulot romahtavat yli 700 miljoonaa euroa. Sote-menojen kasvu heikentää kuntataloutta vähintään 400 miljoonaa euroa. Maksu- ja myyntituottojen pieneneminen vähentää kuntien tuloja noin 200 miljoonaa euroa. Lisäksi muut talousvaikutukset, esimerkiksi pelastustoimen kustannusten kasvu, heikentävät kuntataloutta yli 100 miljoonaa euroa. Kuntakohtaisia vaikutusarvioita ei ole vielä saatu.

Näin maaliskuun lopulla tarkasteltuna, kun elämme keskellä edellä mainitun koronaviruksen aiheuttamaa poikkeustilannetta ja epävarmuutta, vuosi 2019 näyttää kaikesta organisaatiouudistamisesta, hallinnon järjestelyistä ja muista muutoksista huolimatta varsin tutulta ja turvalliselta. Kauhajoen kaupungin henkilökunta ja luottamushenkilöt ovat antaneet luottamuksensa ja oman työpanoksensa kehittämiseen ja olemme päässeet kaupungin omassa toiminnassa toteuttamaan uutta strategiaamme ja onnistuneet perustehtävässämme, kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisessa varsin hyvin. Haluankin kiittää kaikkia hyvästä yhteistyöstä. Vuosi 2020 tulee vaatimaan meiltä poikkeuksellisen paljon työtä ja yhteishenkeä, jolla selätämme käsillä olevat vaikeat ajat.

Kauhajoella 23.3.2020

Linda Leinonen
kaupunginjohtaja

1.2. KAUPUNGIN STRATEGIA

Kaupungin uudistettu strategia tuli voimaan 1.1.2019 alkaen.

KOOLLA on väliä – Kauhajoki

Kohdaten – Kehuen – Kekseliäästi – Kannattavasti

Visio 2025

Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteeksi.

Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukkaiden hyvinvointiin.

Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA.

Arvot

Positiivisuus - Otamme iloisen ja reippaan asenteen aseeksemme. Pidämme pilkkeen silmäkulmassa ja mielialamme myönteisenä.

Yhteistyö - Me-henkemme ja yhteistyötautomme tekee meistä halutun kumppanin, jonka kanssa verkostoitua olipa kysymys sitten sisäisestä tai ulkoisesta toiminnasta.

Yrittäjyys - Yrittäjämäinen asenne, meininki ja kehittämisenhalu kuvastaa kaupunkimme toimijoita. Teemme jokaisessa roolissa ekologisesti kestäviä ja järkeviä päätöksiä, jotka kantavat taloudellisesti ja sosiaalisesti.

4 KOOTA – Kasvun konstit

Kohdaten - Kaupunki toimii kuntalaisten kohtaamisten alustana, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkein tehtävämme

Kehuen - Markkinoinnin ja viestinnän avulla tuomme paikkakuntaamme tunnetuksi

Kekseliäästi - Ideointi, kokeilut ja kehittäminen ovat toimintatapamme

Kannattavasti - Kaupungin talouden saattaminen tasapainoon on ykkösprioriteettimme

Kasvun konstit valtuustokaudella

Kasvun konstit	Toimenpiteet	Mittarit
Kohdaten		
Kaupunki toimii kuntalais- ten kohtaamisen alustana, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkein teh- tävämme	Edistämme teoillamme kau- punkilaisten hyvää, terveellistä ja turvallista arkea yhdessä 3. sektorin ja yritysten kanssa.	Hyvinvointimittarit
	Annamme asukkaille mahdol- lisuuden osallistua yhteisön kehittämiseen.	Osallistavien toimenpiteiden määrä
Kehuen		
Markkinoinnin ja viestinnän avulla tuomme paikkakun- taamme tunnetuksi	Lisäämme kaupunkimme nä- kyvyyttä ja houkuttelevuutta (sijoittumis-, työ- ja asuinpaik- kakuntana)	Kauhajoen medianäkyvyys Uusien työpaikkojen määrä, tulomuutto, rakennuslupien määrä
Kekseliäästi		
Ideointi, kokeilut ja kehittä- minen ovat toimintatapam- me	Kannustamme ideoimaan ja kokeilemaan	Vuoden aikana tuotamme vähintään 100 ideaa ja ryh- dymme 10 kokeiluun
	Etsimme yhteistyön keinoin entistä tuottavampia palvelurat- kaisuja	Uudet yhteistyökumppanuu- det
Kannattavasti		
Kaupungin talouden saat- taminen tasapainoon on ykkösprioriteettimme	Palvelumme ovat kustannustie- toisesti ja –tehokkaasti tuotet- tuja.	Vuosikate riittää kattamaan myös poistot.
		Taseeseen kertynyt alijäämä on katettu vuoteen 2022 mennessä.

1.3. KAUPUNGIN HALLINTO-ORGANISAATIO

Toimielinorganisaatio sekä palvelu- ja henkilöstöorganisaatiot ovat 1.1.2019 alkaen seuraavat.

Kaavio. Kauhajoen kaupungin toimielinorganisaatio 1.1.2019 alkaen.

KAUPUNGINJOHTAJA			
HALLINTO-PALVELUT	KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT	HYVINVOINTI-PALVELUT	TEKNISET PALVELUT
hallintojohtaja	kasvatus- ja opetusjohtaja	hyvinvointijohtaja	tekninen johtaja
- Kansliapalvelut - Talouspalvelut - Henkilöstöpalvelut - Elinkeinopalvelut - Maaseutuhallinto - Työllisyyspalvelut - Yhteistoimintaltk	- Varhaiskasvatus - Perhepäivähoito - Päiväkodit - Avoin varhaiskasv. - Opetus ja koulutus - Esi- ja perusopetus - Lukiokoulutus - Erityisopetus ja tukipalvelut	- Opistot ja kulttuuripalvelut - Kirjasto- ja tietopalvelut - Markkinointi ja tapahtumat - Liikuntapalvelut - Nuorisopalvelut	- Tekniset palvelut - Kaupunkisuunnittelu - Kunnallistekniikka - Toimitilapalvelut - Palo- ja pelastustoimi - Rakennusvalvonta

Kaavio. Kauhajoen kaupungin palvelu- ja henkilöstöorganisaatio 1.1.2019 alkaen.

Kaupunginvaltuusto

Toimielin on kokoontunut 6 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Hautala Lasse (6/6)
I varapuheenjohtaja	Ala-Kokko Antti (4/6)
II varapuheenjohtaja	Rotola-Pukkila Mikko (6/6)
III varapuheenjohtaja	Yli-Rahnasto Sami (6/6)

Valtuutetut

Björkman Petri (6/6)	Kytöharju Mika (6/6)	Pietari Maria (6/6)
Eeva Toni (6/6)	Köykkä Jari (4/6)	Pihlaja Tapio (5/6)
Einola Enni (4/6)	Leppänen Janne (4/6)	Rinta-Halkola Katri (5/6)
Eloranta Harri (4/6)	Marttila Hannu (6/6)	Santala Heikki (5/6)
Hakola Taija (5/6)	Maunula-Craycroft Riitta (4/6)	Soini Pekka (5/6)
Hirvimäki Arja (5/6)	Mustajärvi Niina (5/6)	Tapanainen Tarja (6/6)
Järviluoma Heikki (5/6)	Mäki-Pantti Petri (5/6)	Viertola Hannu (5/6)
Kilpiö Tero (4/6)	Nurmi Markku (6/6)	Ylikoski Esa (4/6)
Kiukkonen Olli (5/6)	Ojaniemi Markku (6/6)	Ylinen Marko (6/6)
Koivula Riitta (4/6)	Opas Petteri (5/6)	
Kuusisto Raija (2/6)	Paananen Merja (5/6)	

KESK	14	VIHREÄT	1
PS	6	VAS	1
KOK	8	KD	1
SDP	4		
YHTEENSÄ			35

Kaupunginhallitus

Toimielin on kokoontunut 22 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Santala Heikki (21/22)
I varapuheenjohtaja	Tapanainen Tarja (20/22)
II varapuheenjohtaja	Hakola Taija (20/22)

Jäsenet

Eeva Toni (18/22)	Lyyski Toivo (22/22)	Paananen Merja (17/22)
Kytöharju Mika (22/22)	Opas Petteri (22/22)	Rinta-Halkola Katri (19/22)

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto

Ala-Kokko Antti (21/22)	Rotola-Pukkila Mikko (20/22)	Yli-Rahnasto Sami (20/22)
Hautala Lasse (17/22)		

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto

Toimielin on kokoontunut 4 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Tapanainen Tarja (4/4)
Varapuheenjohtaja	Ylinen Marko (4/4)

Jäsenet

Kytöharju Mika (3/4)	Opas Petteri (3/4)	Vesala Niina (0/4)
----------------------	--------------------	--------------------

Tarkastuslautakunta

Toimielin on kokoontunut 11 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Ala-Kokko Antti (11/11)	
Varapuheenjohtaja	Ojaniemi Markku (7/11)	
Jäsenet		
Luoma-Nirva Keijo (11/11)	Nummijoki Päivi (10/11)	Pietari Maria (11/11)

Keskusvaalilautakunta

Toimielin on kokoontunut 4 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Hautala Tapio (4/4)	
Varapuheenjohtaja	Tuominen Sauli (3/4)	
Jäsenet		
Ahonen Marjo-Riitta (4/4)	Arkela Heikki (4/4)	Mattila Maija (4/4)

Yhteistoimintalautakunta

Toimielin on kokoontunut 8 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Ranta-Muotio Aulis (8/8)	
I varapuheenjohtaja	Ketola Jorma (6/8)	
II varapuheenjohtaja	Hautaviita Timo (5/8)	
Jäsenet		
Alanko Mirva (0/8)	Niemelä Anne (7/8)	Rajala Veli (8/8)
Honkaranta Marjo (4/8)	Paananen Merja (2/8)	Saarikoski Matti (7/8)
Jokinen Riikka (6/8)	Palomaa Miia (7/8)	Syvälouma Saija (1/8)
Järvelä Seppo (6/8)	Penttala Anne (7/8)	

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimielin on kokoontunut 6 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Paananen Urpo (6/6)	
Varapuheenjohtaja	Marttila Hannu (6/6)	
Jäsenet		
Björkman Petri (6/6)	Latva-Koski Sari (4/6)	Pihlaja Tapio (4/6)
Kuusisto Raija (4/6)	Mustajärvi Niina (5/6)	Ylihärstilä Anne (6/6)
Köykkä Jari (3/6)		

Kasvatus- ja opetuslautakunnan jaosto

Toimielin on kokoontunut 1 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Paananen Urpo (1/1)
Jäsenet	
Kuusisto Raija (1/1)	Pihlaja Tapio (1/1)

Hyvinvointilautakunta

Toimielin on kokoontunut 8 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja

Kiukkonen Olli (8/8)

Varapuheenjohtaja

Mustajärvi Niina (5/8)

Jäsenet

Einola Enni (7/8)

Maunula-Craycroft Riitta (6/8)

Weckström Stefan (6/8)

Lahdenmaa Timo (7/8)

Myllyaho Riitta (8/8)

Ylikoski Tuomas (6/8)

Lakso Raila (6/8)

Tekninen lautakunta

Toimielin on kokoontunut 12 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja

Kilpiö Tero (12/12)

Varapuheenjohtaja

Ylinen Marko (10/12)

Jäsenet

Hautamäki Harri (11/12)

Mäki-Pantti Petri (11/12)

Takanen Harri (9/12)

Heikkilä Marja (8/12)

Ranta Anita (12/12)

Vantaa Emilia (8/12)

Hirvimäki Arja (8/12)

Rakennuslautakunta

Toimielin on kokoontunut 4 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja

Viertola Hannu (4/4)

Varapuheenjohtaja

Leppänen Janne (3/4)

Jäsenet

Eloranta Harri (4/4)

Lakso Raila (4/4)

Mäkiä Milla-Maria (3/4)

Koivisto Rami (0/4)

Maunula-Craycroft Riitta (2/4)

Soini Pekka (4/4)

Koskela Päivi (4/4)

Vanhusneuvosto

Toimielin on kokoontunut 4 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja

Puisto Hilikka (4/4)

Sihteeri

Mäkinen Sinikka (3/4), LLKY

Laine Paula (1/4), LLKY

Hallituksen edustaja

Tapanainen Tarja (2/4)

Jäsenet

Ahonen Marjo-Riitta (4/4)

Lehtinen Raimo (3/4)

Niemi Jouni (3/4)

Järviluoma Heikki (4/4)

Lusa Maija (4/4)

Yli-Korhonen Heikki (4/4)

Vammaisneuvosto

Toimielin on kokoontunut 4 kertaa. Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Koivuniemi Tuomas (4/4)	
Varapuheenjohtaja	Yli-Yrjänäinen Arsi (4/4)	
Sihteeri	Kaari Maarit, Kauhajoen kaupunki (4/4)	
Hallituksen edustaja	Rinta-Halkola Katri (1/4)	
Jäsenet		
Kalliomaa Seppo (3/4)	Karhu Heino (4/4)	Laine Maria, LLKY (2/4)
Lehtimäki Jaana (4/4)	Nousiainen Veikko (4/4)	
Muut läsnä olleet		
Alapiha Esa, Kauhajoen kaupunki, rakennusalan asiantuntija (3/4)		
Paulaharju Heli, läheisten edustaja (2/4)		
Ontto-Panula Suvi, kokemusjäsen (3/4)		

Nuorisovaltuusto

Toimielin on kokoontunut järjestäytymiskokouksen jälkeen 10 kertaa.
Jäsenten nimen perässä on tieto läsnäoloista.

Puheenjohtaja	Mäkelä Janita (10/10)
Varapuheenjohtaja, varasihteeri	Korpela Mikko (9/10)
Sihteeri, mediavastaava	Saariinen Julia (10/10)
Jäsenet	
Laitamäki Jeremias (9/10)	Tuunainen Emmi-Sofia (8/10)
Kesken toimikauden pois jääneet jäsenet	
Mäkiranta Jenni (3/7)	Vuori Saija (3/7)

Tilivelvolliset

Kaupunginvaltuuston päätös 12.12.2005 § 108 on määrittänyt tilivelvollisiksi

- kaupunginhallituksen jäsenet
- lautakuntien jäsenet
- toimielinten esittelijät
- kaupunginjohtajan
- osastopäälliköt nyk. toimialajohtajat
- ne vastuuhenkilöt, jotka kaupunginhallitus tai lautakunta talousarvioon perustuvassa käyttösuunnitelmassa määrää käyttötalousosan kustannuspaikan tai investointiosan hankkeen vastuuhenkilöksi.

1.4. KAUPUNGIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

1.4.1. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Taloudellisen kehityksen tarkastelu perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen talvi 2019 (69/2019), tilastokeskuksen 5.2.2020 ennakkoarvioon kuntien vuoden 2019 tilinpäätöksistä ja Etelä-Pohjanmaan liiton Pro Etelä-Pohjanmaa -uutiskirjeeseen 1/2020.

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden sekä ansiotason noustessa. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuille korostuu. Vuonna 2019 Suomen BKT:n kasvuennuste on 1,6 %, mutta seuraavina vuosina sen arvioidaan jäävän 1 % tasolle. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Valtiovarainministeriö ennustaa, että työllisyysaste nousee vuoteen 2022 mennessä 73,6 prosenttiin työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Alkuvuonna 2020 Kiinasta maailmanlaajuisesti levinnyt koronavirus ja sen vaikutukset taloudelle, työllisyydelle ja terveydenhuollon menoille tulevat nämä ennusteet muuttamaan. Tässä vaiheessa koronaepidemian vaikutusten suuruus ja kesto ovat vielä vaikeasti ennustettavissa.

Ennakkotieto kuntien vuoden 2019 tilinpäätöksistä kertoo kuntatalouden kehittymisestä heikompaan suuntaan, joskaan tilanne ei ole niin synkkä kuin vuoden aikana odotettiin. Historiallisesti heikoilta luvuilta välttyttiin pääasiassa paremman verokehityksen ja kertaluontoisten tuotteiden ansiosta. Moni kunta päätyi myymään omaisuuttaan taloutensa kohentamiseksi.

Kuntien antamien tietojen mukaan kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Toimintakatetta heikensi toimintakulujen 2,4 % kasvu ja toimintatuottojen 4,1 % väheneminen verrattuna edelliseen vuoteen. Verotulot kasvoivat 2,6 % ja valtionosuudet 2,1 %. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate kuitenkin pieneni ja 56 kuntaa arvioi vuosikatteensa jäävän negatiiviseksi (44 kuntaa vuonna 2018). Kunnat arvioivat investointimenojen kasvaneen 7,7 % ja lainakannan 10,2 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Etelä-Pohjanmaan liiton kokoamien vertailujen mukaan 13 kuntaa maakunnassa teki negatiivisen tilikauden tuloksen vuonna 2019 (11 kuntaa vuonna 2018). Viiden kunnan tulos oli vuonna 2019 parempi kuin 2018. Nämä kunnat olivat Alavus, Evijärvi, Isojoki, Kauhajoki ja Soini. Etelä-Pohjanmaan kuntien verotulot ovat kansallisesti verrattuna pienet, mutta nousivat asukaskohtaisina 3,1 % edellisvuoteen verrattuna. Vain Isojoella, Karijoella ja Ähtärissä ne laskivat. Etelä-Pohjanmaan asukaskohtainen lainakanta oli maakunnista kolmanneksi korkein, 4 346 euroa. Yli 5 000 euron rajan ylittivät Seinäjoki ja Lapua. Valtaosin asukaskohtainen lainakanta nousi, sillä vain Teuva, Soini ja Isojoki raportoivat lainakannan alentumisesta.

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Etelä-Pohjanmaan asukasluku vähenee noin 11 000 henkilöä (-6 %) vuoteen 2030 mennessä. Vain Seinäjoella väkiluku kasvaa. Lasten ja nuorten nopea väheneminen (-27 %) aiheuttaa paineen supistaa palveluverkkoja. Työikäisten määrän väheneminen (-11 %) ja yli 65 vuotta täyttäneiden määrän kasvu (+16 %) kohdistaa paineen ikääntyneiden palveluihin. Erityisesti 75 – 84 -vuotiaiden määrä kasvaa ja kasvu on suurinta Ilmajoella, Kauhajoella ja Seinäjoella.

Kuntatalouden näköpiirissä on talouden alijäämä vuonna 2020. Hidastuva talouskasvu, hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset, väestön ikääntymisestä johtuvat sote-huoltomenojen kasvu sekä suuret investointitarpeet ovat saaneet rinnalleen koronaepidemian aiheuttaman kriisitilanteen. Valtioneuvosto on välittömänä toimenpiteinä esittänyt lisätalousarvion mm. yritysten rahoitustilanteen tueksi, sote-hallinnonalan lisämenoihin, työmarkkinoiden joustoihin ja työttömyysturvan parantamiseen.

1.4.2. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin uusi strategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.11.2018. Strategia on luonteeltaan hyvinvointiin, kasvuun ja elinvoimaan tähtäävä. Kauhajoen kaupungin visio on vuonna 2025 olla eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen keskus isolla KOOLLA. Strategiaan pohjautuen kaupungin hallintosääntö, toimielinorganisaatio sekä palvelu- ja henkilöstöorganisaatio uudistettiin 1.1.2019 alkaen.

Vuoden 2019 talousarvio ja taloussuunnitelma nivoi yhteen kaupungin strategian uudistuksen, organisaatiomuutoksen ja talouden tasapainottamistoimenpiteet. Selkeä muutos tapahtui hallintopalveluiden ja sivistystoimen organisaatiossa ja tehtävien jäsentymisessä. Hallintopalveluissa koottiin hallinnon-, talouden- ja henkilöstöhallinnon johto- ja kehittämisvastuuta hallintojohtajalle, jonka apuna on asiantuntijaroolissa toimivat sihteerit. Lisäksi yhteistoimintalautakunta sisällytettiin hallintopalveluiden toimialaan. Sivistystoimessa jaettiin tiukasti lakisääteiset kasvatus- ja opetuspalvelut omaksi kokonaisuudeksi ja hyvinvointipalveluiden roolia kasvatettiin omana toimialana ja tulevaisuuden kunnan yhtenä tärkeimmistä tehtävistä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvointipalveluita johtaa hyvinvointijohtaja, joka kokoaa suoraan alleen opisto- ja kulttuuri-, markkinointi- ja tapahtuma-, liikunta-, nuoriso- ja kirjastotoimen hallinnon ja kehittämisen.

Kaupunginhallituksen ja lautakuntien tuloskortit uudistettiin strategian mukaisiksi vuoden 2019 talousarvioon ja sen toteutumisen raportointiin. Strategian painopistealueille on luotu muutettuun tuloskorttimuotoon ylätasoinen toimenpiteitä ja mittareita. Näiden alle kukin toimiala on laatinut yksityiskohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä niille mittarit, jotka on hyväksytty talousarvion yhteydessä. Lisäksi strategia on toiminut pohjana palvelusuunnitelmien sekä toimialakohtaisten toimenpideohjelmien laadinnassa. Osavuosisraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä toimialat ovat raportoineet toiminnalle ja taloudelle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Strategiaa seurataan, arvioidaan ja päivitetään valtuustokauden kuluessa. Kaupungin johtoryhmä tarkastelee strategian toteutumista puolivuositain.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on kantava teema, jonka pohjalta tavoitteita ja palvelutoimintaa on rakennettu varhaiskasvatuksessa, opetuksessa, koulutuksessa ja hyvinvointipalveluissa. Tästä osoituksia ovat mm. kaupungin valinta mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin ja Perheohjaamo -toimintamallin aloittaminen vanhemmuuden tueksi. Palveluiden laadun kehittämiseksi on antanut tukea monipuolinen hanketyö, moniammatillisen yhteistyön edistäminen, sähköisen asioinnin lisääminen ja yhteistyörakenteiden tiivistäminen. Teknisten palveluiden toteuttamat investoinnit ja kunnallistekniset toimenpiteet ovat osaltaan luoneet puitteita kuntalaisten hyvinvoinnin, viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiselle.

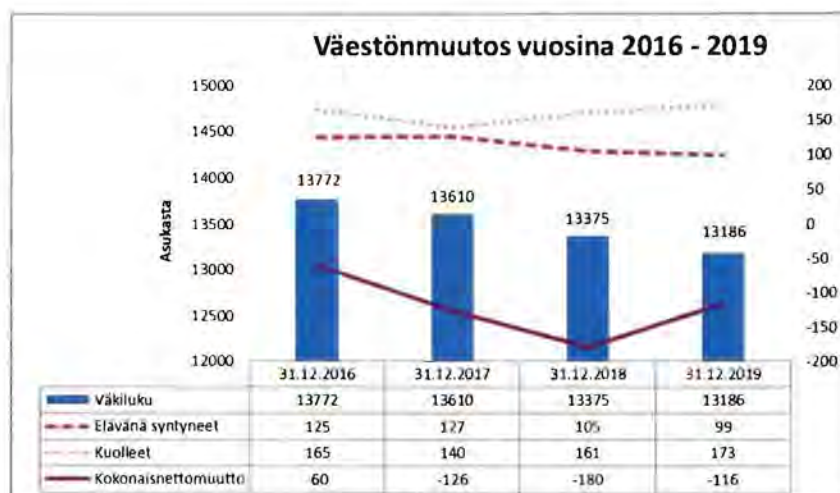
Elinkeinojen kehittymistä ja kaupungin vetovoimaisuutta on edistetty kaupungin päätöksin ja toimenpitein. Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän purkamisen valmistelua tehtiin vuoden kuluessa siten, että tavoitteena on kuntayhtymän toiminnan lakkaaminen vuoden 2020 aikana ja kaupungin omien elinkeino- ja kehittämispalveluiden vahvistaminen. Tähän liittyvät myös kaupungin viestinnän ja markkinoinnin sekä työllisyydenhoidon palveluiden tehostaminen.

Kaavoituksen, maanhankinnan ja kunnallistekniikan toimenpitein sekä kiinteistöratkaisuina on luotu mahdollisuuksia yritystoiminnan kehittymiselle. Kaupunki esimerkiksi tukee elintarviketuotantoa, jalostusta ja kauppaa järjestämällä vuotuiset Ruokamessut. Kaupungin tärkeä yhteistyökumppani kuntamarkkinoinnissa on ollut Karhu Basket ry:n koripallojoukkue, jonka saavuttama Suomen mestaruus toistamisiin vuonna 2019 on tuonut kaupunkia näkyvästi esille.

Tilastotiedot kertovat, että valitettavaa kaupungin elinvoimaisuuden kannalta on väestömäärän edelleen vähentyminen. Työttömyystilanne on pysynyt kokonaisuutena melko samana kahden edellisvuoteen verrattuna.

Väestönkehitys

Kauhajoella oli vuoden 2019 lopussa 13 186 asukasta. Väestö väheni edellisestä vuodesta 189 henkilöllä (1,4 %). Syntyvyys laski jonkin verran ja kuolleisuus nousi. Syntyneitä oli 99 ja kuolleita 173 henkilöä. Kokonaisnettomuutto (nettomaahanmuutto ja kuntien välinen nettomuutto) osoittaa 116 henkilön vähennystä, mikä on kuitenkin edellisvuotta parempi (vuonna 2018 vähennystä 180 henkilöä).

Työttömyys

Kauhajoella työttömyysaste laski vuoden 2019 mittaan ollen alimmillaan huhtikuussa 6,4 prosenttia. Vuoden lopussa työttömyysaste nousi kuitenkin 9,8 prosenttiin ja työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 579 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien (yli 1 v.) määrä nousi edellisvuoteen nähden 10 ja alle 25-vuotiaiden 6 henkilöllä. Myös koko maassa työttömyysaste oli joulukuun lopussa 9,8 prosenttia.

Työmarkkinatuen kuntaosuus (Kela) oli kuluneelta vuodelta yhteensä 403 208 € (450 446 €/2018; 536 505 €/2017; 447 923 €/2016). Kaupungin omia toimenpiteitä kustannusten vähentämiseksi jatketaan edelleen.

Toimintavuoden 2019 alkaessa taseessa oli katettavaa alijäämää 13 200 286 euroa ja talousarvio suunniteltiin 670 939 euroa ylijäämäiseksi. Talouden tasapainottamisohjelmaan asetettiin toimenpiteitä, joilla tavoiteltiin ja myös saavutettiin 1 037 300 euron säästövaikutukset omaan toimintaan. Toteutetulla organisaatiouudistuksella ja palvelutoiminnan kehittämistyöllä saavutettiin taloudellisesti merkittävää toiminnan tehostamista. Oma toiminta alitti sitovan toimintakatteen 506 020 euroa. Sote-kustannusten loppulasku 972 500 euroa käänsi kuitenkin käyttötalouden toimintakatteen ylitykselle 466 480 euroa.

Alkuvuodesta talouden tasapainottamiseen liitettyinä toimenpiteinä toteutettiin Fortum Oyj:n osakkeiden 50 % myynti ja myyntivoiton uudelleen sijoittaminen varainhoitosalkkuihin. Osakemyynnin taloutta kohentava vaikutus oli 8 170 000 euroa osinkotulojen menetys huomioiden. Vuonna 2019 taloutta tasapainotti myös kaupungille myönnetty 1 000 000 euron harkinnanvarainen valtionosuuden korotus sekä verotulomenetystä kompensoiva valtionosuuden korotus 587 950 euroa.

Heikennystä ja epävarmuutta toimintavuodelle toivat Kuntaliiton kokoamat verotuloennusteet. Verotulokertymä alitti talousarviotiedon lopulta 2 306 118 euroa. Syynä vajeelle ovat verokorttiuudistus, tulorekisterin käyttöönoton ongelmat ja verotuksen joustavaan valmistumiseen siirtyminen. Ongelman talouden tasapainolle muodosti myös sote-kustannukset. Kaupungin maksuosuus LLKY:n toimintaan ylittyi talousarviosta 3 026 002 euroa. Syynä tähän olivat kustannusten kasvu erityisesti sosiaalipalveluissa ja erikoissairaanhoidossa. Toimintavuoden aikana tehtiin lisäksi poistoihin alaskirjaus 357 000 euroa palvelutuotannosta poistuneista hyödykkeistä.

Investointeja vuonna 2019 toteutettiin 6 061 658 euron arvosta ja investointiohjelman toteuttamiseksi nostettiin pitkäaikaista lainaa 5 500 000 euroa. Toisaalta pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 5 209 539 euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 2 000 000 eurolla. Lainamäärä kasvoi siten yhteensä 2 290 461 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui 5 885 428,78 euron ylijäämä. Alkuperäinen talousarvio oli laadittu ylijäämäiseksi 670 939 euroa. Taseeseen kertynyt alijäämä oli tilinpäätöksen 2018 tilanteessa 13 200 286,17 euroa ja tilinpäätöksen 2019 tilanteessa taseen alijäämäksi kertyi 7 314 857,39 euroa.

1.4.3. Kaupungin henkilöstö

Vuoden viimeisenä päivänä työ- tai virkasuhteessa olevien määrä sisältää myös palkattomalla virkavapaalla ja työlomalla olevat, sekä vuosi- ja sairasloma- ym. sijaiset.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 589 henkilöä (554 / 2018). Heistä oli 423 kokoaikaista ja 149 osa-aikaista, joista 86 osa-aikaista ja 63 sivutoimista. Työllistämistuella palkattuja oli 17 henkilöä. Työntekijöitä oli 35 enemmän kuin edellisvuoden lopussa. Vakinaista henkilöstöä oli 401, mikä on 14 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Kaupungin erillinen henkilöstökertomus on tilinpäätöksen liitteenä sivulta 120 alkaen.

Koko henkilöstö palvelussuhteen mukaan
vuosina 2017 - 2019

PALVELUSSUHTEESSA OLEVA HENKILÖSTÖ 31.12.2019					
	Miehet	Naiset	Yhteensä	v. 2018	Muutos ed.vuodesta
Vakinaiset	64	337	401	415	-14
Määräaikaiset	41	147	188	139	49
- joista työllistettyjä	5	12	17	11	6
Yhteensä	105	484	589	554	35

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ OSASTOITTAIN 31.12.2019 (sisältää myös työllistetyt ja muut määräaikaiset henkilöt)					
	Miehet	Naiset	Yhteensä	v. 2018	Muutos ed.vuodesta
Hallinto	1	14	15	19	-4
Kasvatus ja opetus	36	291	327		
Hyvinvointi	32	77	110		
Sivistys				411	26
Tekninen	36	101	137	124	13
Yhteensä	105	484	589	554	35

1.4.4. Ympäristöasiat

LLKY vastaa kaupungin ympäristösuojeluviranomaiselle kuuluvista tehtävistä. Ympäristöasioissa on keskeistä, että Kauhajoella on merkittävää alkutuotantoa, kuten kasvinviljelyä, maidontuotantoa ja naudan- ja sianlihantuotantoa sekä luonnonvarojen kuten pohjavesien ja maainesten hyödyntämistä. LLKY on vuoden 2019 osalta raportoinut ympäristösuojelullisia näkökulmia seuraavasti: Pohjavesien laatu säilyi hyvänä, mutta pintavesien tilassa on vielä parannettavaa. Eri toimintojen yhteensovittaminen asetti haasteita myös ympäristösuojelun valvonnalle. Luvaton toiminta sekä jätteiden ja jätevesien epäasiallinen käsittely aiheuttavat ympäristöriskejä ja lisäävät ympäristösuojelun valvontatarvetta maaperän ja vesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristösuojelun tasoa pyritään parantamaan jatkossa valvonnan tehostamisella. Pohjavesien laadun säilyminen hyvänä on tärkeää jatkossakin ja riskien karttaminen ja pilaantumista ennaltaehkäisevien toimien suunnittelu olisi olennainen toimenpide tulevaisuudessa kaupungin, muiden viranomaisten ja vedenottajien yhteistyönä.

Kaupungin kunnallistekniikka tekee talousarvion määrärahojen puitteissa toimenpiteitä, joilla parannetaan hule- ja jätevesien viemärijärjestelmiä, katualueita sekä puisto- ja ulkoilualueita. Ympäristöhankkeiden tavoitteena on lisätä mm. ympäristö- ja liikenneturvallisuutta, energiatehokkaita ratkaisuja sekä ympäristön esteettömyyttä ja viihtyisyyttä.

Konserniyhtiöt vastaavat alueen vesihuollosta ja kaukolämmöstä. Vesihuoltolain pohjalta Kauhajoen Vesihuolto Oy:n tavoitteena on turvata kohtuullisin kustannuksin riittävästi turvallista ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden ja ympäristön suojelun kannalta asianmukainen viemäröinti. Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:n uusi lämpökeskus tehostaa kiinteiden polttoaineiden käyttöä kaukolämmöntuotannossa korvaten samalla öljyn käyttöä. Lisäksi lämpökeskus tullaan varustamaan kesällä 2020 savukaasujen pesu- ja lauhdutuslaitteistolla, jolla tehostetaan lämmöntalteenottoa ja siten lämpökeskuksen kokonaishyötysuhdetta.

Kaupunki on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen yhdessä sijoitussalkunhoitajien kanssa. Salkunhoitajat antavat toiminnastaan säännöllisesti ESG-vastuullisuusraportin. Vastuullisuustekijöitä ovat mm. ihmisoikeuksien noudattaminen, korruption vastainen toiminta ja ympäristöasioiden huomioiminen. Vuoden 2019 aikana mm. ilmastomuutoksen hillitseminen nousi yhä merkittävämpään asemaan ja EVLI Pankki julkaisi omat erilliset ilmastoperiaatteet. Periaatteiden myötä poissuljetaan sijoituksista yhtiöitä, jotka eivät täytä kriteereitä.

1.4.5. Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Kaupunginvaltuusto on 22.6.2015 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen ja antanut siinä perusteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Kaupunginvaltuusto on 27.6.2016 hyväksynyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka perustuu tasa-arvolakiin (1329/2014) ja yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014). Suunnitelmaa noudattamalla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia.

Tarkastuslautakunta ylläpitää Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaista sidonnaisuusrekisteriä. Kaupungin päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen sidonnaisuuksien julkaisemisella on ehkäisevää vaikutusta vallan ja aseman väärinkäytön sekä vaikutusvallan väärinkäytön ilmenemiseen. Hyvän hallinnon noudattamista ja päätöksenteon pohjautumista yhteiseen etuun voidaan tarkkailla sidosten ollessa julkisia.

Kaupunki on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen yhdessä salkunhoitajien kanssa, tarkoittaen myös ihmisoikeuksien noudattamisen ja korruption vastaisen toiminnan huomioimista sijoitustoiminnassa. Yhtiöt, jotka eivät täytä kriteereitä, poissuljetaan sijoituksista.

1.4.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja todennäköisestä kehityksestä

Kaupungin toimintaan ja talouteen kohdistuvat riskit ja epävarmuustekijät ovat luokiteltavissa mm. strategisiin, taloudellisiin, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Kaupungin strategiset riskit näkyvät väestömuutoksessa. Väestö vähenee ja vanhenee. Syntyvyys pienenee, työikäisen väestön osuus vähenee ja suuret ikäluokat vanhenevat. Positiivinen työpaikkakehitys ja työvoiman saatavuus ovat avainkysymyksiä. Palveluverkon tarkastelu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta on tehtävä viiden vuoden kuluessa. Väestömuutos heikentää huoltosuhdetta ja kasvattaa paineita hoiva- ja terveysmenojen kasvuille. Sote-kustannusten voimakas kasvu on kaupungin suurimpia riskejä niin kaupungin talouden kuin elinvoimaisuuden kannalta. Puuttuvat ratkaisut koskien sote- ja maakuntauudistusta tarkoittavat epävarmuuden jatkumista. Keinoja palvelurakenteen kehittämiseksi ja kustannussäästöjen saavuttamiseksi etsitään LLKY:n kanssa. Palvelurakennetta ohjataan ennaltaehkäisevään, kuntouttavaan, lapsiperheitä tukevaan ja kotona asumista tukevaan suuntaan.

Talouden suunnitteluun ja toteutumiseen liittyvät riskit ovat yleisesti talouden ja toiminnan sopeuttamiseen kohdistuvia uhkia ja tavoitteiden toteutumiseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Alkuvuonna 2020 Kiinasta maailmanlaajuisesti levinnyt koronavirus ja siitä seuraava talouden taantuma, heikkenevä työllisyys ja terveydenhuollon menojen kasvu tulevat olemaan vielä suuruudeltaan ja kestoltaan vaikeasti ennustettava riski, johon tulee reagoida tietomäärän lisääntyessä. Tyypillisemmin taloudelle suurimpia riskejä on tulo- ja eläimeränsäntöjen riittämättömyys ja suureen lainamäärään liittyvä korkoriski. Kaupungilla on lainasalkulle 25 000 000 euron koronvaihtosopimus korkoriskin suojaamiseksi vuosille 2015 - 2030. Tällä hetkellä alhainen korkotaso näkyy sopimuksen negatiivisena arvona. Tärkeää on, että lainanotto on investointeihin perustuvaa ja korkotaso pysyy matalalla lähivuosinakin. Kassan riittävyttä seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa otetaan kuntatodistusohjelman mukaista lyhytaikaista lainaa tasapainottamaan maksuvalmiuden vaihteluita. Taseen alijäämän kattamisvelvoite edellyttää jatkuvaa talouden tasapainottamistyötä. Riskejä voidaan vähentää säännöllisellä talouden seurannalla, ohjeiden noudattamisella ja nopealla poikkeamiin reagoimisella. Konserniverkko on kasvanut vuonna 2019 ja 2020 merkittävästi konserniyhtiöiden isoista investoinneista johtuen. Konserniyhtiöiden talous on kuitenkin vakaalla pohjalla, joten niiden kyky hoitaa vastuunsa on hyvä.

Toiminnalliset riskit liittyvät erityisesti henkilöstöriskeihin. Näitä ovat henkilöstön saatavuuteen, riittävyys ja osaamistason ylläpitoon liittyvät epävarmuustekijät. Henkilöstörakenteesta nousee esiin eläköitymisten tuomat haasteet sekä avainhenkilöriskit. Toimenkuvia, tehtäviä ja sijaisjärjestelyjä tarkastellaan työtehtävien edellyttämälle tasolle yhdessä henkilöstön kanssa. Ohjeet ja suunnitelmat työn tekemisen tueksi ovat käytössä ja päivitystä tehdään tarpeen mukaan. Vuonna 2019 on mm. päivitetty tietoturvan ja tietosuojan ohjeistukset ja otettu käyttöön verkkokoulutusympäristö henkilöstön tietoturva- ja tietosuojakoulutukseen ja osaamistason seurantaan. Työpaikkojen riskien arviointeja, työpaikkaselvityksiä, työpaikkakäyntejä ja terveystarkastuksia on tehty suunnitelmallisesti. Työpaikkojen työsuojelullisten riskien arviointi on suoritettu vuonna 2019. Vuosittain tehdään talousarvion yhteydessä henkilöstösuunnitelma ja tilinpäätöksen yhteydessä henkilöstökertomus.

Vahinkoriskit ilmenevät erityisesti kiinteistöihin ja infraan liittyvinä ongelmina. Investointitarpeita ja korjausvelkaa on merkittävästi tuleville vuosille ja vuosittain talousarvioon varataan määrärahaa infran kuten viemärijärjestelmien ja katualueiden parantamiseen, liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä kiinteistöjen toiminnallisen ja energiatehokkuuden parantamiseen. Kaupungin henkilöstö, omaisuus ja palvelutoiminta on vakuutettu siten, että mahdollinen vahinkotilanne ei aiheuta merkittävää taloudellista menetystä. Vakuutukset ja vakuutustarpeet on kartoitettu ja vakuutusten kilpailutus käynnistetty vuonna 2019 vakuutusmeklari Rewenda Oy:n kanssa. Vakuutuspalveluiden muutoksista päätetään keväällä 2020.

1.4.7. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuuston 22.6.2015 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje antaa perusteet sisäisen valvonnan, riskienhallinnan, tilivelvollisten toimivallan ja vastuun määrittelyyn sekä sisäisen tarkastuksen toteuttamiseen. Ohjeen sisällön tarkistus oli asetettu vuoden 2019 toimenpiteisiin, jotta ohje on yhtenevä hallintosäännön, kuntalakimuutosten ja organisaatiouudistusten kanssa. Päivitystyön viimeistely siirrettiin kuitenkin vuodelle 2020, jotta ohjeistuksessa huomioidaan mm. elinkeinopalveluissa tapahtuvat muutokset.

Kaupunginhallitus on 19.11.2018 hyväksynyt kaupungin hankinta- ja sopimusohjeen. Ohjeen päivitys oli tarpeen uuden julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevan lain tultua voimaan 1.1.2017. Hankintaohjeella tuetaan hankintoja valmistelevia ja päättäviä henkilöitä hankintojen suunnitelmallisuuden ja seurannan kehittämisessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on ollut tuottaa kohtuullinen varmuus siitä, että vuonna 2019 kaupungin toiminnassa toteutui

- kaupunginvaltuuston vahvistama strategia siten, että strategiset tavoitteet sisältyivät toimialojen tulokortteihin, tavoitteisiin ja toimenpiteisiin
- palvelutuotannolle talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet
- toiminnan asian- ja lainmukaisuus lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudattaen sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- omaisuuden ja resurssien asianmukainen turvaaminen, käyttö ja hoito siten, että toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys oli turvattu
- toiminnallisen ja taloudellisen tiedon oikeellisuus, riittävyys ja raportointi.

Vuoden 2019 alusta käyttöön tullut uudistettu kaupungin strategia, siihen liittyvät organisaatiomuutokset ja strategiatyön jalkauttaminen toimintoihin on ollut tärkeää sisäistä toiminnan järjestämistä ja riskienhallintaa. Kaupungin johdon käsitys on, että henkilöstö ja luottamushenkilöt kokevat kaupungin strategiset tehtävät ja tavoitteet selkeinä ja toimintaa suunnitellaan eri organisaatiotasoilla niiden mukaisesti. Merkittävän organisaatiouudistuksen läpikäynyt hyvinvointipalveluiden toimiala on onnistuneesti ja innostuneesti hionut toimintojaan yhteen työsuojelurahaston tukeman HIOMO-hankkeen nimissä.

Talousarviossa on toimielimille määritetty tilivelvolliseksi kyseinen toimialajohtaja. Käyttösuunnitelmassa toimielin voi määrätä myös muita vastuuhenkilöitä kustannuspaikoittain tai hankkeittain. Kuntalain mukaisesti tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet, kaupunginjohtaja sekä toimielimen esittelijä. Tilivelvollisuus kattaa johtamis-, ohjaus- ja seurantavastuun lisäksi tulostavasti ja oikeudellisen vastuun. Toimialajohtajalla on tilivelvollisena vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, ylläpidosta ja raportoinnista osana päivittäistä toimintaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Toimintavuonna lautakunnat valvoivat, että sen alainen palvelutoiminta toimi vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnat antoivat osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen yhteydessä vastuualuettaan koskevan selonteon.

Toiminnan asian- ja lainmukaisuutta seurataan päätösten täytäntöönpanon yhteydessä. Lautakuntien pöytäkirjat saatetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi. Viranhaltijapäätökset saatetaan tiedoksi ao. toimielimelle ja muilta osin esimiehillä on mahdollisuus seurata päätöksiä tiedonhallintajärjestelmässä. Kuntalain mukaisesti pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset julkais-

taan tietoverkossa. Sisäistä tarkkailua suoritetaan myös henkilöstöpäätösten ja tilinpidon osalta palkkalaskennan, kirjanpidon ja talousseurannan yhteydessä.

Tietojen turvaaminen, henkilötietojen ja rekisteröityjen tietojen lainmukainen käsittely ja ohjelmistojen toimivuuden varmistaminen ovat olleet keskeisesti kehittämistyön, riskienhallinnan ja valvonnan kohteina vuosina 2018 ja 2019. Vuonna 2018 organisoitiin tietoturvatyötä tietosuojavastaavalla, tietoturvatyöryhmällä ja toimeenpanoryhmällä, laadittiin rekisteröityjen tietosuojainformaatio kaupungin kotisivuille, osallistuttiin valtakunnalliseen tietosuojaharjoitukseen ja hankittiin uudet Office-lisenssit tietoturvan ja ohjelmistojen toimivuuden varmistamiseksi.

Vuonna 2019 keskeisesti esillä olivat tietoturvan ja tietosuojan politiikan ja henkilöstön ohjeen päivitys sekä tietoturvan ja tietosuojan verkkokoulutusympäristön käyttöönotto henkilöstön koulutuksen toteuttamiseksi ja osaamistason seuraamiseksi. Dokumentoiduilla toimintatavoilla ja ohjeiden avulla on varmistettu oletusarvoisesti se, että henkilöstöllä ja luottamishenkilöillä on tieto perusperiaatteista, joita kaupungin toiminnassa noudatetaan tietoturvan ja tietosuojan varmistamisessa kaikissa henkilötietojen käsittelyssä ja käytännön toiminnassa. Verkkokoulutuksen suoritti syksyn 2019 aikana 355 työntekijää ja koko organisaation ja jokaisen toimialan arvosana oli kiitettävä. Vuoden 2019 aikana ei tullut ilmi tietoturvan tai tietosuojan poikkeamia kaupungin omassa toiminnassa. Muutama kaupungin yhteistyökumppani ilmoitti tietosuojaloukkauksesta omassa tietojärjestelmässään, mutta saadun selvityksen mukaan henkilötietoihin kohdistunut uhka tai haavoittuvuus on ollut vähäinen.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 26.11.2018 poistosuunnitelman perusteiden ja poistoaikojen päivitykset ja niitä on sovellettu 1.1.2019 alkaen. Päätöksellä kaupungin ohje hyödykekohtaisten poistoaikojen määrittämisestä vastaa kuntajaoston yleisohjetta ja velvoittaa yleisohjeesta poikettaessa esittämään dokumentoidusti hyödykekohtaiset perustelut hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle. Riskienhallinnan kannalta on merkityksellistä, että poistolaskenta vastaa hyödykkeen taloudellista pitoaikaa. Vuonna 2019 käytiin läpi kirjanpitoarvollisia hyödykkeitä tarkistaen niiden käyttöä palvelutuotannossa. Kaupunginvaltuuston päätöksellä 11.11.2019 § 44 tehtiin poistoihin alaskirjaus 357 000 € palvelutuotannosta poistuneista hyödykkeistä.

Kaupunginhallitus on vuonna 2019 käsitellyt joitain tilanteita, joissa kaupungin vuokralaisena toimiva yritys on ollut maksuvaikeuksissa ja vuokrasaatavia on kerääntynyt. Osassa tilanteita on kyse myös konserniyhtiöiden saatavista ja välillisesti kaupungille vastattavaksi tulevista kuluista. Kaupunginhallitus on perustanut ratkaisunsa neuvotteluihin ja kuulemisiin sekä maksuaikataulujen ja vuokratason sovitteluun, mutta pitäytyen vuokrasopimuksen, vuokrasopimuslainsäädännön ja hallinnon oikeusperiaatteiden asettamissa rajoissa. Riskienhallinnan kannalta on pyritty säännölliseen saatavien seurantaan ja poikkeamiin puuttumiseen. Tilanne, jossa päädytään sopimusoikeudellisiin toimenpiteisiin ja jopa yrityksen konkurssiin, ei ole kaupunginkaan kannalta toivottu.

Kaupungin johdon käsitys on, että kaupungin toiminnassa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaisia menettelytapoja. Toteutettu sisäinen valvonta antaa riittävän kuvan talouden ja toiminnan laillisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä varojen ja omaisuuden turvaamisesta. Valvonnan yhteydessä ei ole havaittu oleellisia puutteita kuluneella tilikaudella. Toiminnan kehittämiseksi organisaation sisäistä tiedonkulkua sekä sisäistä ja ulkoista viestintää parannetaan, toimintaohjeita päivitetään sekä toteutetaan 1.1.2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain velvoitteet tiedonhallintayksikkönä mm. tehtävät ja vastuut nimeten, tietojärjestelmiä kehittämällä ja tiedonhallintamallin laatimalla.

1.5. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

KAUHAJOEN KAUPUNKI			
TULOSLASKELMA			
01.01. - 31.12.2019			
(ilman sisäisiä ja vyörytyseriä)	2019	2018	muutos-%
1000 Euroa	tilinpäätös	tilinpäätös	tp2018 / tp2019
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	39 919	39 741	0,4 %
Maksutuotot	981	1 080	-9,1 %
Tuet ja avustukset	958	739	29,7 %
Muut toimintatuotot	4 016	3 542	13,4 %
TOIMINTATUOTOT	45 875	45 101	1,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	101	82	23,0 %
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-17 473	-17 328	0,8 %
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-4 382	-4 272	2,6 %
Muut henkilösivukulut	-531	-651	-18,4 %
Palvelujen ostot	-99 377	-97 454	2,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 994	-3 945	1,2 %
Avustukset	-2 026	-2 053	-1,3 %
Muut toimintakulut	-1 207	-1 155	4,5 %
TOIMINTAKULUT	-128 991	-126 858	1,7 %
Toimintakate	-83 016	-81 675	1,6 %
Verotulot	44 798	44 521	0,6 %
Valtionosuudet	39 736	38 718	2,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	11	10	3,4 %
Muut rahoitustuotot	10 011	1 292	675,1 %
Korkokulut	-700	-737	-5,1 %
Muut rahoituskulut	-51	-216	-76,4 %
Vuosikate	10 788	1 912	464,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 939	-4 483	10,2 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 576	-4 483	2,1 %
Kertaluontoiset poistot	-3	0	
Arvonalentumiset	-360	0	
Tilikauden tulos	5 849	-2 571	0
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	37	38	-3,4 %
TILIKAUDEN YLIJ- / ALIJÄÄMÄ	5 885	-2 533	-332,4 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,54 %	35,53 %	
Vuosikate / Poistot, %	218,41 %	42,65 %	
Vuosikate, EUR /asukas	818,14	142,94	
Asukasmäärä	13186	13374	

Kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui 5 885 429 euron ylijäämä. Alkuperäinen talousarvio oli laadittu ylijäämäiseksi 670 939 euroa. Ylijäämän muodostumiseen vaikutti merkittävästi Fortum Oyj:n osakkeiden mynnistä syntynyt myyntivoitto. Toimintavuodelle oli laadittu omalle toiminnalle yksityiskohtainen talouden tasapainottamisohjelma, joka toteutui säästötavoitteiltaan suunnitellusti. Konserniyhteisöissä talousarviovuosi oli suunniteltu jatkumona sen hetkelle toiminnalle, eikä tiedossa ollut merkittäviä toiminnan ja palvelutarpeen muutoksia.

Toimintatuotot

Kauhajoen kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2019 olivat 45 874 545 euroa (45 101 025 euroa vuonna 2018). Suurimman osan toimintatuotoista muodostaa LLKY:lle maksettavat ja kaupungin kautta laskutettavat kuntaosuudet Isojoelta, Karijoelta ja Teuvalta, yhteensä 37 717 757 euroa. Toimintatuotoissa merkittävä erä jo usean vuoden on ollut tuet ja avustukset, kertoen toimialoilla tapahtuvasta palvelujen aktiivisesta kehittämistoiminnasta ja onnistuneista valtionavustusten hakuprosesseista.

Toimintakulut

Ulkoiset toimintakulut olivat 128 991 217 euroa (126 857 633 euroa vuonna 2018). Toimintakulut pysyivät muutoin edellisen vuoden tasolla, mutta kasvu palvelujen ostoissa sisältää maksuosuuksien ylityksen LLKY:lle niin kaupungin kuin muiden jäsenkuntien läpilaskutuksen osalta, yhteensä 4 400 250 euroa. Kaupungin osalta ylitys oli yhteensä 3 026 002 euroa.

Henkilöstökuluista palkat ja palkkiot kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna vain 0,6 % huolimatta toteutuneista palkkojen sopimuskorotuksista, joiden kokonaisvaikutukseksi arvioitiin 450 000 euroa (2,16 %). Oleellinen merkitys kokonaishenkilöstökuluissa oli myös Kiky -sopimuksen vähennysten poistumisella, siten että lomarahat sisällytettiin talousarvioon täysimääräisinä.

Kaavio. Henkilöstökulut vuosina 2010 – 2019.

Toimintakate

Kaupungin oman toiminnan ja talouden yhteensovittamisessa onnistuttiin hyvin ja toimialat saavuttivat lähes 506 020 euroa toimintakatteen alituksen. Sote-kustannusten ylittymisestä johtuen toimintakate päättyi lopulta 466 480 € ylitykseen. Kustannuskertymä kasvoi edellisvuodesta 1 341 225 euroa eli 1,6 %.

Kaupunginhallituksen ja lautakuntien sitovuustason ylitykset ja alitukset olivat alkuperäiseen talousarvioon nähden seuraavat:

Kaupunginhallitus: toimintakatteen alitus	193 152,97 euroa
Yhteistoimintalautakunta: toimintakatteen ylitys	2 914 602,13 euroa
Kasvatus- ja opetusltk: toimintakatteen alitus	41 944,41 euroa
Hyvinvointilautakunta: toimintakatteen alitus	192 370,91 euroa
Tekninen lautakunta: toimintakatteen ylitys	2 845,76 euroa
Rakennuslautakunta: toimintakatteen alitus	7 499,31 euroa

Verotulot

Haasteen toimintavuodelle toi verotulojen roima 2 306 118 euron pudotus talousarviosta. Suurin osa kertymävajeesta johtuu verokorttiuudistuksesta ja osittain tulorekisteriongelmista. Tilityksiä on voimakkaasti alentanut myös verotuksen joustava valmistuminen. Tilityksissä kertymävaje korjaantuu vasta vuonna 2020 verotuksen valmistuessa kesästä alkaen.

Kunnallisveron tuotto perustui 22,00 %:n veroprosenttiin. Verotuloja kaupunki sai 44 797 882 euroa eli 277 378 euroa edellisvuotta enemmän, kasvua 0,6 %. Kunnallisveron osuus verotuloista oli 37 262 599 euroa, kasvua 71 177 euroa. Kiinteistövero kertyi 3 599 190 euroa, kasvua 120 263 euroa. Yhteisövero kertyi 3 936 093 euroa, kasvua 85 937 euroa.

Talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2020 – 2022 perustuu Kuntaliiton 12/2019 veroennusteeseen.

TILIVUOSI / 1 000 €	2017	2018	2019**	2020**	2021**	2022**
Verolaji						
Kunnallisvero	38 423	37 190	37 361	38 782	39 622	40 440
Muutos %	-0,7	-3,2	0,5	3,8	2,2	2,1
Yhteisövero	4 023	3 850	3 889	4 013	4 199	4 344
Muutos %	14,9	-4,3	1,0	3,2	4,6	3,4
Kiinteistövero	3 421	3 479	3 568	3 568	3 568	3 568
Muutos %	1,4	1,7	2,6	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	45 867	44 519	44 818	46 363	47 389	48 352
Muutos %	0,7	-2,9	0,7	3,4	2,2	2,0

Kaavio. Kuntaliiton veroennuste 12/2019, sisältäen ennusteen vuosille 2019 – 2022.

Valtionosuudet

Valtionosuudet olivat 39 735 874 euroa ja kasvua edellisvuodesta 1 018 173 euroa. Luku sisältää kaupungille myönnetyn 1 000 000 euron harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen ja verotulomenetysten kompensaaion 587 950 euroa, joten nämä huomioiden valtionosuuksia kertyi edellisvuotta heikommin.

Kaavio. Verotulojen ja valtionosuuksien kertymä vuosilta 2010 – 2019.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä tuottoa 9 270 379 euroa (348 306 euroa vuonna 2018). Pääosan rahoitustuotoista muodostavat Fortumin osakkeiden osinkotulo ja myyntivoitto myytyjen 50 % osakkeiden osalta, yhteensä 8 170 000 euroa. Kaupunki omistaa Fortum Oyj:n osakkeita yhteensä 451 320 kpl ja niiden markkina-arvo 31.12. oli 9 929 040 euroa. Sijoitussalkkujen hoitajina toimivat FIM ja EVLI Pankki ja sijoitussalkkujen markkina-arvo 31.12. oli 19 184 045 euroa. Salkkujen arvo on vuoden alun tilanteesta kasvanut 1 331 336 euroa, mutta kirjanpidollinen tuottokirjaus oli 589 657 euroa. Korkokulut ovat laskeneet alhaisen korkotason vuoksi ja tilanteen arvioidaan pysyvän vakaana toistaiseksi. Toisaalta alhainen korkotaso näkyy lainasalkun suojaamiseksi tehdyn koronvaihtosopimuksen negatiivisena sopimusarvona ja negatiivisena kassavirtana. Koronvaihtosopimuksen korkokulut olivat noin 355 000 euroa (noin 360 000 euroa vuonna 2018).

Vuosikate

Vuosikatteen muodostui 10 788 033 euroa (1 911 635 euroa vuonna 2018). Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu vuoden alusta voimaan tulleen uuden poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen määräksi kirjattiin 4 936 991 euroa (4 482 536 euroa vuonna 2018), joka sisältää alaskirjauksen 357 000 € palvelutuotannosta poistuneista hyödykkeistä.

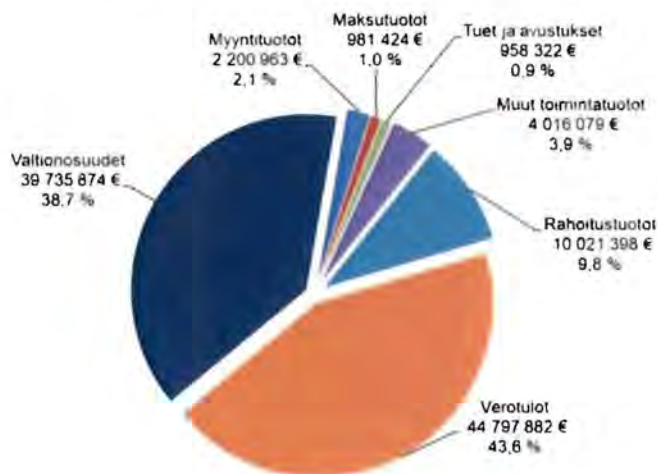

Kaavio. Vuosikatteen ja poistojen kertymä vuosilta 2010 – 2019.

Tulos muodostui 5 848 687,82 euroa ylijäämäiseksi. Poistoeron vähennyskirjauksen 36 740,96 euroa jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 5 885 428,78 euroa. Taseen alijäämä aiemmilta vuosilta on 13 200 286,17 euroa. Tilikauden tulos huomioiden taseessa on alijäämää 7 314 857,39 euroa. Taseen alijäämä on 555 euroa/asukas (987 euroa / 2018).

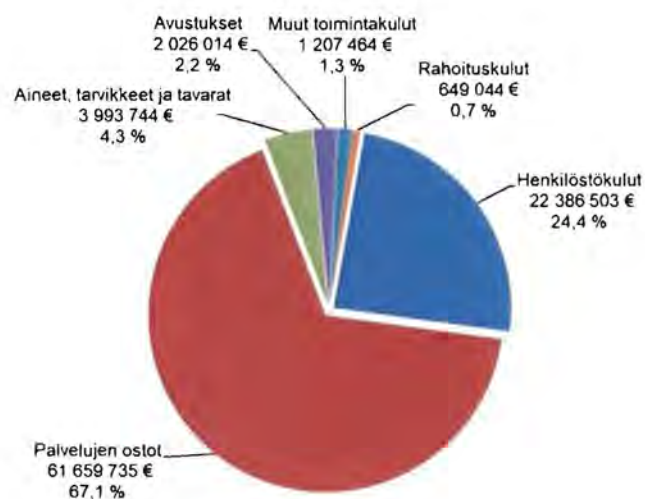
Tulojen jakauma 2019 (ulkoiset)

ilman muiden kuntien LLKY maksuosuutta

Kulujen jakauma 2019 (ulkoiset)

ilman muiden kuntien LLKY maksuosuutta

1.6. TOIMINNAN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1000 EUR	1000 EUR
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 788	1 912
Tulorahoituksen korjauserät	-638	-130
*	10 150	1 782
Investointien rahavirta		
Pysyvien vastaavien investoinnit	-6 125	-3 552
Rahoitusosuudet investointeihin	0	-8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	702	759
*	-5 423	-2 801
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 726	-1 019
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-85	-193
Antolainasaam. vähennykset	242	97
*	157	-96
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	5 500	3 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 210	-5 305
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	2 000	-1 000
*	2 290	-2 805
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen/pääom.muutokset	84	78
Vaihto-omaisuuden muutos	0	102
Saamisten muutos	-219	-625
Korottomien velkojen muutos	1 816	2 297
*	1 681	1 853
Rahoituksen rahavirta	4 128	-1 048
Rahavarojen muutos	8 855	-2 067

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12. 21 809 12 955

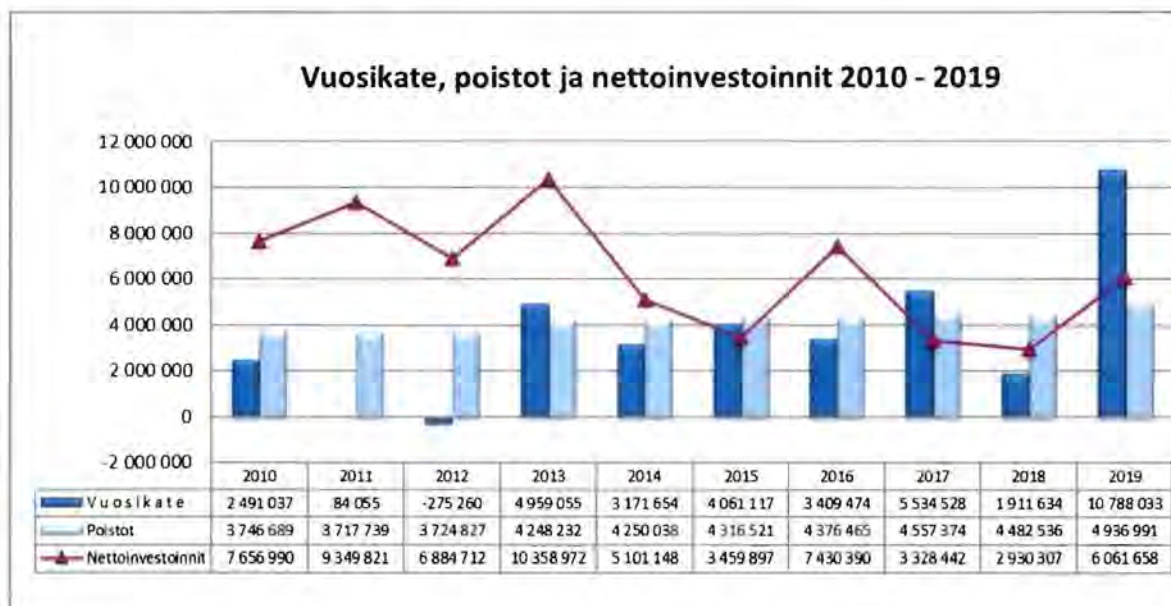
Rahavarat 1.1. 12 955 15 022

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2 494 092	-4 161 747
Investointien tulorahoitus %	176,1 %	53,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,30	0,31
Kassan riittävyys, pv	56	35
Asukasmäärä	13 186	13 374

Investoinnit

Rahoituslaskelma kuvaa kaupungin rahoitusasemassa ja rahoitusrakenteessa tapahtuneita muutoksia. Toiminnan ja investointien nettorahavirta oli vuonna 2019 positiivinen 4 726 373 euroa (negatiivinen 1 018 674 euroa vuonna 2018) tarkoittaen, että käyttötaloudesta tuleva tulokertymä ja investointihyödykkeistä saadut myynti- tai luovutustuotot kattavat tehdyt investoinnit. Investointiohjelma sisälsi 6 061 658 euron investointimenot. Investointiohjelman toteutumista on kuvattu tarkemmin luvussa 2.3.

Kaavio. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kertymä vuosilta 2010 – 2019.

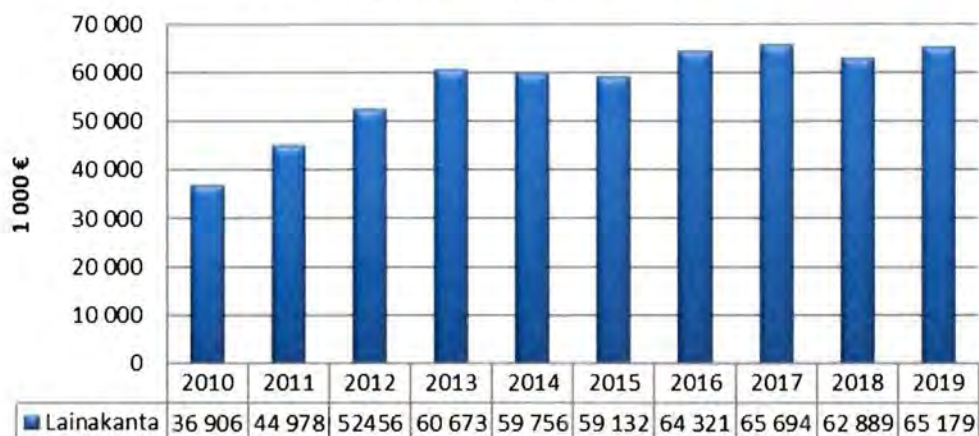
Lainakannan muutokset

Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikautena 5 500 000 euroa investointiohjelman kattamiseksi ja lyhennettiin 5 209 539 euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 2 000 000 eurolla ja lainaa oli vuoden päättyessä 4 000 000 euroa. Lyhytaikaista kuntatodistuslainaa käytetään maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Kuntatodistuslainaa "kierrätetään" vuoden sisällä – nosto ja takaisinmaksu tapahtuvat 12 kk:n aikana. Lyhytaikaisen lainan määrä on sallittu kasvaa lyhytaikaisen koron tason ollessa edullinen. Vuonna 2019 korko on ollut 0 %.

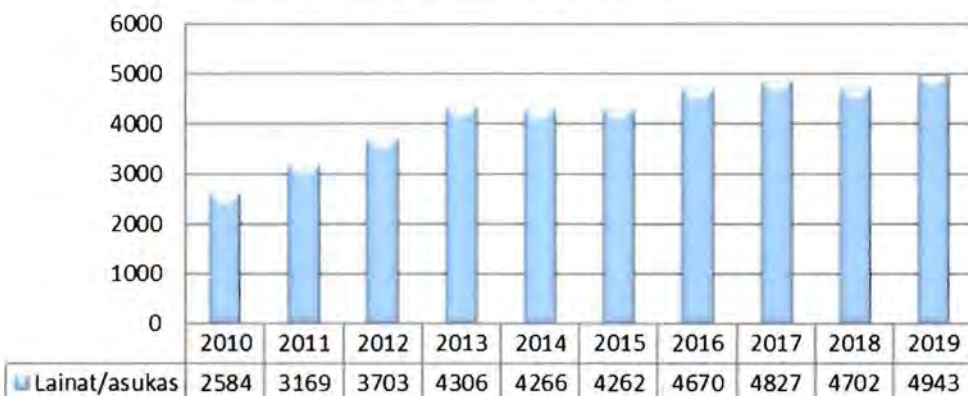
Antolainaa oli vuoden päättyessä Kauhajoen moottorikerho ry:llä, Kauhajoen 4H-yhdistyksellä, Kauhajoki-Seura ry:llä, Suupohjan ympäristöseura ry:llä sekä Vanhaintuki ry:llä. Antolainan määrä oli yhteensä 227 449 euroa. Kaupunginhallitus on antanut kassalainojen takaisinmaksuun tarpeen mukaan jatkoaikoja johtuen Leader-rahoituksen maksatuksen viivästymisistä Ely-keskuksen järjestelmäongelmien vuoksi.

Tytäryhteisöillä Kauhajoen Tennishalli Oy ja Kauhajoen Vuokra-asunnot Oy oli antolainoja vuoden lopussa yhteensä 806 559 euroa. Kokonaisuudessaan antolainojen määrä oli yhteensä 1 034 008 euroa. Antolainojen määrä väheni vuoden kuluessa 157 201 euroa.

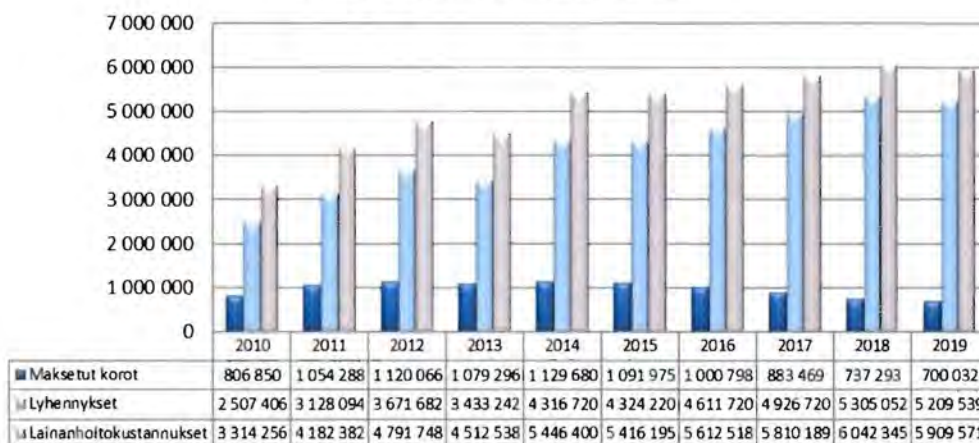
Kauhajoen kaupunki Lainakanta vuosina 2010 - 2019

Kauhajoen kaupunki Lainat/asukas vuosina 2010 - 2019

Kauhajoen kaupunki Lainojen hoitokulut 2010-2019

Kassavarojen kehitys

Kaupungin rahavarat lisääntyivät tilikauden aikana 8 854 840 euroa. Rahavaroihin lasketaan kassassa olevien rahojen lisäksi rahoitusarvopaperit. Kassan riittävyys kuvaa maksuvalmiutta, joka vuoden lopussa oli 56 päivää (35 päivää vuonna 2018).

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessa 26.11.2018 § 62 sijoitussuunnitelman päivittämisestä tarkistaen mm. sijoitusten perusallokaatioiden jakautumista. Päätöksessä § 63 rahoitusomaisuuden myynti ja uudelleen sijoittaminen, valtuusto päätti myydä Fortum Oyj:n osakkeista 50 % eli 451 320 kappaletta. Myynti toteutettiin tammikuussa 2019 ja myyntivoitoksi muodostunut 8 666 349 euroa sijoitettiin uudelleen EVLI Pankki Oyj:n ja FIM Varainhoito Oy:n varainhoitosalkkuihin sijoitussuunnitelman mukaisesti. Fortum Oyj:n osakkeiden myynnillä ja hajauttamisella osake- ja korkosijoituksiin vähennettiin sijoitusten kokonaisriskiä ja yhteen osakkeeseen sijoittamisen markkinariskiä. Myyntiratkaisu oli myös tietoinen talouden tasapainottamiseen liitetty toimenpide tilanteessa, jossa Fortum Oyj:n osakkeiden arvo oli merkittävästi noussut.

Fortum Oyj:n osakkeiden hinta pörssissä 31.12.2019 oli 22,00 euroa osakkeelta (19,10 euroa 31.12.2018). Osakkeiden kirjanpitoarvo 31.12.2019 on osakkeiden hankinta-arvo 75 907 euroa. Fortum Oyj:n osakkeiden määrä vuoden lopussa oli 451 320 kpl ja niiden markkina-arvo oli vuoden päätöskurssista laskettuna 9 929 040 euroa (8 620 212 euroa 31.12.2018).

Sijoitussalkkujen markkina-arvo oli vuoden lopussa 19 184 045 euroa. Sijoitussalkkujen kirjanpitoarvo on kirjanpitolain säädösten mukaisesti laskettu hankintahinta 17 852 709 euroa. Sijoitussalkkujen arvo nousi toimintavuoden 2019 aikana 1 331 336 euroa netto (arvon lasku vuoden 2018 aikana 11 455 euroa). Vuoden 2018 aikana rahoitusmarkkinoilla vallitsi hermostunut tilanne johtuen Yhdysvaltojen ja Kiinan välisestä tullikiistelystä, talouden kasvun hidastumisesta ja yritysten näkymien heikkenemisestä ja joulukuussa 2018 koettiin osakemarkkinoilla jyrkkä 15 - 20 % pudotus. Tammikuussa 2019 nähtiin markkinoilla reipas elpyminen ja varainhoitovuosi oli kokonaisuudessaan positiivinen. Helmikuussa 2020 ovat rahoitusmarkkinat jälleen kokeneet romahduksen koronaviruksen levittyä Kiinan ulkopuolelle.

Rahoituslaskelmasta laskettuja tunnuslukuja ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, investointien tulorahoitusprosentti, laskennallinen lainanhoitokate sekä kassan riittävyys. Vuonna 2019 kaupungin rahoitus on vahvistunut tunnusluvuilla mitattuna. Toiminnan ja investointien rahavirran tulisi pidemmällä tarkastelujaksolla olla positiivinen – Kauhajoella se on 2 494 092 euroa positiivinen (2018 vuonna -4 161 747 euroa). Investoinneista voitiin kattaa tulorahoituksella 176,1 % (53,7 % vuonna 2018). Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden lainojen hoitoon. Laskennallinen lainanhoitokate oli 1,30 (0,31 vuonna 2018). Lainanhoitokyky on hyvä arvolla yli 2, tyydyttävä arvolla 1-2 ja heikko arvolla alle 1.

1.7. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

KAUHAJOEN KAUPUNKI

TASE 31.12.2019

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1000 eur	1000 eur		1000 eur	1000 eur
PYSYVÄT VASTAAVAT	88 906	87 941	OMA PÄÄOMA	35 201	29 316
Aineettomat hyödykkeet	70	203	Peruspääoma	42 516	42 516
Aineettomat oikeudet	22	33	Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-13 200	-10 667
Muut pitkävaikutteiset menot	48	170	Tilikauden yli-/alijäämä	5 885	-2 533
Aineelliset hyödykkeet	76 129	74 979	POISTOERO JA VAP.EHT. VARAUKSE	384	421
Maa- ja vesialueet	6 379	6 370	Kertynyt poistoero	384	421
Rakennukset	57 496	57 628			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 767	9 135	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	210	127
Koneet ja kalusto	661	576	Valtion toimeksiannot	0	4
Muut aineelliset hyödykkeet	30	30	Lahjoitusrahastojen pääomat	210	123
Ennakkomaksut ja keskenen. hai	1 795	1 240			
 			VIERAS PÄÄOMA	79 813	76 707
Sijoitukset	12 708	12 760	Pitkäaikainen	55 420	55 679
Osakkeet ja osuudet	11 674	11 569	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	55 337	55 429
Muut lainasaamiset	1 034	1 191	Lainat julkisyhteisöiltä	83	250
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	48	49	Lyhytaikainen	24 394	20 028
Valtion toimeksiannot	0	4	Joukkovelkakirjalainat	4 000	2 000
Lahjoitusrahastojen varat	48	45	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	5 593	5 043
 			Lainat julkisyhteisöiltä	167	167
VAIHTUVAT VASTAAVAT	26 655	17 581	Ostovelat	9 803	6 311
Vaihto-omaisuus	15	15	Muut velat	403	391
Aineet ja tarvikkeet	15	15	Siirtovelat	4 428	6 116
 			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	115 609	105 571
Saamiset	4 830	4 612			
Pitkäaikaiset	305	307	TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Myyntisaamiset	305	307	Omavaraisuusaste-%	30,78 %	28,17 %
Lyhytaikaiset	4 525	4 304	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	61,20 %	58,99 %
Myyntisaamiset	3 976	2 849	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-7 315	-13 200
Lainasaamiset	0	20	Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	-555	-987
Muut saamiset	245	987	Lainakanta 31.12., 1000 €	65 179	62 889
Siirtosaamiset	304	449	Lainat 31.12. €/asukas	4943	4702
 			Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	67 637	62 889
Rahoitusarvopaperit	17 946	8 716	Lainat ja vastuut €/asukas **)	5129	4702
Osakkeet ja osuudet	76	152	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	1034	1191
Muut arvopaperit	17 870	8 564	Asukasmäärä	13186	13374
Rahat ja pankkisaamiset	3 864	4 239			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	115 609	105 571			

**) Vuokravastuut koottu vuodelle 2019 uuden yleisohjeen mukaisesti, vertailuvuotta ei ole muutettu

1.8. KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulot ja -menot	1000 euroa	%- kok.tuloista		1000 euroa	%- kok.menoista
Tulot			Menot		
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	45 875	31,0	Toimintakulut	128 992	91,5
Verotulot	44 798	30,2	-valm. omaan käyttöön	-101	-0,1
Valtionosuudet	39 736	26,8	Korkokulut	700	0,5
Korkotuotot	10	0,0	Muut rahoituskulut	51	0,0
Muut rahoitustuotot	10 011	6,8	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	0	0,0
-Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	-662	-0,4	-pysyvien vastaavien hyöd.luovutustappiot	-24	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusos.investointeihin	0	0,0	Investointimenot	6 125	4,3
Muut investointitulot					
Pysyvien vastaavien hyöd.myyntitulot	702	0,5			
Oman pääoman muutokset					
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	242	0,2	Antolainasaamisten lisäys	85	0,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 000	1,3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 210	3,7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 500	3,7	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
			Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	148 212	100,0	Kokonaismenot yhteensä	141 038	100,0

1.9. KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.9.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistetty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistetty (kpl)	Ei yhdistetty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	
Muut yhteisöt	2	
Kuntayhtymät	7	
Osakkuusyhteisöt	3	2
Yhteensä	17	2

Yhdistelemättömillä yhteis- ja omistusyhteisyyksillä ei ole olennaista merkitystä kaupungin konsernissa.

Kaupunginvaltuusto on 28.3.2019 § 6 osaltaan tehnyt päätöksen Länsi-Suomen Luontomatkailu Oy:n lakkauttamisesta ja toiminta on lakannut 23.4.2019. Kauhajoen kaupungin omistusosuus yhtiöstä oli 28 %.

Kaupunginvaltuusto on 11.11.2019 § 45 päättänyt elinkeino- ja kehittämisspalveluiden uudeleen organisoinnista kaupungin omana toimintana. Tämä merkitsee Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän purkamista ja toiminnan lakkaamista vuoden 2020 aikana. Kauhajoen kaupungin omistusosuus yhtymästä on 57,18 %.

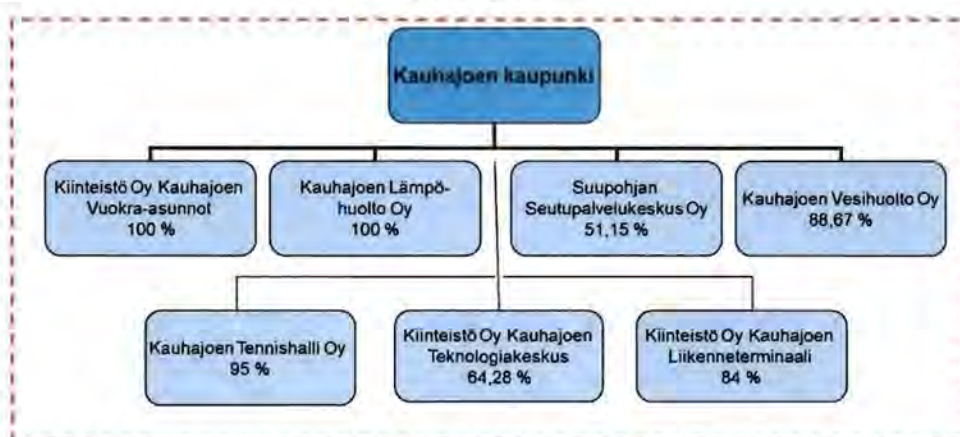
Seuraavassa esitetään Kauhajoen kaupungin konserni- ja osakkuusyhteisöt, kaupungin omistusosuudet, niiden yhdistely sekä konsernitilinpäätös kokonaisuudessaan. Yksityiskohtaisemmat konserniyhtiöiden toiminnan ja talouden tunnusluvut ovat liitetietona sivulta 114 alkaen.

1.9.2. Kauhajoen kaupungin konsernikaaviot

KAUHAJOEN KAUPUNGIN

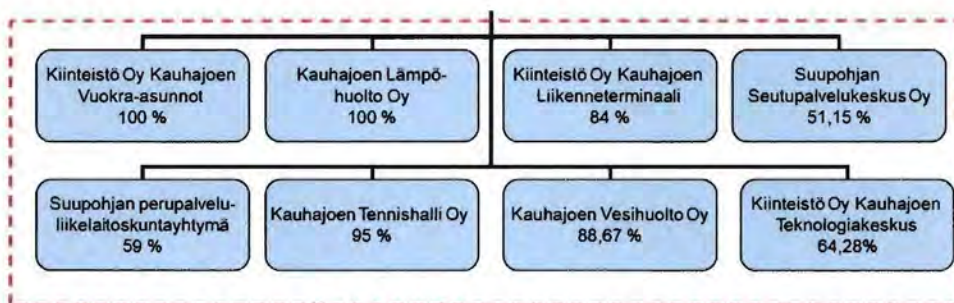
KONSERNI

31.12.2019

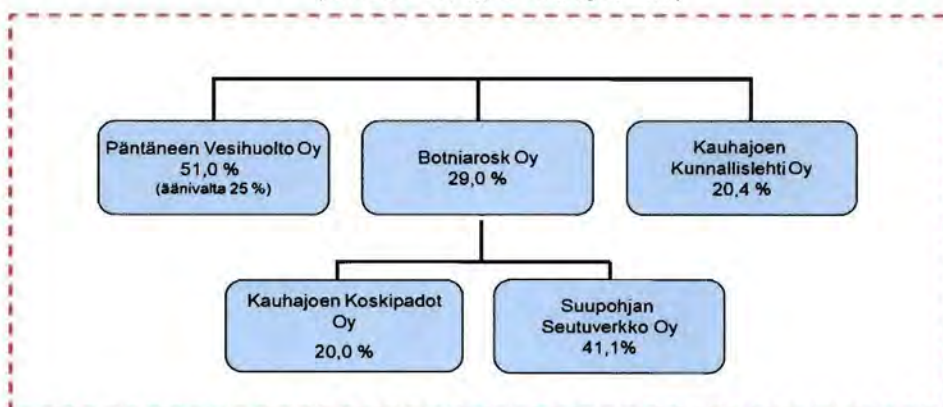
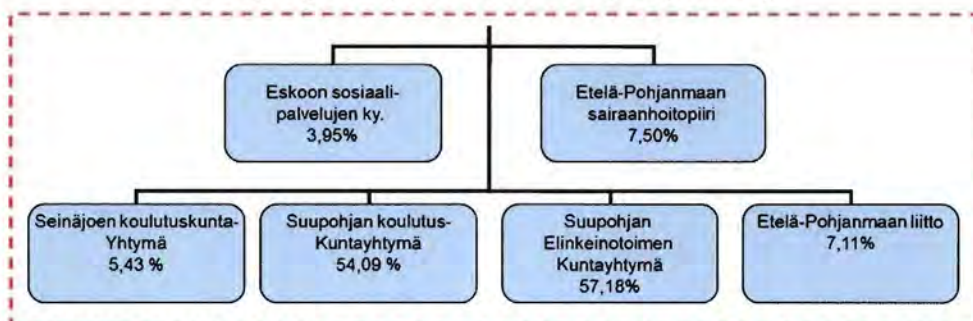

KAUHAJOEN KAUPUNGIN
**TYTÄRYHTEISÖT, Kuntalain 16 a § mukaiset
tytäryhteisöt**
31.12.2019

(Osakepääoma >50 %, määräysvalta yhtiössä)

KAUHAJOEN KAUPUNGIN
OSAKKUUSYHTEISÖT
31.12.2019

(Omistus >20 %, ei määräysvaltaa)

KAUHAJOEN KAUPUNKI
31.12.2019
Kuntayhtymät, jotka eivät ole tytäryhteisöjä

1.9.3. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuuston 22.6.2015 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä kaupunginvaltuuston 20.2.2013 hyväksymä konserniohje on annettu noudatettaviksi kaupungin konserniyhtiöille. Ohjeet ovat myös perusteet omistajaohjauksen toteuttamiseen sekä kaupungin edustajana yhtiössä toimimiseen. Konserniohjeiden soveltamisella pyritään siihen, että konserniyhtiöiden päätöksenteko ja riskienhallinta on laadukasta, hallituksen jäsenenä toimivat asiantuntevat edustajat ja ohjeessa määritellyissä merkittävässä asiakokonaisuuksissa hankitaan kaupungin kanta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konserniohjeen sekä määrittää kaupungin tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset. Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta päättäessään kaupunginvaltuusto asettaa kuntakonserniin kuuluvien strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille on vastuutettu omistajaohjaus. Kaupunginhallitus antaa talousarvion laadinnan yhteydessä konserniyhtiöille ja kuntayhtymille toiminnalliset ja taloudelliset kehykset talousarvioneuvotteluja ja taloussuunnitelman valmistelua varten. Kaupunginhallitus nimeää edustajat yhtiökokouksiin sekä ohjeistaa heitä hallitusten ja johtokuntien jäsenten valinnassa. Kaupunginhallitus antaa ohjeet kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallituksen jäsenet, jotka toimivat edustajina yhtiöissä ja kuntayhtymissä, raportoivat kaupunginhallitukselle yhteisöjen päätöksistä, toiminnasta ja valmistelussa olevista merkittävistä asioista. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta osavuosisiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.9.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja tuleva kehitys

Kaupunginvaltuusto on 28.3.2019 § 6 osaltaan tehnyt päätöksen Länsi-Suomen Luontomatkailu Oy:n lakkauttamisesta. Kauhajoen kaupungin omistusosuus yhtiöstä oli 28 %. Yhtiö on purettu osakeyhtiölain mukaisen selvitystilamenettelyn mukaisesti. Yhtiöllä ei ole ollut toimintaa useaan vuoteen eikä toimintaa ollut tarve käynnistää uudelleen.

Konserniohjauksessa vuonna 2018 ja 2019 kaupunginhallitus antoi omistajaohjausta Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n hallitukselle yhtiön valmistellessa fuusioitumista Järvinet Oy:n kanssa. Fuusioitumisen etuna nähtiin vahva alueellinen toimija, kustannustehokkuus, synergiahyöty, palvelujen turvaaminen kunnille ja paikallisen osaavan henkilöstön ja työpaikkojen säilyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 § 35 yhtiöiden sulautumisen, osakassopimuksen ja vastikeosakkeet. Yhtiön perustavat kokoukset oli tarkoitus pitää lokakuun 2019 puoliväliin mennessä. Syksyllä Järvinet Oy ilmoitti yhtiön omistajien ja hallituksen suhtautumisen fuusioon olevan sellainen, ettei neuvotteluiden jatkamiseen nähdä tarvetta. Seutupalvelukeskuksen hallitus tiedotti 15.10.2019 osakkeenomistajille, asiakkaille ja henkilöstölle, että yhtiöiden sulautumisen valmistelu on lopetettu yhtiöiden hallitusten yhteisestä päätöksestä. Tästä riippumatta Seutupalvelukeskus jatkaa toimintansa kehittämistä ja on avoin asiakasomistajien määrän lisäämiselle.

Kaupunginvaltuusto on 28.3.2019 § 7 myöntänyt Kauhajoen Lämpöhuolto Oy:lle omavelkaisen takauksen 10 500 000 euron lainalle enintään 20 vuoden laina-ajalla. Laina käytetään uuden kiinteän polttoainelaitoksen suunnitteluun ja rakentamiseen. Takausta myöntäessä kaupunki on todennut yhtiön taloudellisen tilanteen hyväksi ja vakaaksi sekä yhtiön kassavirran ja tuloksen ennusteet vuoteen 2030 vastuut kattavaksi. Yhtiön tilinpäätöksessä 2018 edellisten tilikausien ylijäämä oli 2 114 954 euroa. Takauksen vakuudeksi kaupunki on vaatinut 12 600 000 euron määrästä panttikirjoja ja 1,0 % takausprovision takausvastuun määrästä.

Kaupunginvaltuusto on 9.12.2019 § 64 myöntänyt Kauhajoen Vesihuolto Oy:lle omavelkaisen takauksen 2 000 000 euron lainalle enintään 20 vuoden laina-ajalla. Laina käytetään vedenotamon ja putkireitin rakentamiseen. Yhtiön toteuttama investointihanke on kokonaiskustannukseltaan noin 3 000 000 euroa, josta omarahoitus on yli 1 000 000 euroa. Takausta myöntäessä kaupunki on todennut yhtiön taloudellisen tilanteen hyväksi ja vakaaksi. Takauksen vastavakuudeksi kaupunki on vaatinut 2 400 000 euron yrityskiinnityksen ja 1,0 % takausprovision takausvastuun määrästä.

Konsernin lainakanta kasvoi 14 967 000 euroa ollen 108 445 000 euroa, 8 224 euroa/asukas.

1.9.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus on 10.9.2018 § 202 omistajaohjauksena antanut konserniyhtiöille rahoituskehyksen vuoden 2019 taloussuunnitteluun seuraavasti:

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	Sellaisen tuloksen saavuttaminen taloussuunnitelmakauden aikana, että vuonna 2019 käynnistyvä kattilalaitoshanke ja tarvittavat ylläpitohuollot saadaan katettua liiketoiminnan tulorahoituksella ilman kaupungin sijoituksia. Taksojen määrityksiä tulee tarkistaa kustannustehokkuus huomioiden.
Kauhajoen Tennis-halli Oy	Yhtiön tilikauden tulosten tulee olla vuosittain positiivisia ja toiminta omavaraista siten, että yhtiö pystyy myös hoitamaan kaupungin antolainan takaisinmaksun.
Kauhajoen Vesi-huolto Oy	Sellaisen tuloksen saavuttaminen taloussuunnitelmakauden aikana, että vuonna 2019 käynnistyvien pumppaamon ja putkireitin investointien käyttö- ja pääomakulut saadaan katettua liiketoiminnan tulorahoituksella ilman kaupungin sijoituksia. Taksojen määrityksiä tulee tarkistaa kustannustehokkuus huomioiden.
Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenne-termiäli	Kaupungin pidemmän aikavälin tavoite on irtautuminen yhtiöstä kokonaisuudessaan ja yhtiön tulosta rasittavat suunnitelman mukaiset poistot. Edetään taloussuunnitelmakausi aiemmin laadittua suunnitelmaa toteuttaen. Ratkaisuja toiminnan kustannustehokkuuden parantamiseksi tulee kuitenkin edelleen selvittää.
Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologia-keskus	Tavoitteena tulee olla korkean vuokrausasteen säilyttäminen ja sen mahdollistamat kunnostustyöt kiinteistössä. Yhtiön tilikauden tuloksen tulee olla vuosittain positiivinen.
Kiinteistö Oy Kauhajoen Vuokra-asunnot	Noudattaen kaupungin antamaa omistajaohjausta yhtiö valmistautuu mm. senioriasumisen kehittämiseen ja sen edellyttämiin investointitarpeisiin. Taloussuunnitelmakauden tavoitteena tulee olla sellaisen asunton vuokrausasteen saavuttaminen, että yhtiön maksuvalmius säilyy ja investointien käyttö- ja pääomakulut saadaan katettua liiketoiminnan tulorahoituksella ilman kaupungin sijoituksia.
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	Kaupungille kohdistuviin kustannuksiin 2 % säästötavoite talousarvioon 2018 verrattuna. Yhtiö valmistautuu fuusioitumiseen Järvinet Oy:n kanssa, mutta samalla on haettava kustannussäästöä nykyisestä toiminnasta mm. laajentuneen asiakaskunnan ja asiantuntijajoukon mahdollistamin tehostamiskeinoin.

Konserniyhteisöjen raportointi on toteutettu osana kaupungin seurantarjestelmää. Konserniyhteisöt antoivat raportin kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle toiminnastaan kolme kertaa vuodessa, osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Konserniyhteisöjen hallinnossa olevat kaupungin edustajat raportoivat suullisesti kaupunginhallitukselle / ao. lautakunnalle yhteisöjen toiminnan kannalta merkittävistä valmisteltavana olevista asioista sekä päätöksenteosta. Kauhajoen kaupungin konsernivalvonnassa ja konsernien toiminnassa ei ole havaittu puutteita. Konserneille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

1.9.6. Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportointi

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy

Yhtiöjärjestyksen 2 § mukaisesti yhtiön toimialana on omistaa ja hallita aluelämpölaitoksia ja tähän liittyviä lämmönjakokanavistoja sekä tuottaa lämpöenergiaa ja myydä sitä.

Hallituksen jäsenet ja kaupungin edustajat:

Hallitus	Varajäsen
Järviluoma Heikki, puheenjohtaja	Kuusisto Raija
Ojala Asko, varapuheenjohtaja	Lahdenmaa Timo
Yli-Rahnasto Sami	Uunila Kari
Arola Soili	Koskela Päivi
Ketola Jorma	Koivuniemi Kai
Ylipeltola Kimmo	Rotola-Pukkila Mikko

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Katri Rinta-Halkola, varaedustaja Petteri Opas.

Yhtiössä työskentelee toimitusjohtaja, viisi laitosmiestä ja toimistonhoitaja. Kesällä on ollut palkattuna kaksi kausityöntekijää.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toiminnan tuottama mahdollinen voitto käytetään yhtiön harjoittaman toiminnan kehittämiseen. Vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan yhtiön toiminnasta on syntynyt voittoa 530.403,07 euroa. Hallitus tullee esittämään yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että voitto siirretään edellisten tilikausien voitto (tappio) -tilille.

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	TP 2016	TP 2017	TP 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Kaupungin omistusosuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Henkilöstö	7	7	7	7	7
 Tulot / Liikevaihto	 4 460 482	 4 535 246	 4 516 918	 4 411 200	 4 546 754
Menot	3 209 392	3 244 177	3 347 060	3 505 200	3 459 315
Poistot	753 375	655 641	608 588	650 000	557 036
Tilikauden tulos	497 715	635 428	561 270	256 000	530 403
 Ed. tilikausien yli/alijäämä	 2 676 223,81				
Tilikauden yli/alijäämä	530 403,07				
Yhteensä	3 206 626,88				

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2019 kului rivakasti erilaisten rakennushankkeiden parissa. Kiitos kauhajokisille ymmärryksestä ja suopeudesta, kun kaukolämpölinjan teko keskustaan aiheutti poikkeuksellisia liikennejärjestelyitä sekä ylimääraistä vaivaa.

Kauhajoen Lämpöhuolto Oy on käyttöönottamassa 12 MW lämpökeskusta. Tuotannollinen toiminta aloitettiin helmikuun puolivälissä 2020. Lämpökeskus tullaan varustamaan kesällä

2020 lisäksi savukaasujen pesu- ja lauhdutuslaitteistolla, jolla tehostetaan lämmöntalteenottoa ja siten lämpökeskuksen kokonaishyötysuhdetta.

Hankkeeseen liittyi lisäksi oleellisesti kaukolämpöputken rakentaminen uudelta laitokselta olemassa olevaan KL-verkkoon. Rakennettavan putkiston pituus on noin 2 kilometriä. Kesällä 2020 tullaan hoitamaan työmaan aiheuttamat kaivuujälkien kunnostukset sekä laitosalueen maisemointi istutuksilla.

Uudella lämpökeskuksella tehostetaan kiinteiden polttoaineiden käyttöä Kauhajoen kaukolämmöntuotannossa korvaten samalla öljyn käyttöä. Lisäksi tällä lisätään lämmöntuotannon käyttövarmuutta (vrt. nykyisen Lämpökujan laitostekniikan käyttöikä).

Toimitusjohtaja Tapio Suonvieri

Kauhajoen Tennishalli Oy

Tennishallin Oy:n tarkoituksena on tenniksen sekä muiden mailapeliin mahdollistaminen paikkakunnalla.

Yhtiön hallitus:

Hannu Törrönen	puheenjohtaja
Jaakko Hopiavuori	jäsen, varapuheenjohtaja 1.6.2019 asti
Niko Nurmela	varapuheenjohtaja
Taija Hakola	jäsen
Lea Ojanen	jäsen
Kari Pöyry	jäsen
Helena Hietarinta	varajäsen
Lasse Leppänen	varajäsen

Kaupungin edustaja yhtiökokouksissa on Enni Einola.

Yhtiöllä ei ole palkattua henkilöstöä. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut oman toimen ohella Jaakko Syrjänen.

Yhtiöjärjestyksensä mukaisesti yhtiö ei jaa osinkoa. Yhtiön hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio -5 246,28 € kirjataan yhtiön kirjanpidossa tuloslaskelman voitto/tappio-tilille.

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Kauhajoen Tennishalli Oy					
Kaupungin omistusosuus	95 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	11 709	14 369	15 926	22 000	17 121
Menot	-20 784	-21 172	-23 150	-22 000	-22 367
Tilikauden tulos	-9 075	-6 803	-7 224	0	-5 246
 Ed. tilikausien yli/alijäämä	-26 588,71				
Tilikauden yli/alijäämä	-5 246,00				
Yhteensä	-31 834,71				

Toimitusjohtajan katsaus

Hallin toiminta on hieman piristynyt edellisestä vuodesta ollen kuitenkin vielä tappiollista. Eri-laisia tapahtumia on järjestetty vuoden mittaan, jotta uusia käyttäjiä saataisiin houkuteltua. Varaukset järjestelmä <https://www.slsystems.fi/kauhajoki/>. Samaan järjestelmään on integroitu valo-ohjaus sekä ulko-oven koodilukko. Järjestelmän avulla saadaan hyödyllistä tietoa käyttö-asteesta. Laskutus tapahtui 5 kertaa, kaikkiaan vähän yli 300 laskua. Laskut lähetetään sähköpostitse helpostilaskut-järjestelmän kautta.

Yhtiön asiakaskunta koostuu edellisten vuosien tapaan yhteisöistä, yrityksistä ja yksityisistä käyttäjistä. Tennis on edelleen hallissa harrastetuista palloilulajeista suosituin, seuraavina ovat sulkapallo ja pienessä määrin muita lajeja mm. pöytätennis. Koulukäyttäjät voivat varata vuoroja velotuksetta päiväaikaan.

Hallin vakiovuorojen käyttö on vähentynyt, mutta vastaavasti irtovuoroja varataan järjestelmän kautta, kaikkiaan järjestelmässä varaustili on 341 asiakkaalla. Aktiivisia käyttäjiä, vakiovuoro tai useampia varauksia viikoittain, on arviolta 40.

Käyttäjämäärät

	Tennis (koko halli)			Sulkapallo (1/4 osaa)			Yhteensä		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Varauksia (h)	1405,5	1386,5	1230,5	488,5	755,5	1429,5	1894	2142	2660
Käyttöaste	22,6 %	22,3%	19,8%	7,8%	12,8%	23,0%	30,4%	35,1 %	42,8%

Nykyinen käyttäjämäärä ei riitä kattamaan kaikkia toiminnasta syntyviä kuluja. Käyttöasteen on noustava iltaisin ja viikonloppuisin 40%:iin, jotta toiminta olisi kannattavaa. Käyttöaste kattaa 1.1.2019-31.12.2019 välisen ajan. Kesäajan käyttö on kuitenkin olematonta, 2019 kesä-elokuun myynti oli noin 200 tuntia kaikki lajit yhteenlaskettuna. Keskimäärin varauksia muina kuin kesäkuukausina on kuukaudessa yli 300 tuntia.

Ryhmätapahtumat ovat olleet hyvänä lisänä vuokrauksessa. Yhtiö jatkaa liikuntasetelin käyttöä maksuvälineenä. Liikuntalinja ja koulut käyttävät hallia toimintaansa säännöllisesti. Kouluvaramuksia oli kuluneella kaudella yli 140 vuoroa. Yhteistyötä tehdään Kauhajoen Tennisseura ry:n kanssa. Tennishallissa on järjestetty erilaisia kilpailuja: pöytätennis ja sulkapallo, joiden toivotaan piristävän harrastustoimintaa.

Toimitusjohtaja Jaakko Syrjänen

Kauhajoen Vesihuolto Oy

Hallituksen jäsenet ja kaupungin edustajat:

Hallitus

Ala-Kokko Antti, puheenjohtaja

Hakola Taija, varapuheenjohtaja

Hautala Tapio 10.9.2019 saakka

Santala Heikki

Virtanen Harri

Koskela Päivi

Varajäsen

Kuusisto Raija

Kuusinen Merja

Maunula-Craycroft Riitta

Björkman Petri

Tapanainen Tarja

Lahdenmaa Timo

Kaupungin edustaja yhtiökokouksessa on Toni Eeva.
Henkilöstö 13 hlöä.

Hallitus esittää, että tilikauden voitosta 164 565,01 € siirretään 16 457 € uudistus- ja laajenusrahastoon ja loput 148 108,01 € siirretään tilille edellisen tilikauden voitto/tappio.

				Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Kauhajoen Vesihuolto Oy	TP 2016	TP 2017	TP 2018		
Kaupungin omistusosuus	88,00 %	88,67 %	88,67 %	88,67 %	88,67 %
Henkilöstö	13	13	13	13	13
Tulot / Liikevaihto	2 646 844	2 779 210	2 914 567	2 847 166	2 965 710
Menot	-2 473 602	-2 539 549	-2 605 548	-2 598 382	-2 611 927
Poistot	-147 228	-202 427	-180 391	-184 488	-189 218
Tilikauden tulos	26 014	37 234	128 629	64 296	164 565
Ed. tilikausien yli/alijäämä	3 039 492,65				
Tilikauden yli/alijäämä	164 565,01				
Yhteensä	3 204 057,66				

Toimitusjohtajan katsaus

Kauhajoen Vesihuolto Oy:n taloudellinen näkymä on toteutunut budjetin mukaisesti. Yhtiö sai kolmannen kerran päätöksen AVIsta 17.1.2019 vedenottoluvan pohjavedenottamon rakentamiseen Lumikankaan pohjavesialueen Kirkasluoman alueelle ja veden ottaminen siitä sekä Pohjavedenottamon rakentamiseen Harrinkankaan pohjavesialueen Uitonmäen alueelle ja veden ottaminen siitä. Kirkasluoman vedenottolupa on laitettu vireille v. 2008 ja Uitonmäen vedenottolupa v. 2009. Sen jälkeen vedenottoluvat ovat pyörineet eri oikeusasteiden rattaissa ja nytkin molemmista luvista on valitettu jälleen hallinto-oikeuteen, jonne on tehty vastineet valituksiin.

Uusi 40 vuoden vedenmyyntisopimus Oy Aqua Botnica Ab:n kanssa on allekirjoitettu 16.1.2019, mikä takaa positiivisen kassavirran tulevaisuudessa ja vedenmyyntitaksaa päästään neuvottelemaan viiden vuoden välein, eikä sopimus ole kiinteä, koska yhteiskunta muuttuu nopeasti. Uuden sopimuksen ansiosta saadaan tarvittavia euroja tuleviin investointeihin, eikä ole paineita vesitaksan nostoon.

Siniharjun-Möykkykylän ensimmäinen vesiputkenrakennusurakka Siniharju/Nummijärvi-Hyyppä/ Hautalankyläntie-Kivijärventien risteys on valmis vuodenvaihteessa ja urakka on tehty yhteistyössä Lakeuden Vesi Oy:n kanssa. Yhteistyöllä samaan kaivantoon asennettu molempien yhtiöiden vesiputki, jolloin on saatu kaivantokustannukset ja maanomistajakorvaukset jaettua. Ensimmäinen noin 9 km urakka on valmis vuodenvaihteessa. Toisen vaiheen 3,3 km urakoitsija on valittu ja vaihe kolmesta on tarjouspyynnöt lähetetty. Koko linja on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2020 loppuun mennessä ja viimeistään keväällä 2021.

Kauhajoen Vesihuolto Oy:llä on kaupungilta kahden miljoonan euron lainatakaus haettavalle lainalle.

Viemärlaitoksella taksa pyritään pitämään samana ja puhdistamoa ja viemäreitä saneerataan sitä mukaa mitä käyttömenot antavat myöden. Tänä vuonna viemäreitä on sujutettu noin 3,9 km pätkäsujuttamalla ja sukkasujuttamalla.

Toimitusjohtaja Pekka Mäkinen

Kiinteistö Oy Kauhajoen Liikenneterminaali

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään seuraavasti: "Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Kauhajoen kaupungin Kauhajoen kylässä sijaitsevaa Vinkkelin -nimistä tilaa RN:o 2:310, sekä sille rakennettua liike-, toimisto- ja varastotilaa."

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiökokouksessa 2.5.2019 päätetyn mukaisesti neljä jäsentä. Hallituksen jäsenet ovat Kimmo Järvinen (puheenjohtaja), Kai Koivuniemi, Marko Ylinen ja Janne Koivula. Kaupungin edustajaksi yhtiökokoukseen oli valtuutettu Marja Heikkilä.

Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoitettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä, missä töiden suorittamiseen on käytettävissä kolmen henkilön resurssi.

Hallituksen esitys on, että tilikauden tappio 20 510,69, siirretään voitto- ja tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta. Yhtiön tilikauden tulos oli odotetusti tappiollinen suunnitelman mukaisten poistojen kirjaamisen jälkeen. Yhtiö kirjaa suunnitelman mukaisia poistoja kuntaemon mukaisiin pitoajoin. Kuluvan käyttöomaisuuden kirjanpitoarvojen tultua kokonaisuudessaan poistettua seuraavan tilikauden kuluessa, on koko osakepääoma vielä jäljellä, eikä yhtiöllä ole selvitystilaan asettamisvelvoitetta.

Kiinteistö Oy Kauhajoen				Talousarvio	Tilinpäätös
Liikenneterminaali	TP 2016	TP 2017	TP 2018	2019	2019
Kaupungin omistusosuus	100 %	84 %	84 %	84 %	84 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	47 890	35 399	47 676	37 500	47 674
Menot	-66 370	-58 964	-67 615	-61 500	-68 185
Tilikauden tulos	-18 480	-23 565	-19 939	-24 000	-20 511
 Ed. tilikausien yli/alijäämä	-395 678,80				
Tilikauden yli/alijäämä	-20 510,69				
Yhteensä	-416 189,49				

Toimitusjohtajan katsaus

Yhtiön omistaa tilinpäätöshetkellä 84 %:sti Kauhajoen kaupunki. Omistajat maksavat yhtiölle hoito- ja rahoitusvastiketta sekä käyttökorvausta sähköstä huoneistokohtaisen mittauksen mukaan. Lainanhoitoon kerätyn rahoitusvastikkeen viimeinen maksuerä erääntyi tilikauden 2019 aikana. Kauhajoen kaupunki vuokraa hallinnoimiaan tiloja edelleen omaan lukuunsa.

Yhtiön kirjanpidon tulosta rasittavat suunnitelman mukaiset poistot, joita kirjataan kuntakonsernissa noudatettavien pitoaikojen mukaisina.

Yhtiön pääomistajan pidemmän aikavälin tavoitteena on irtautuminen yhtiöstä kokonaisuudessaan ja sen vuoksi kiinteistölle on tehty ainoastaan pakollisia ylläpitoon liittyviä korjauksia ja kunnostuksia. Lähitulevaisuuden korjauksissa keskitytään kiinteistökohteen käyttökuntoisena pitämiseen.

Toimitusjohtaja Tuomas Kuusinen

Kiinteistö Oy Kauhajoen Teknologiakeskus

Kauhajoen teknologiakeskus Logistia tarjoaa toimi- ja kokoustiloja, sekä muita palveluja yrityksille ja yhteisöille.

Yhtiön hallituksessa seuraavat henkilöt: Harri Virtanen, hallituksen puheenjohtaja, Kauhajoen Kaupunki, Kimmo Järvinen, Kauhajoen Kaupunki, Matti Sepponen, Neviso Oy, Mika Ollonqvist, Suupohjan Osuuspankki ja Risto Uusitalo, LC Logistics Center Oy.

Henkilöstöä yhtiöllä ei ole.

Tilinpäätös 2019 osoittaa voittoa 1.127,93 €. Hallitus esittää yhtiökokoukselle tuloksen käytöstä, että voitto kirjataan kokonaisuudessaan tilille voitto/tappio edellisvuosilta, eikä osinkoa jaeta.

Kiinteistö Oy Kauhajoen				Talousarvio	Tilinpäätös
Teknologiakeskus	TP 2016	TP 2017	TP 2018	2019	2019
Kaupungin omistusosuus	64,28 %	64,28 %	64,28 %	64,28 %	64,28 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
Tulot / Liikevaihto	491 244	485 824	507 256	490 000	429 831
Menot	-490 772	490 435	493 430	489 000	428 704
Tilikauden tulos	472	-4 611	13 826	1 000	1 127
Ed. tilikausien yli/alijäämä	50 854,81				
Tilikauden yli/alijäämä	1 127,00				
Yhteensä	51 981,81				

Toimitusjohtajan katsaus

Toimintavuoden 2019 aikana yhtiön toiminnan laadussa tai laajuudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Toimitilojen käyttöaste on n. 96 %.

Käyttökateprosentti 46 %.

Toimintavuoden 2019 aikana uusittiin A-talon jäähdytin ja tehtiin muita normaaleja huoltotoimenpiteitä.

Toimitusjohtaja Sirpa Kukkamäki

Kiinteistö Oy Kauhajoen Vuokra-asunnot

Yhtiön toiminnan tarkoitus on kirjattu yhtiöjärjestyksen toimialaa koskevaan pykälään seuraavasti: "Yhtiön toimiala on vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi Kauhajoella omistaa, hallita ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia sekä hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata asuntoja asunnontarvitsijoille. Tarkoituksenaan toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana." Yhtiö toimii yleishyödyllisin periaattein voittoa tavoittelematta.

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiökokouksessa 12.04.2019 päätetyn mukaisesti viisi jäsentä. Hallituksen jäsenet ovat Harri Virtanen (puheenjohtaja), Taija Hakola (varapuheenjohtaja), Antti Ala-Kokko, Marko Ylinen ja asukkaiden edustajana Sirkka Granholm. Kaupungin edustajaksi yhtiökokoukseen oli valtuutettu 18.03.2019 Kauhajoen kaupunginhallituksen päätöksellä Sami Yli-Rahnasto.

Yhtiöllä ei ole työsuhteessa olevaa palkattua henkilöstöä. Yhtiö on ulkoistanut hallinnon hoidettavaksi Suupohjan Tili-Isäntä Ky:ssä, missä töiden suorittamiseen on käytettävissä neljän henkilön resurssi. Talohuoltotehtävien hoito on ulkoistettu Kiinteistöhuolto Sorilalle. Kiinteistöhuolto Sorilan käytettävissä on vähintään kolmen henkilön resurssi juoksevien talohuoltotehtävien hoitamiseen. Erityisosaamiseen, kuten sähkö- tai lvi-tehtävien hoitamiseen käytetään paikkakuntalaisia yrityksiä.

Yhtiön tilikauden 2019 tuloksen käytöstä päätetään 3.4.2020 yhtiökokouksessa. Hallituksen esitys on, että tilikauden voitto 16,98 euroa siirretään voitto- ja tappiutilille ja että osinkoa ei jaeta. Yhtiön tavoitteena oli saavuttaa nollatulos 31.12.2019 päättyvällä tilikaudella. Purkamalla asuintalovarausta 44.128,57 euroa (netto), tavoite kyettiin saavuttamaan.

Kiinteistö Oy Kauhajoen				Talousarvio	Tilinpäätös
Vuokra-asunnot	TP 2016	TP 2017	TP 2018	2019	2019
Kaupungin omistusosuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Henkilöstö	-	-	-	-	-
 Tulot / Liikevaihto	2 423 867	2 275 798	2 283 278	2 265 000	2 201 562
Menot	-1 631 881	-1 625 763	-1 724 397	-1 698 000	-1 642 740
Poistot	-634 512	-657 471	-558 866	-563 000	-558 804
Tilikauden tulos	157 474	-7 437	15	4 000	17
 Ed. tilikausien yli/alijäämä	-281 657,93				
Tilikauden yli/alijäämä	16,98				
Yhteensä	-281 640,95				

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2019 päättyi pääosin talousarvio-odotusten mukaisesti. Edelleen hyvin alhaisena pysytellyt vuokrausaste, 31.12.2019 ajanhetkellä 77,43 %, on hiukan edellistä kalenterivuotta (77,13 %) korkeampi, mutta vaikuttaa kaikin tavoin negatiivisesti yhtiön kykyyn pitää omista maansa vuokra-asuntokantaa tuloksentuotto- ja kilpailukykyisenä paikkakunnan muihin vuokra-asuntoja tarjoaviin toimijoihin verrattuna.

Alhaisena jo pidempään ollut ja keskipitkän aikavälin suunnittelussa oletettu vuokrausasteen alle 80 %:in taso tulee pysyvänä ilmiönä vaikuttamaan jatkuvasti tarpeeseen suunnitella ja seurata yhtiön maksuvalmiusaseman säilyttämistä. Pitkän / yliajan tavoitteena yhtiöllä on vuokrausasteen palauttaminen tavoitetasolle 90 %:iin. Vuokra-asuntokysynnän puuttuessa vuokrausasteen noston keinovalikoima rajoittuu lopulta asuntojen lukumäärän vähentämiseen joko myyntien tai kiinteistökohteiden purkamisten kautta.

Yhtiö pyrkii heikoista lähtökohdistaan huolimatta edistämään omalta osaltaan kuntakonsernille asetettuja tavoitteita ja sitoutuu seniori-asumisen kehittämistoimiin. Käytännön toteutuksina tähän tavoitteeseen liittyen Sööpärintien asuntokohteen asuntoja on muutettu vähäisin kus-

tannuksin päättyneen tilikauden aikana senioriasumiseen soveltuviksi yhteensä seitsemän kappaletta.

Jatkoon osalta voidaan todeta, että yhtiöllä itsellään ei ole riskinotto- tai riskinkantokykyä merkittävien taloudellisten investointien toteuttamiselle. Siksi näiden tarpeiden tullessa esille on kuntakonsernissa huolehdittava kaikkien konsernin sisäisten toimijoiden sitouttamisesta yhteisiin hankkeisiin. Ilman kunta-emon aktiivista vaikuttamista muihin yhteistyötahoihin ei näiden investointien toteuttaminen ole nykyisessä yhtiön taloustilanteessa edes osittainkaan mahdollisia.

Toimitusjohtaja Tuomas Kuusinen

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy

SPK tuottaa osakasyhteisöille ja kunnallisille yhtiöille talous-, henkilöstö-, ICT- ja puhelinvaihdopalvelut.

Kauhajoen kaupungin edustajina yhtiön hallituksessa ovat Anne Alavillamo (puheenjohtaja), Tarja Tapanainen ja Kari Samuli Korpela. Varajäsenet Seija Pietari ja Arja Hirvimäki.

Yhtiön tarkoitus on toimia omakustannusperiaatteella. Hintoja tarkistetaan vuoden kuluessa.

Suupohjan				Talousarvio	Tilinpäätös
Seutupalvelukeskus Oy	TP 2016	TP 2017	TP 2018	2019	2019
Kaupungin omistusosuus	51,40 %	51,15 %	51,15 %	51,15 %	51,15 %
Henkilöstö	34	34	36	36	37
 Tulot / Liikevaihto	2 788 891	2 830 824	3 045 027	3 070 800	3 158 524
Menot	2 779 057	2 830 676	3 041 793	3 070 800	3 158 556
Tilikauden tulos	9 834	148	3 234	0	-32
 Ed. tilikausien yli/alijäämä	139 141,57				
Tilikauden yli/alijäämä	-32,18				
Yhteensä	139 109,39				

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 2019 osalta on toimittu talousarvion puitteissa. Henkilöstöä yhtiössä on 37 kpl. Näistä yksi on osa-aikaeläkkeellä, yksi on määräaikainen ja yksi on hoitovapaalla.

Järvinet Oy:n kanssa valmisteltu fuusio peruttiin. Myös muille seudullisille ja lähialueen kunnallisille yksiköille ollaan valmiita tarjoamaan yhtiön palveluita. Kaskisten kaupungin kanssa on tehty palvelusopimus talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT:n hoidosta. Neuvottelut käynnissä muutamien kiinnostuneiden tahojen kanssa.

Toimitusjohtaja Eija Nuotio

1.9.7. Kuntayhtymien tilinpäätösraportointi

Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä

Kasvuyrittäjyys ja kansainvälisyys ovat pysyneet Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän (SEK) strategisina painopistealueina. SEK on toteuttanut kaksi kertaa Suupohjan Kasvupolun vuosina 2017 ja 2018. Vuonna 2018 kasvupolulle osallistuivat myös Kristiinan ja Kaskisten kaupungit. Toimintamallin avulla autetaan kasvusta ja kansainvälistymisestä kiinnostuneita yrityksiä kasvun uralle. Vuonna 2019 SEK osallistui Etelä-Pohjanmaan kasvupolulle yhdessä Etelä-Pohjanmaan muiden kuntien kanssa. Maakunnallinen toimintamalli ei saavuttanut yhtä suurta suosiota kuin itsenäinen toimintamalli.

SEK:n strategisina painopistealueina pysyivät samat painopistealueet kuin vuonna 2018: uusiutuvat energiat ja ympäristö, kasvuyrittäjyys ja kansainvälisyys sekä digitaalisuus.

Uusiutuvan energian ja ympäristön teemaan liittyvät teemat kohdistuivat biokaasuliiketoiminnan ja yrityksen/maatalouden energianinvestointien edistämiseen. Teeman tavoitteita päästiin toteuttamaan konkreettisesti seutukunnassa. Alueella toteutettiin merkittävä biokaasulaitosinvestointi, jonka toteuttamisessa SEK oli aktiivisesti mukana. Lisäksi kuntayhtymä oli mukana Suupohjan Biokonseptin toiminnassa, jossa vietiin eteenpäin seuraavia aihekokonaisuuksia: modernien biokaasulaitteiden pilotointi, käyttöä ja investointeja tukevaa tutkimusta ja testausta sekä biokaasuliiketoiminnan edistämisen tiedon ja osaamisen jakamista.

Suupohjan koulutuskuntayhtymä hallinnoi Suupohjan Biokonseptihanketta ja se päättyi vuoden 2020 keväällä. Kasvuyrittäjyys ja kansainvälisyysteeman tavoitteena on viedä eteenpäin kasvuhakuisia ja -kykyisiä yrityksiä kohti kansainvälisiä markkinoita. Digitaalisuuden teemassa toteutettiin Leader-rahoitteinen Digitaalisuuden uudet tuulet Suupohjassa-kehittämishanke yritysten digitaalisten valmiuksien parantamiseksi. Hankkeen avulla on viety eteenpäin kymmenille yrityksille tärkeitä digitaalisia asiakokonaisuuksia.

SEK:n taloudellinen tilanne pysyi hyvällä tasolla ja kuntayhtymän tulos parani merkittävästi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 88.226,28 euroa. Vuoden 2019 kuntalaskutus alitti arvioidun kuntalaskutuksen 112.149,04 eurolla. Suupohjan alueen elinkeinopalveluiden maksuosuus oli 25,71 euroa/asukas, joka on valtakunnallista keskiarvoa.

SEK:n palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 68 vakinaista ja määräaikaista työntekijää. Näistä 10 työntekijää oli hallintopalveluissa, eri hankkeissa ja yrityspalveluissa. 4 työntekijää työskenteli lomituspalveluiden hallinnossa ja 54 lomitustoiminnoissa. Lisäksi lomitustoiminnoissa työskenteli n. 10 tuntipalkkaista maatalouslomittajaa. Työntekijöiden keski-ikä oli vuoden vaihteessa 50,4 vuotta.

Toimintavuoden aikana kartoitettiin elinkeinopalveluiden toimintamallin, järjestämismuodon ja johtamisjärjestelmän uudistamista vastaamaan paremmin kuntien elinvoiman kehittämisen ja alueen yritysten tarpeita. Perinpohjaisen suunnittelun jälkeen suunnitteluryhmä loi kaksi erilaista elinkeinopalveluiden järjestämismalliehdotusta: ajan hengen mukaisen dynaaminen ja keskitetty osakeyhtiömalli, joka olisi ollut suoraan kuntajohtoon alaisuudessa tai hajautettu malli, jossa elinkeinopalvelut toteutetaan itsenäisesti kunnissa ja yhteistyötä tehdään tilanteen ja tarpeen mukaan projekteittain. Molemmissa vaihtoehdoissa hyväksyttiin yksimielisesti se ajatus, että kuntayhtymämallista luovutaan. Osakeyhtiömalli ei saanut yksimielistä poliittista kannatusta jäsenkunnissa ja päädyttiin SEK:n purkamiseen vuoden 2020 aikana.

Suupohjan Koulutuskuntayhtymä

Vuosi 2019 sisälsi merkittäviä muutoksia kuntayhtymän toiminnassa. Oppitien peruskorjaus valmistui aikataulun mukaan kevättalvella ja Prännärintien yksikön toiminnot siirtyivät Oppitiele kesällä. Syksyllä Prännärintien kiinteistö myytiin, joten tilojen määrän ja tilakustannusten suhde opiskelijamäärään parani huomattavasti. Uuden lukuvuoden alkaessa elokuussa, mukautui Oppitien toiminnot nopeasti yhdeksi uudeksi toimivaksi kokonaisuudeksi.

Keväällä julkistettu kuntayhtymän uusi palveluiden markkinointinimi Vuoksi otettiin innokkaasti vastaan. Vuoksi-nimen alla elokuun alusta lähtien on ollut kaikki kuntayhtymän koulutus- ja työllisyyspalvelut. Tienvarsi-kyllit, uudet kotisivut ja muut Vuoksi-kokonaisuuden mukaan tehtävät muutokset valmistuvat lukuvuoden 2019-2020 aikana.

Seudullisen elinkeinoyhtymän purkuprosessin alettua syksyllä 2019, etsittiin seudullisille maa-hanmuuton koordinointipalveluille uutta kotia. Näiden palveluiden siirtymisestä koulutuskun-tayhtymän vastuulle, tehtiin päätökset vuoden lopulla. Lopullinen siirtoajankohta tapahtuu 2020 alkuvuodesta.

Edellisten lukuvuosien 2017-2018 ja 2018-2019 aikana toteutetut henkilöstön lyhytaikaiset lomautukset aiheuttivat jälkiselvittelyä virheellisen virkaehtosopimustulkinnan takia keskusjär-jestöjen ohjauksesta huolimatta. Ratkaisun löydyttyä, aiheutui siitä hieman opetushenkilöstön osalta kustannuksia vuoden 2019 tilinpäätökseen. Opetushenkilöstön siirtyminen vuosityöai-kaan, keskusjärjestöjen sopimuksen mukaisesti, oli tarkoitus tapahtua vuoden 2020 alusta. Se siirtyi elokuun alkuun 2020, joidenkin keskeisten avoimien kysymysten vuoksi. Valmistelut yhteistoiminnassa etenee alkuperäisen suunnitelman mukaan. Siirtymisen tavoitteena oleva kustannusneutraalius on lähes mahdoton toteuttaa sopimustulkintojen takia.

Toimintatuotot noudattivat hyvin pitkälti edellisen vuoden tasoa. Ammatillisen koulutuksen perusrahoituksessa tapahtui pieni, noin 1%:n alenema, mikä pystyttiin ennakoimaan jo talous-arviota tehdessä. Loppuvuodesta saatu 50 t€:n harkinnanvarainen rahoitus korjasi koulutus-palveluiden alentuneita toimintatuottoja hieman. Työllisyydenhoidon toimintatuotot toteutuivat lähes sekä ostosopimusten että talousarvion mukaisina. Käyttötalouden jonkinasteisia ylityksiä tapahtui useilla koulutuksen kustannusryhmillä. Ylistysten taustat tulee selvittää, sillä talouden tasapaino on löytymässä suunnitelmakaudella, kun muiden muassa poistojen satunnaiseristä on päästy eroon.

Vuoden 2020 perusrahoituksen ennusteissa ilmeni selkeästi meidän lukuvuosimallimme vai-kutus opiskelijatyövuosikertymään. Opiskelijakohtaisesti laskettavat aktiiviset opiskelupäivät, riippumatta päiväkohtaisesta opetuksen määrästä, tuottavat tämän perusrahoituksen suurim-man osuuden, ja siksi sen merkitys on suuri. Lukuvuosi tulee pidentää mahdollisimman pit-käksi, jopa 11 kuukauden mittaiseksi. Tämä muutos toteutetaan lukuvuoden 2020-2021 alusta lähtien.

Poistosuunnitelmaa muutettiin valtuuston päätösten mukaisesti myös tuotanto- ja laitosraken-nusten osalta. Näin pienennettiin hieman kuntayhtymän vuosittaista poistokuormaa. Vuoden 2019 tilinpäätökseen sisältyy Prännärintien kiinteistön lopun tasearvon alaskirjaus. Maatilan biokaasulaitoksen ongelmat jatkuivat koko vuoden. Liikennekaasuyksikkö ei ollut käytössä lainkaan, korjausvastuiden selvittelyn takia. CHP-yksiköllä tuotettiin biokaasusta sähköä maa-tilan omaan käyttöön. Ongelmia on myös biokaasun tuotantoprosessin laitteistossa, erityisesti syötössä. Tämän takia, kaasun tuotantomäärät eivät ole ylittäneet tavoitteisiin saatikka laiteto-i-mittajan laskelmiin. Vuoden 2020 talousarviossa on varattu määrärahaa laitoksen välttämät-tömiin korjauksiin.

Investoinnin toteutuivat 78 %:sti. Merkittävin oli Oppitien A-talon korjaus- ja muutostyöt. Useat investoinnit toteutuivat alle suunnitellun määrärahan. Oppitien rakennusurakan kilpailutuksessa seurasi valitus markkinaoikeuteen, ja asia on tällä hetkellä korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä. Kuntayhtymän pitkäaikainen lainamäärä on vuoden lopulla 7,15 milj.€, kohdistuen valtaosin tuohon Oppitien A-talon korjaukseen ja aikaisempaan navetan rakentamiseen.

Seutukunnan ikäluokkien pieneneminen on kiristänyt kilpailutilannetta ammatillisen koulutuksen osalta. Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat entistä voimakkaammin ja laajemmin kuin ennen. Perinteinen opiskelijaksi ottoalue laajenee, ja aiheuttaa siten kilpailua entistä useamman koulutuksenjärjestäjän kesken. Tämä tulee jatkossa vaatimaan entistä joustavampia palveluita entistä tehokkaammin tuotettuna.

Toimintavuosi on taloudellisesti toteutunut kohtuudella ja toiminnallisesti varsin hyvin.

Ari Loppi
kuntayhtymäjohtaja, rehtori

Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä

Vuoden 2019 talousarvio sovitettiin kuntien antamaan talousarvioraamiin. LLKY:ltä vaadittiin aikaisempien vuosien säästöjen ja sopeutusten jatkoksi uusia säästötoimenpiteitä. Syyskuun alussa pidettiin LLKY:n johtavien viranhaltijoiden valmisteleva neuvottelu, johon osallistuivat jäsenkuntien hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajat. Kokouksessa käytiin läpi 12-kohtainen lista säästötoimenpiteitä, joiden vaikutus ajoittuu vuodelle 2020. Näistä suurin eli kuntoutusosaston lakkauttaminen päätettiin vuoden 2019 aikana johtokunnassa. Edelleen LLKY käynnisti työvuorosuunnittelun automatisointiin tähtäävät toimet tavoitteena siirtää henkilötyövuosia varsinaiseen toimintaan.

Valtakunnallisesti kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat vuoden aikana 3,9 %. LLKY:n kuluja nosti mm. lomarahojen leikkauksen päättyminen ja väestön ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeen kasvu. Palvelutarpeen kasvu näkyy täten erityisesti erikoissairaanhoidossa. Henkilöstön rekrytointi on jatkuva haaste etenkin, kun lähihoitajakoulutus on siirtynyt muualle. Sijaispuolan vuoksi kesäaikana kuntoutusosasto suljettiin 9 viikon ajaksi, jotta voitiin turvata erityisesti kotihoidon toimivuus.

Toiminnan painopisteitä ovat olleet mm. omahoitajatoiminnan kehittäminen, kuntoutus, kotikuntoutus ja saattohoidon kehittäminen. Asiakasohjausyksikkö IkäLuotsin toiminta vakiintui. Tehostetun kotikuntoutuksen yksikkö aloitti alkuvuonna. Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut laajenivat marraskuussa.

Lapsiperheiden sosiaalityössä uudenlainen toimintamalli alkoi syksyllä. Perhekeskus on toiminnut verkostomaisesti, mutta syksyllä löydettiin toimitiloille ratkaisu Kauhajoella. Tilat vaativat vielä muutostöitä. Mielenterveyspalvelujen vahvistaminen perustasolla oli syksyn aikana neuvoteltavana. Toiminta alkaa vuoden 2020 alkupuolella Coronarian kanssa yhteistyössä. Tavoitteena on kehittää matalan kynnyksen palveluja ja saavuttaa myös taloudellisia säästöjä.

LLKY panostaa henkilöstön hyvinvointiin. Käytössä on myös jo vakiintunut varhaisen tuen malli. Henkilöstöä oli vuoden lopussa 880, joista vakinaisia 695. Henkilöstökustannukset nousivat vuodessa 3,85 %.

Ympäristöpalvelujen palvelualue lakkautettiin ja toiminnot siirrettiin sisäiseen tukipalveluun 1.4.2019. Työterveyshuollon yhtiöittämistä valmisteltiin koko vuoden ajan. Keva joutui vetäytymään valtakunnallisen konsernin luomisesta ja sen jälkeen on keskitytty TT Botnia Oy:n rakentamiseen. Sen toiminta alkaa vuonna 2020.

Vuoden aikana LLKY sai 3,34 M€ lisätalousarvion lisärahoituksena, mutta lopullinen tilinpäätös edellytti vielä 1,06 M€ uutta lisärahoitusta. Viimeinen lisärahoitus kohdentui pääosin Kauhajoelle (0,97 M€). Yhteistoimintalautakunta hyväksyi lopulliset maksuosuudet 10.3.2020.

Hoidon ja hoivan palveluissa sähköinen asiointi on lisääntynyt. Erikoissairaanhoidon sakko-päiviä ei ole ollut. Etälääkäritoiminta on vähentänyt merkittävästi asumisyksiköiden asukkaiden kuljetuksia. Syksyllä akuuttiosaston yhteydessä aloitti sairaanhoitopiiriin dialyysiyksikkö toimintansa. Palvelut on pyritty antamaan lakien asettamissa määräajoissa.

Sosiaalipalveluissa oli tarkoitus rakentaa yhteinen pohja sähköisille palveluille, mutta sote-uudistuksen kaatuminen keväällä seisahtutti tämän. Lastensuojeluilmoitusten ja yhteydenottojen määrä on korkea. Niitä oli vuonna 2019 yhteensä 638. Edelleen päihde- ja huumeongelmaisten hoidon kustannukset kasvavat. Perheneuvolan jonotilanne ei ole helpottanut, vaikka siellä on ollut täysi miehitys. Vammaispalvelujen osaprosessi sulautettiin vuoden 2019 alussa osaksi aikuissosiaalityön ydinprosessia.

Sosiaalipalveluissa suurimmat talousarvion ylitykset kohdentuivat läpilaskutuseriin. Lastensuojelun laitoshuolto ylitti 322 289 €, Attendon asumispalvelut 81 126 €, päihdehuollon laitoshuollot 64 674 €. Kehitysvammaisten palvelutalojen ylitys oli 270 033 €, Luppokoto 132 816 €, Päivänsiipi 89 710 €, vaikeavammaisten kuljetuspalvelut 172 249 € ja henkilökohtainen apu 149 355 €. Kauhajoen osalta myös toimeentulotuen ylitys oli 116 764 €. LLKY on mukana Aalto-yliopiston Elinvoimainen Taajama-hankkeessa. Hankkeessa luodaan pohjaa väestöä menettävien kuntien hyvälle tulevaisuudelle, jossa keskeistä on asukkaita osallistava suunnittelu ja toteutus. Kunta organisoii osaltaan paikallisen työskentelyn. Tavoitteena on sotea tukevien palvelujen lisäksi myös laajasti alueen elinvoiman kehittäminen. Vuoden aikana valmistui Rosa Väisäsen diplomityö, jossa käsitellään kunkin jäsenkunnan taajaman tilannetta. Kunnat voivat hyödyntää työtä omissa asukastyöpajoissaan.

Kuntoutuksen painopiste näkyy siinä, että ikäihmisten palveluissa vuodepotilaiksi määriteltyjen määrä on koko ajan laskussa. RAVA-toimintakyky ja avuntarvemittauksen mukaan kotihoidossa on yhä hoitoisampia asiakkaita. Kotihoidon kriteereistä tehtiin uudet päätökset ja kotihoidon palveluissa on nyt säännöllisen kotihoidon asiakkaita.

Osastotoimintaan kuuluu akuuttiosaston yhteydessä toimivat päiväsairaala ja kotisairaala. Päiväsairaalapotilaita oli 308 ja kotisairaalapotilaita 182. Akuuttiosaston keskimääräinen hoitoaika oli 3,7 pv ja kuntoutusosaston 14,4 vuorokautta.

Jokaiseen ikäihmisten palveluasumisen ostopalvelu-/palveluseteliyksikköön tehtiin ennalta ilmoitettu valvontakäynti. Lisäksi tehtiin kaksi yllätystarkastusta. Ympäri vuorokautinen hoito ja hoiva alitti talousarvion 877 416 €, samoin palveluasumisen yksiköt alittivat. Akuuttiosasto ylitti 95 410 € ja kuntoutusosasto alitti 216 754 € johtuen pitkästä kesäsulusta. Ikäihmisten palveluasumisen ostojen ja palvelusetelimenojen alitus oli 351 142 €. Suurin yksittäinen selitys olivat Valtionkonttorin korvausten arvioitua suurempi määrä.

Kotihoidossa suoritteiden määrä laski edellisestä vuodesta Isojoella ja Karijoella, mutta määrät nousivat Kauhajoella ja Teuvalla. Toiminnanohjausjärjestelmä on mahdollistanut myös työntekijöiden välittömän työajan seurannan. Kotihoidon mobiili on käytössä kaikilla työntekijöillä.

Ympäristöpalveluissa laadittiin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma. Sen hyväksyminen ja käyttöönotto siirtyivät vuodelle 2020.

Kari Nuuttila
Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän johtaja

1.9.8. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2019

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toimintatuotot	87 691	84 479
Toimintakulut	-171 610	-166 629
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta	192	213
Toimintakate	-83 728	-81 936
Verotulot	44 798	44 521
Valtionosuudet	44 951	43 857
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6	59
Muut rahoitustuotot	10 157	1 304
Korkokulut	-1 006	-1 020
Muut rahoituskulut	-173	-311
Vuosikate	15 006	6 474
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 483	-8 068
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-360	-8
Satunnaiset erät	-80	0
Tilikauden tulos	6 083	-1 602
Tilinpäätössiirrot	-65	-54
laskennalliset verot	47	-7
Vähemmistöosuudet	2	-25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 068	-1 688
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	51,1 %	50,7 %
Vuosikate / Poistot, %	177 %	80 %
Vuosikate, € /asukas	1 138,00	484,06
Asukasmäärä	13186	13374

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.2019

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	15 006	6 474
Tulorahoituksen korjauserät	-876	-326
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 391	-9 594
Rahoitusosuudet investointimenoihin	30	-6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	861	778
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 370	-2 674
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-85	-193
Antolainasaamisten vähennys	125	52
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 627	8 267
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 477	-6 873
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 809	-1 010
Oman pääoman muutokset	-216	-477
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-25	364
Vaihto-omaisuuden muutos	337	307
Saamisten muutokset	4 248	3 436
Korottomien velkojen muutokset	-2 800	-3 052
Rahoituksen rahavirta	16 542	820
Rahavarojen muutos	12 172	-1 854
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	35 757	23 584
Rahavarat 1.1.	-23 584	-25 438
Rahavarojen muutos	12 172	-1 854

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toiminnan ja invest. rahavirran kert. 5 vuodelta, 1000€	-4 532	-1 126
Investointien tulorahoitus, %	77,5	67,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,6
Kassan riittävyys	65	47

KONSERNITASE

	31.12.2019	31.12.2018	
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	794	808	-7,0 %
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	8 074	7 971	4,2 %
Rakennukset	94 063	90 527	-0,2 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 728	13 681	5,4 %
Koneet ja kalusto	6 440	6 506	-2,1 %
Muut aineelliset hyödykkeet	200	215	-18,9 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 768	4 216	-0,1 %
	133 273	123 116	0,5 %
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	4 195	3 942	5,6 %
Muut lainasaamiset	228	258	120,7 %
Muut saamiset	26	26	0,0 %
	4 448	4 226	9,1 %
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	138 515	128 150	0,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	216	54	-9,6 %
Lahjoitusrahastojen varat	119	116	-40,2 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	335	171	-37,1 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	1 360	1 698	-15,3 %
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	320	389	3,6 %
Muut saamiset	3	3	0,0 %
	323	392	2,1 %
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	8 875	7 324	25,7 %
Lainasaamiset	0	20	18,6 %
Muut saamiset	2 219	2 214	-2,9 %
Siirtosaamiset	751	1 301	-24,0 %
	11 846	10 858	10,4 %
Rahoitusarvopaperit	18 654	9 403	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	17 103	14 182	-11,6 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	49 286	36 532	-3,0 %
	188 135	164 853	-0,2 %

KONSERNITASE

	31.12.2019	31.12.2018	
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €	0,0 %
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	42 516	42 516	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	429	429	-0,2 %
Muut omat rahastot	1 538	1 485	3,4 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 643	-693	-69,3 %
Tilikauden yli-/alijäämä	6 068	-1 688	-170,0 %
OMA PÄÄOMA yht.	47 908	42 049	-5,6 %
VÄHEMMISTÖOSUUS	1 314	1 293	6,9 %
PAKOLLISET VARAUKSET	929	961	0,3 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	465	445	115,2 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	297	210	-0,5 %
Muut toimeksiantojen pääomat	119	87	43,4 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	881	742	55,0 %
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	95 212	83 580	1,9 %
Lainat julkisyhteisöiltä	83	250	-40,0 %
Saadut ennakot	21	45	
Muut pitkäaikaiset velat	2 786	2 786	1,2 %
Laskennalliset verovelat	719	756	1,0 %
	98 821	87 418	1,7 %
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat	4 000	2 000	-33,3 %
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	8 983	7 481	0,4 %
Lainat julkisyhteisöiltä	167	167	-0,2 %
Saadut ennakot	98	62	-59,3 %
Ostovelat	10 827	8 032	-5,2 %
Muut velat	2 135	2 281	8,4 %
Siirtovelat	12 072	12 367	16,3 %
	38 282	32 391	1,3 %
VIERAS PÄÄOMA yht.	137 104	119 809	1,6 %
	188 135	164 853	-0,2 %

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Omavaraisuus-%	26,18 %	26,31 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	77,21 %	69,27 %
Velat ja vastuut prosenttia käytötuloista	81,07 %	77,34 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	3 425	-2 381
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € /asukas	260	-178
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	108 445	93 478
Konsernin lainat € / asukas	8224	6990
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	228	258
Asukasmäärä	13186	13374

1.10. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.10.1. Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 5 848 687,82 euroa ylijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 36 740,96 euroa.
2. tilikauden ylijäämä 5 885 428,78 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille.

1.10.2. Selvitys talouden tasapainottamisen toteutumisesta

Kuntalain 110 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnan tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan. Kauhajoen kaupungin alijäämä tulee kattaa 31.12.2022 mennessä kuntalakiin 148.2 § perustuen. Kuntalain 115 § mukaisesti kaupunginhallituksen tulee esittää selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kauhajoen kaupungilla oli 2018 tilinpäätöksessä alijäämää 13 200 286 euroa. Toimintavuonna 2019 on tehty kaupungin omassa toiminnassa merkittävää tasapainottamistyötä niin kaupungin strategiaa terävöittämällä, organisaatiouudistuksia toteuttamalla kuin palvelutoiminnan kehittämistyöllä. Toimenpideohjelmaan asetettujen toimenpiteiden toteutumista on seurattu kaupungin johtoryhmän toimesta ja tilanne on raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä. Vuodelle 2019 asetetut säästötoimenpiteet ovat pääosin toteutuneet suunnitellusti ja asetuksessa aikataulussa. Säästötoimenpiteiden arvo vuodelle 2019 oli 1 037 300 euroa. Tämän lisäksi oma toiminta alitti toimintakatteen 506 020 euroa.

Vuoden 2019 alussa tasapainottamiseen liitetynä toimenpiteenä toteutettiin Fortum Oyj:n osakkeiden 50 % myynti ja myyntivoiton uudelleen sijoittaminen varainhoitosalkkuihin. Osakemyynnin taloutta kohentava vaikutus oli 8 170 000 euroa huomioiden osinkotulojen väheneminen. Varainhoitosalkkuissa sijoitusvuosi on ollut tuottoisa. Salkkujen markkina-arvo nousi vuoden aikana 1 331 336 euroa. Tuottoa ei lunastettu toimintavuoden aikana, vaan se jäi kasvattamaan pääomaa tai lunastettavaksi vuonna 2020.

Vuonna 2019 taloutta tasapainotti myös Kauhajoen kaupungille myönnetty 1 000 000 euron harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Sen saamisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä.

Tasapainotuksen onnistumista ovat vuonna 2019 haastaneet erityisesti sote-kustannusten kasvu ja verotulokertymän vaikea ennakointi verouudistusten myötä. Sote-kustannukset ylittivät 3 026 002 euroa palvelutilaukseen nähden ja verotulot alittivat verotuloennusteen 2 306 118 euroa. Näiden yhteisvaikutus 5 332 120 euroa olisi voinut pahemminkin kampana talouden tasapainotustyön, joten tilinpäätöksen ylijäämää 5 885 429 euroa on pidettävänä hyvänä lopputuloksena.

Talousarvion 2020 laadinnan yhteydessä tasapainottamisohjelma päivitettiin taloussuunnitelmavuosille 2020 – 2022. Toimenpideohjelmassa on vuodelle 2020 asetettu merkittävä säästö-tavoite kaupunginhallituksen vastuualueella, jossa elinkeinotoimen kuntayhtymän toiminnan purkamisella ja kaupungin omien elinkeino- ja kehittämispalveluiden käynnistämällä sekä

työllisyydenhoidon keskittämisellä vahvemmin Suupohjan koulutuskuntayhtymän toiminnaksi, haetaan kustannussäästöjen lisäksi elinvoimaisuutta ja tuottavampia palveluratkaisuja.

Tasapainottamisohjelmassa näkyvät lisäksi vuonna 2019 toteutetun organisaatiomuutoksen, palvelutoiminnan kehittämistyön ja tuntikehysmuutosten täysimääräinen vaikutus vielä vuoden 2020 henkilöstö- ja toimintakuluissa. Varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa näkyy käyttäjämäärän väheneminen ja siten laskeva varhaiskasvatusta paikkojen määrä ja opetustoiminnan tuntikehys. Tasapainottamisen toimenpiteiden suunnittelu osoittautui haastavaksi teknisissä palveluissa toimitilakustannusten, leasingkulujen ja maksuosuuksien nousupaineessa. Toimenpideohjelman säästötavoite vuodelle 2020 on 450 600 euroa. Tulevien vuosien toimenpiteet koskevat erityisesti sote-kustannuksia ja LLKY:lle asetettuja talouden tasapainottamisvelvoitteita. Lisäksi omassa toiminnassa varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa on palveluverkon tarkastelu tehtävä viiden vuoden kuluessa.

Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020 – 2023 on laadittu vuoden 2019 tilinpäätösennusteen pohjalta. Tilinpäätös 2019 toteutui hieman ennustettua positiivisempana, joten voimassa oleva taloussuunnitelma on näiltä lähtökohdilta riittävä talouden tasapainottamiseksi ja taseen alijäämän kattamiseksi vuoden 2022 loppuun mennessä. Keskeiset epävarmuustekijät ovat kuitenkin verotulot ja sote-kustannukset, joiden toteutuman poikkeamiin on välittömästi reagoitava taloussuunnitelmaa tarkistaen ja tasapainottamistyötä toteuttaen. Alkuvuonna 2020 Kiinasta maailmanlaajuisesti levinnyt koronavirus on horjuttanut ihmisten terveyden lisäksi maailmantaloutta. Talouden taantumien ja terveydenhuollon kustannusten kehityksen seurauksiin on reagoitava siten kuin niistä tietoa syntyy.

KAUHAJOEN KAUPUNKI	TP 2019 ennuste	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	43 773 231	44 512 315	44 512 315	44 512 315	44 512 315
vaalm. omaan käyttöön	101 540	95 000	95 000	95 000	95 000
Toimintakulut	-126 424 392	-126 556 097	-125 298 097	-124 487 097	-124 487 097
Toimintakate	-82 549 621	-81 948 782	-80 690 782	-79 879 782	-79 879 782
Verotulot	44 643 000	46 504 000	47 353 000	47 838 000	47 800 000
Valtionosuudet	39 658 000	40 904 360	40 750 000	40 650 000	39 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	8 734 397	460 000	455 000	455 000	455 000
Vuosikate	10 485 776	5 919 578	7 867 218	9 063 218	7 875 218
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 932 940	-4 849 590	-4 850 000	-4 850 000	-5 150 000
Tilikauden tulos	5 552 836	449 988	3 017 218	4 213 218	2 725 218
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	5 552 836	449 988	3 017 218	4 213 218	2 725 218
TASEEN ALIJÄÄMÄ 31.12.	-7 647 450	-7 197 462	-4 180 244	32 974	2 758 192
Taseen alijäämä/asukas	-577	-543	-316	2	208

Taulukko. Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020 – 2023 talouden tasapainottamisessa.

Kaupunginhallitus on 17.2.2020 § 34 käsitellyt talouden tasapainottamistyön toteutusta ja päättänyt kaupunginhallituksena toimia keskiössä laadittaessa suunnitelmaa ja aikataulua toimenpiteistä, joilla kaupungin talous tasapainotetaan ja taseeseen kertynyt alijäämä kateetaan viimeistään tilinpäätöksessä 2022. Toimenpidesuunnitelmaa laadittaessa tulee mm. arvioida palvelurakennetta ja palveluverkkoa, palvelutoiminnan kehittämistä, sijoitusomaisuuden uudelleenjärjestelyjä, lainasalkkua koskevia ratkaisuja sekä koko kuntakonsernin ja yhteistyökentän kattavia tasapainottamiskeinoja. Tasapainottamistyön tulee edetä kaupunginhallituksen ohjauksessa ja tiiviissä yhteistyössä johtoryhmän, vastuuvalmistelijoiden ja henkilöstön edustajien kanssa siten, että kaupunginhallituksen ehdotukset toimenpiteistä on esittää kaupunginvaltuustolle sisällytettäväksi talousarvioon 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021 – 2024.

Toimenpideohjelman 2018 - 2022 toteutumisen tilanne 31.12.2019 on seuraava:

TOIMIALOJEN YHTEISET KONSTIT		2018	2019	2020	2021	2022	Konstin toteutus
1.	Viestinnässä ja markkinoinnissa ilmoitusten, esitteiden yms. julkaisujen kriittinen tarkastelu. Käyttöön sähköiset käytännöt.	-33 000					Viestinnän ja markkinoinnin käytäntöjen ohjeistus. Säästötavoitteet 2019 alkaen lautakuntien talousarvioissa.
2.	Matkustusohteen tarkistuksella matka- ja päivärahakustannusten alentaminen.	-42 500					Matkustusohteen soveltamista ohjeistettu ja kustannusten aleneminen toteutunut vuonna 2018. Säästötavoitteet 2019 alkaen lautakuntien talousarvioissa.
3.	Määräaikaisten ja sijaisten palkkauskulujen vähentäminen keinoina mm. sijaistamiset yksikköjen välillä, lomasuunnittelu, pääsääntöinen luopuminen määräaikaista sekä sairauspoissaolojen seuranta ja vähentäminen (mm. varhaisen puuttumisen malli)	-150 000					Henk.jaosto ohjeistanut määräaikaisten ja sijaisten palkkaamista 15.1.2018 § 6. Täyttöluvat käsitellään jorjssa. Säästötavoitteet 2019 alkaen lautakuntien talousarvioissa.
4.	Henkilöstön tyky-toiminnan tukimuotojen tarkistus: liikunta- ja kulttuuriseteli käytössä ja työyksiköiden tyky-rahasta luopuminen.						Henk.jaosto ohjeistanut 15.1.2018 § 4 liikunta- ja kulttuurisetelin 30 € käytön ja tykyrahan 15 € pois jäämisen.
5.	Palkattomat työlomat / talkoo-vapaat, lomarahojen vaihto vapaaksi.						Lomarahien vaihtosopimus JUKO/KTN ry:n ja JYTY ry:n kanssa. Säästö riippuvainen siitä miten vapaata käytetään.
6.	Merkkipäiväsäännön tarkistaminen	-12 500					Merkkipäiväsääntö päivitetty Khall 20.11.2017 § 325
7.	Kokouskäytäntöihin liittyvät kustannussäästöt: toimielinten ja työkokousten vähentäminen, työryhmien koon rajaaminen, talkookokoukset, viranhaltijoiden kokouspalkkioista luopuminen.	-25 000					Viranhaltijat: Henk.jaosto ohjeistanut 15.1.2018 § 5 tt:n kertapalkkiot. Toimielimiltä edellytetään talkookokouksia. Säästötavoitteet 2019 alkaen lautakuntien talousarvioissa.
8.	Käyttämättömistä ohjelmista luopuminen tai lisenssin rajaaminen. Esimerkiksi hankintaohjelmasta Cloudia luopuminen.						Hankintaohjelman Cloudian lisenssi irtisanottu päättymään vuoden 2018 lopussa. Säästötavoitteet 2019 alkaen lautakuntien talousarvioissa.
9.	Hankinta- ja sopimusohjeistuksella sekä toimivallan rajaamisella ostoissa 5 % säästö.	-35 000					Hankinta- ja sopimusohje päivitetty. Yleinen ohje pidättyä hankinnoissa on annettu. Säästötavoitteet 2019 alkaen lautakuntien talousarvioissa.
Yhteensä		-298 000	0	0	0	0	

Vuoden 2019 talousarviosta lähtien yhteisesti asetettuja toimenpiteitä ei ole enää käytetty päällekkäisyydestä johtuen.

KAUPUNGINHALLITUKSEN KONSTIT		2018	2019	2020	2021	2022	Konstin toteutus
HALLINTOPALVELUT:							
10.	Yleiskarsinta toimintaa raamin sopeuttaen.	-35 000	-23 000	-55 000			Mm. avustusten, maksuosuuksien ja käyttökulujen karsinta toteutunut suunnitellusti vuosina 2018 ja 2019. Vuodelle 2020 säästää seutuverkko-hankkeen vuoden 2019 maksuosuuden poistumisesta.
11.	Talouspäällikön tehtäviin yhdistetään peruspalvelujohtajan ote tehtävät.	-31 000					Säästötoimenpide toteutunut 1.1.2018.
12.	Hallintopalveluiden organisatiomuutos: Hallintojohtajan tehtäviin yhdistetään talouspäällikön tehtäviä ja peruspalvelujohtajan ote tehtävät. Toimistosihteerin tehtävä muuttuu osa-alkaiseksi 60 %. Tehtäväkuvien tarkistuksia ja eläköitymisten hyödyntäminen.		-50 000		-15 000	-7 000	Muutokset tulleet voimaan 1.1.2019/toimistosihteerin ja 1.2.2019/hallintojohtaja. Toimistosihteerin tehtävä suunniteltu poistuvaksi 1.5.2021 eläköitymisen kautta, vaikutus myös vuoteen 2022.

13.	Hallintopalveluiden organisatiomuutos: Kuntamarkkinointi ja ruokamessut siirtyvät hyvinvointipalveluihin. Monistamopalvelut siirtyvät Seutupalvelukeskukseen ja ostopalveluiksi. Ulkopuolelle vuokrattujen tilojen määrärahojen siirto teknisille palveluille.						Muutokset voimaan 1.1.2019 muilta osin, paitsi monistamopalvelujen osalta. Monistamo- ja postipalvelut säilytetty kaupungin omana toimintana, ei kustannusvaikutusta.
14.	SPK maksuosuuden alentaminen toimintaa tehostamalla ja asiakasomistajien määrää lisäämällä. Vaihtoehtona selvitetään fuusioitumisen mahdollisuutta.				-20 000	-20 000	SPK:n fuusio Järvinetin kanssa peruuntui syksyllä 2019. Toimintaa ja asiakasomistajien määrää on lisätty ja siihen on jatkossakin hyvät edellytykset. TA2020 on varattu määräraha robotiikan hyödyntämiseen päivittäisissä rutinitehtävissä.
ELINKEINOPALVELUT:							
15.	Työllisyyden hoito - Vuoksin kanssa prosessien ja toimintatapojen kehittäminen: passiivikutikilistan aktiivinen karsiminen, kaupungin oman toiminnan järjestäminen sekä hanke-toiminnan kehittäminen.	-70 000	-20 000	-80 000	-30 000	-30 000	Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminta kaupungin toteuttamana alkanut 2018. Kehittämistoimenpiteitä jatkettu vuonna 2019 mm. ryhmä ja kaupungin omaa työllistämistyötä lisäämällä. Tulokset näkyvät Kelan työllisyydenhoidon maksuosuuksien laskuna. Tehostamistoimet jatkuvat vuonna 2020.
16.	Elinkeinoitoimen kuntayhtymän uudelleenjärjestelyä selvitetty ja tuloksena on toimintojen palautuminen kaupungin omaksi toiminnaksi. Kehitetään ja resurssoidaan kehittämis- ja elinkeinopalveluja sekä kuntamarkkinointia.		-8 300	-210 000			Elinkeinopalveluiden uudelleenorganisoinnista päätettiin syksyllä 2019. Vuoden 2020 säästötavoite säilyttää nykyinen palvelutaso ja panostaen kuntamarkkinointiin toteutuu kaupungin omassa ratkaisussa, jossa samalla hyödynnetään hallintopalveluiden käyttöä ja tilaratkaisut.
17.	Suupohjan Leader - kehittämissyödytyksen tuki- ja hankerahoituksen maksuosuuden alentaminen.	-10 000					Toteutunut 1.1.2018.
	Yhteensä	-146 000	-101 300	-345 000	-65 000	-57 000	
YHTEISTOIMINTALAUTAKUNNAN KONSTIT		2018	2019	2020	2021	2022	Konstin toteutus
18.	LLKY:ltä tilattavien sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittäminen, toimintaprosessien tehostaminen sekä organisaatio- ja palvelurakennemuutokset. LLKY:n toiminnan sopeuttaminen jäsenkuntien taloudelliseen tilanteeseen ja suunnitellut alijäämän kattamisesta suunnitelmakaudella. Säästötavoitteet asetettu vuosille 2021 ja 2022 tasosta, joka neuvotehtu palvelutilaukseen 2020. Vuodelle 2020 on lisäys lautakunnan eläkemenooperusteisiin maksuihin.			31 500	-650 000	-650 000	Vuoden 2020 palvelutilaukseen sovitut talouden tasapainottamisen toimenpiteet: lastensuojelun systeemin malli, vammalapsien palveluiden tuetun asumisen palvelu, palveluiden toiminnalliset sulut, sijaistarpeen vähentämistoimet, henkilöstöstrategian laadinta, kotihoidon palvelusetelipilotointi, palvelukriteerien ja asiakasmaksujen tarkistus, palveluverkon ja palvelutason arviointi ja rakenteellisten muutosten esitykset, hankintojen vähentäminen, toimitilojen käytön tiivistäminen sekä ulkopuolisen konsultin käyttö.
	Yhteensä	0	0	31 500	-650 000	-650 000	
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN KONSTIT		2018	2019	2020	2021	2022	Konstin toteutus
19.	Yleiskarsinta toimintaa raamiin sopeuttaen.		-85 000	-13 700			Toteutettu talousarviossa 1.1.2019 alkaen.
20.	Käyttäjämäärän vähenemisestä johtuva palvelutarjonnan lasku				-200 000	-80 000	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä ja opetustoiminnan tuntikehyys.

VARHAISKASVATUS:							
21.	Päivähoitoalue-esimiesjärjestelmän tiivistäminen kolmen esimiehen malliin	-53 000	-27 000			Toteutunut 1.5.2018 alkaen ja vaikutus jatkuu vuonna 2019.	
22.	Päiväkotien ryhmäkoot lain sallimalle tasolle ja päiväkotien käyttöasteen tarkastelu.	-170 000				Kvalt TA2018-käsittely poisti ryhmäkokojen suurentamisen. Kvalt TA2019-käsittely toteutti toimenpiteen, mutta säästö 130 000 € käytetään ennaltaehkäisevään työhön. Täyttöastetaulukolla seurataan hoitopaikkojen tasapuolista ja tehokasta käyttöä.	
23.	Koulutusten järjestämisessä uusi toimintatapa	-10 000				Toteutunut sekä Suupohjan että E-P:n yhteistyönä.	
24.	Lasten kotihoidontuesta supistaminen	-20 000				Toteutettu 1.1.2018 alkaen.	
OPETUS JA KOULUTUS:							
25.	Koulunkäynnin ohjaajien työajan lyhentäminen	-21 000	-29 000			Toteutettu 1.1.2018 alkaen ja vaikutus jatkuu vuonna 2019.	
26.	Yhteiskoulun ryhmäkokojen nostaminen / ryhmien tiivistäminen	-25 200				Toteutettu 1.1.2018 alkaen.	
27.	Opetussuunnitelma- ja tuntikehityksen tuoma henkilöstökuluvähennys perusopetuksessa ja lukiossa. Lukion valinnaisuuden supistaminen.	-161 220	-110 000			Toteutettu 1.1.2018 alkaen ja vaikutus jatkuu vuonna 2019.	
28.	Oppilasmäärän vaikutus tuntikehitykseen eri kouluasteilla.		-115 000	-50 000			
29.	Tukipalveluiden sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan tarpeen väheneminen oppilasmäärän laskusta johtuen sekä henkilöstömenojen siirtyminen osittain laskutusperusteiseksi.	-8 400	-85 000			Toteutettu keskustan kouluilasten apip-toimintaa 1.1.2018 alkaen 4H-yhdistyksen kanssa. Otettu käyttöön saatavuuden rajaus.	
30.	Koulukuljetusten kilpailutus - mm. lukujärjestysmuutoksilla mahdollisimman vähän lähtöjä	-10 000	-20 000			Kuljetusten hankinta vuosiksi 2018 - 2021 päätetty khal 7.5.2018 § 105 - 121.	
	Yhteensä	-478 820	-471 000	-63 700	-200 000	-80 000	
HYVINVOINTILAUTAKUNNAN KONSTIT							
		2018	2019	2020	2021	2022	Konstin toteutus
31.	Hyvinvointipalveluiden organisatiomuutos: Johtamisjärjestelmän uudistaminen eläköitymiset hyödynnäen. Hyvinvointijohtajalle siirtyvät esimiestehtävät vapaa-ajatoimen ja kirjaston osalta.		-109 000	-125 400			Organisaatiomuutos toteutunut 1.1.2019 alkaen. Eläköitymiset vuoden 2019 aikana ja täysmääräinen säästö vuodesta 2020 alkaen. Eläköitymiset toteutuneet vuoden 2019 aikana suunnitellusti.
32.	Hyvinvointipalveluiden organisatiomuutos: Kuntamarkkinointi (sisältäen matkailu, markkinointi ja viestintä) ja ruokamessut siirtyvät hallintopalveluista.						Muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2019.
33.	Kirjastotoimen uudelleen järjestäminen (aukioloajat, omatoimikirjasto, materiaalihankinnat).			-20 000			Omatoimikirjaston käyttöönotto edennyt harjoitteluvaiheeseen.
34.	Hyvinvointipalveluiden sisäisen yhteistoiminnan kehittäminen.			-10 000			Kehittämistoimia toteutettu mm. Hiomo-hankkeen tukemana.
35.	Ruokamessujen ja tapahtumien toteuttamisen kehittäminen ja taloudellinen tarkastelu.			-10 000			Kehittämistoimia suunniteltu ja käynnistetty vuoden 2019 aikana.
36.	Virkku. Maksuton käyttö alle 16 vuotiaalle. Aukioloaikojen lisääminen sunnuntaisin.	15 000					Maksuttomuus toteutunut 1.1.2018 alkaen. Lisännyt kävijämääriä. Edellyttänyt lisää valvontaresursseja, mutta tuonut myös kahvilatuloja lisää. Sunnuntalaukiolot otettu käyttöön vuoden 2019 alussa ja kävijämäärät lisääntyneet edelleen. Uudistettu myös etukorttien hinnoittelua.

37.	Yhteistyön turvaaminen kolmannen sektorin kanssa.						Yhteinen toiminta mm. Kriuhnaasu-kulttuuriviikko, järjestömarkkinat, näyttelyt, konsertit, luentotilaisuudet, yhteistapahtumat, erilaiset nuoris- ja liikuntatapahtumat. Jaettu kohde-avustuksia kulttuuri-, nuoris- ja liikuntatoimijoille.
38.	Osallistavalla budjetoinnilla suunnitellut säästötoimenpiteet palveluiden toteutuksessa. Asiakasmaksujen tarkastus.				-24 000	-24 000	Suunnitellaan toimenpiteet vuoden 2020 aikana.
39.	Opistojen yhteistyön lisääminen.						Selvitetään vuoden 2020 aikana.
	Yhteensä	15 000	-109 000	-165 400	-24 000	-24 000	
TEKNISEN LAUTAKUNNAN JA RAKENNUSLAUTAKUNNAN KONSTIT		2018	2019	2020	2021	2022	Konstin toteutus
40.	Toimitilakustannusten, leasingkulu- ja maksuosuuksien muutosten kuluvaikutus.			356 000			
41.	Kiinteistörekisterin tietojen oikeellisuuden tarkastaminen						Tehdään omana projektina.
42.	Uusien alueiden hankinnasta pidättäytyminen						
43.	Myydään maata strategisilta alueilta		-300 000	-150 000			Kvalt hyväksynyt 29.4.2019 § 21 Pallonevan suoalueen myynnin. Myyntivoitto kattaa säästötavoitteen ja Sanssinkoulun Tuunaisen silven purkutöön. Jatketaan 2020 maaomaisuuden ja käytöstä poistuneiden kiinteistöjen myyntitoimenpiteitä.
44.	Puretaan käyttökeltottomat rakennukset, kiinteistön ylläpitokulujen laskeminen			-35 000			Teknisen ltk 9.4.2019 § 43 nimeämä kiinteistö- ja tilatyöryhmä selvittää kiinteistöjen käyttöä, antaa esityksiä päätöksentekoon ja päivittää kiinteistöstrategiaa. Vuonna 2020 oletetaan puruki-kulujen vähenevän käytöstä poistuvien/poissa olevien tilojen osalta.
45.	Kunnallistekniikan verkostorakentaminen/kunnossapito yhteistyönä konsernilyhtiöiden kanssa	15 000					Ainasvuori / MOST Digital Oy tehnyt esiselvityksen kaupungin kunnallisteknisten toimintojen järjestämisestä. Kallitus on 25.6.2018 päättänyt, ettei selvitystä jatketa, mutta yhteistyötä laajennetaan muutoin.
46.	Teknisten palveluiden organisaatio-uudistus koskien mm. toimitilapalveluita ja suunnittelua huomioiden myös maakuntauudistus ja mahdolliset puruki-kilpailutukset.						Vuonna 2019 valmistelu odottanut SEK:n toiminnan muutoksen vaikutuksia teknisten palveluiden organisointiin. Valmistelu jatkuu vuonna 2020.
47.	Eläköitymisten ja muiden henkilöstömuutosten hyödyntäminen.	-115 000	-56 000	-79 000	-69 000		Kiinteistöpalveluissa on hyödynnetty 1 htv eläköityminen 2018 alussa sekä 1 htv eläköityminen elokuussa 2018, joiden vaikutus näkyy myös vuonna 2019. Eläköityksiä myös vuonna 2020 ja 2021. Toimia ei täytetä.
48.	Palvelu-, osto, sähkö- yms. sopimusten kilpailutus						Sähkö sopimusten kilpailutus on toteutettu vuonna 2018.
49.	Keskusvarastotoimintojen muuttaminen	-30 000					Keskusvarastotoiminnan portit on suljettu 1.6.2018 alkaen ja varastonhoitaja on osa-aikaisesti keskusvarastolla ja osaksi kunnallistekniikan kunnossapidon työnohjaajana.
	Yhteensä	-130 000	-356 000	92 000	-69 000	0	
	Käyttötalous yhteensä / TP 2019	-1 037 820	-1 037 300	-450 600	-1 008 000	-811 000	

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty taulukossa sivulla 89.

KAUPUNGINHALLITUS	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	290 861		290 861	469 098,74	-178 237,74
Menot	-4 612 808		-4 612 808	-4 597 892,77	-14 915,23
Toimintakate SITOVA	-4 321 947	0	-4 321 947	-4 128 794,03	-193 152,97

YHTEISTOIMINTA- LAUTAKUNTA	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	36 377 073		36 377 073	37 753 616,33	-1 376 543,33
Menot	-87 816 148	-2 000 000	-89 816 148	-92 107 293,46	2 291 145,46
Toimintakate SITOVA	-51 439 075	-2 000 000	-53 439 075	-54 353 677,13	914 602,13

KASVATUS JA OPETUS- LAUTAKUNTA	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	1 244 450		1 244 450	1 544 162,29	-299 712,29
Menot	-17 872 854		-17 872 854	-18 130 621,88	257 767,88
Toimintakate SITOVA	-16 628 404	0	-16 628 404	-16 586 459,59	-41 944,41

HYVINVOINTI- LAUTAKUNTA	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	782 050		782 050	802 886,44	-20 836,44
Menot	-3 010 722		-3 010 722	-2 839 187,53	-171 534,47
Toimintakate SITOVA	-2 228 672	0	-2 228 672	-2 036 301,09	-192 370,91

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	4 976 697		4 976 697	5 406 634,81	-429 937,81
Valmistus omaan käyttöön	101 540		101 540	100 571,11	968,89
Menot	-10 819 648	-16 000	-10 835 648	-11 251 462,68	415 814,68
Toimintakate SITOVA	-5 741 411	-16 000	-5 757 411	-5 744 256,76	-13 154,24

RAKENNUS- LAUTAKUNTA	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	102 100		102 100	66 051,56	36 048,44
Menot	-276 212		-276 212	-232 664,25	-43 547,75
Toimintakate SITOVA	-174 112	0	-174 112	-166 612,69	-7 499,31

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	43 773 231	0	43 773 231	46 042 450,17	-2 269 219,17
Valmistus omaan käyttöön	101 540	0	101 540	100 571,11	968,89
Menot	-124 408 392	-2 016 000	-126 424 392	-129 159 122,57	2 734 730,57
Toimintakate	-80 533 621	-2 016 000	-82 549 621	-83 016 101,29	466 480,29

2.1.1. Kaupunginhallitus

Toimiala	Hallintopalvelut
Tilivelvollinen	Hallintojohtaja
Tehtäväalue	Kaupunginhallitus johtaa strategisesti Kauhajoen kaupungin ja konserniyh-tiöiden toimintoja ja taloutta kauaskantoisilla poliittisilla päätöksillä, hyvällä henkilöstöpolitiikalla ja aktiivisella kaupungin ja seutukunnan elinkeinopoli-tiikalla vahvistaen samalla seutua ja Kauhajoen asemaa sen keskuksena.

KOOLLA on väliä - Kauhajoki

Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteeksi. Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukaiden hyvinvointiin.

Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA.

KASVUN KONSTIT

- Kohdaten
- Kehuen
- Kekseliäästi
- Kannattavasti

Valtuustoon nähdn sitovat konstit

Konstit vuosille 2019 – 2022	Konstit vuodelle 2019	Konstin mittarit
Yrittäjyyden edistäminen	SEK:n ja kaupungin työnjaon ja yhteistyön määrittäminen - strategioiden ja toimenpide-ohjelmien yhteensovittaminen	SEK:n ja kaupungin strategiat päivitetty ja yhteen sovitettu
Kaupungin elinvoimaisuus vahvistuu	Yritykset uudistuvat, laajentuvat - työpaikkakehitys on positiivinen	Työttömyysaste alle 8 % (syyskuu 2018, 7,0 %)
Palvelujen tuottaminen konsemiperiaatteella	Kaavoituksella luodaan edellytyksiä yritystoiminnan sijoittumiselle ja yhdyskuntarakenteen kehittymiselle	Kaavoitus tapahtuu viiveettä
Osaamisen edistäminen	Kuntayhtymien toimintojen tarkastelu - palvelujen tuottaminen verkostomallilla	Kaupungin palveluja tuotetaan yhteistoiminnassa konserniyhtiöiden, kuntayhtymien, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa nykyistä enemmän
Strategian jalkauttaminen	Henkilöstön osaamista ja työn tehokkuutta parannetaan koulutuksen, perehdytyksen ja tietojärjestelmien kehittämisen avulla	Henkilöstöohjelma henkilöstömäärän ja palkkasumman osalta toteutuu Sairauspoissaolot vähenevät
	Alueellinen, maakunnallinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen ja mukanaolo.	Toisen ja korkea-asteen koulutuspaikat säilyvät Kauhajoella
	Strategisten tavoitteiden sisällyttäminen hallintokuntien toimintasuunnitelmiin	Lautakuntien tuloskortit uudistettu strategian mukaisiksi

Kaupungin talous on tasapainoinen	Talouden tasapainottamisohjelmaa toteutetaan taloussuunnitelman mukaisesti Välttämättömien investointien toteutus edullisimman vaihtoehdon mukaisesti	Keskeiset talouden tunnusluvut ovat parantuneet; Ohjelmakauden lopussa ta-seessa ei ole alijäämää Sote- ym, hankkeita toteutuu leasing- ja / tai ulkopuolisen investorin rahoituksella Velkamäärän kasvu pysähtyy ja kääntyy laskuun suunnitelma-kauden loppuun mennessä
--	---	--

Tilinpäätös 2019

Hallinnon prosessien kehittäminen

Hallinnon prosesseja, toimintamalleja ja tehtäväkuvia on käyty läpi tavoitteena valmistelun, päätöksenteon, tiedottamisen ja täytäntöönpanon sujuvoittaminen, ajantasaistaminen ja tehostaminen. Kehittämistyö jatkuu osana muutoksia, jotka on suunniteltu talousarvioon 2020.

Hallintopalveluiden organisaatiomuutos on toteutunut käytännön tasolla. Taloussihteerin aloitettua tehtäväänsään toukokuussa ja monistamopalveluiden siirron SPK:lle jäänyt toteutumatta, on hallintopalveluiden henkilöstön tehtäväkuvia ja tehtäväjakoja käyty läpi vaiheittain. Yhden työntekijän pitkittynyt poissaolo on hankaloittanut muutosten täytäntöönpanoa ja työ jatkuu elinkeinopalveluiden rakentuessa omaksi toimialaksi.

Hallintopalveluiden toimintavuoden erityisiä työskäroja ovat olleet kaupungin strategian toimeenpanon ja jalkauttamisen prosessit, eduskunta- ja EU-parlamenttivaalien toteutus, tietoturva- ja tietosuojapolitiikan päivitys, henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaoppaan päivitys sekä tietoturvan ja tietosuojan verkkokoulutusympäristön hankinta ja käyttöönotto. Valmistelua on tehty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen sekä konserniohjeistuksen päivitykseen, mutta valmistelu jatkuu vuonna 2020, jotta elinkeinopalveluiden muutokset tulevat päivityksessä huomioiduksi. Valmistelussa ja päätöksentekoon 2020 tulevat myös vakuutusten läpikäyminen ja kilpailutus, kaupungin rahastojen läpikäyminen ja sääntöjen tarkistaminen sekä sähköisen arkiston hankinta.

Vaikuttamistoimielinten toiminta

Vammaisneuvoston tehtävä on valvoa vammaisten ja erityisryhmien etuja ja oikeuksia sekä tuoda näiden ryhmien näkökulmia kunnalliseen päätöksentekoon. Vammaisneuvosto on toimintavuoden aikana ottanut kantaa muun muassa esteettömyyden edistämiseen julkisissa ja yritysten tiloissa, tehnyt aloitteen yhteisen vammaispoliittisen ohjelman laatimisesta LLKY-alueelle sekä antanut palautetta taksi- ja kuljetuspalveluiden toimivuudesta. Neuvosto järjesti myös yhdessä Kauhajoen Invalidit ry:n kanssa taksi- ja kuljetuspalveluihin liittyvän keskustelutilaisuuden Asuulissa syksyllä 2019. Vammaisneuvoston puheenjohtaja Tuomas Koivuniemi on toiminut maakunnallisen vammaisneuvoston jäsenenä ja hänen varajäsenenään ko. toimielimessä oli Arsi Yli-Yrjänäinen.

Vanhusneuvoston tehtävä on varmistaa ja huolehtia kuntien ikääntyneen väestön vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksista. Vanhusneuvosto on toimintavuoden aikana kuullut asiantuntijoita, antanut kannanottoja ja tehnyt aloitteita. Lisäksi vanhusneuvosto on osallistunut yhteistoiminnassa paikallisiin, seutukunnallisiin ja maakunnallisiin kokouksiin, teemapäiviin ja tilaisuuksiin. Vanhusneuvosto mm. teki kauppakierroksen Halpa-Hallissa, City-marketissa, S-marketissa ja Aptekeissa ja antoi liikkeille kannanoton ikäihmisten näkökulmasta. Vanhusneuvosto on myös tehnyt aloitteita kaupungille koskien ikäihmisten kokoontumis- ja koulutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvosto toivoo heidän parempaa huomioimista asioiden valmistelussa.

Yleishyödylliset tukitoimet

Kaupunginhallituksella on 130 000 € määräraha myöntää harkinnallaan määrääkaista korotonta lainaa yleishyödyllisten yhdistysten hanketoimintaan korvaamaan EU -hankerahoituksen maksatuksen viivettä. Kaupunginhallitus on myöntänyt Kauhajoen 4H -yhdistykselle 70 000 € lainan You Are Star -hankkeelle ja Suupohjan ympäristöseura ry:lle 19 344 € lainan Suupohjan jokiympäristön hoito- ja kunnostamiskohteiden kartoitus -esiselvityshankkeelle.

Kaupunki tuki Nopea laajakaista -hanketta 107 250 € rahoitusosuudella. EP:n liitto ja Viestintävirasto vastasivat valtion tukiosuudesta. Hankkeella rakennetaan laajakaistaverkkoa Käyränkylän, Korhoskylän ja Koskenkylän hankealueilla.

Kaupunki tukee yhdistyksiä ja yhteisöjä, joiden toiminta edistää kaupungin, elinkeinoelämän tai asukkaiden palvelujen kehittymistä ja toimeliaisuutta. Avustuksia on myönnetty 4H-yhdistykselle, E-P:n käsi- ja taidetollisuusyhdistykselle, A-kilta Minnea ry:lle, Kauhajoen moottorikerholle, Karhu Basketille ja E-P:n liiton Epanet-professuuriin yhteensä 67 600 €. Jäsenmaksuja on suoritettu Suomen Kuntaliiton Seutukaupunkiverkostolle, E-P:n Kauppakamarille, E-P:n Ratayhdistykselle, Proagria E-P:lle ja Suupohjan kehittämissyhdystykselle yhteensä 11 700 €.

Elinvoimapolkujen kehittäminen

Elinkeinotoimen kuntayhtymän toiminnan uudelleenjärjestelyissä, kaupunki päätti esittää kuntayhtymän purkamista ja purkamisen valmistelu aloitettiin loppuvuodesta. Kaupunki tulee edistämään elinvoiman ja elinkeinoelämän kehittämistä vuoden 2020 alusta kaupungin omin toimenpitein. SEK:n tuottamien palveluiden ennakkolaskutus oli kaupungille 405 598 € ja toteutuneista kustannuksissa palautusta kertyi 62 278 €.

Seutupalvelukeskuksen ja Järvinetin sulautumista valmisteltiin tiiviisti kevään aikana. Syksyllä Järvinet ilmoitti, ettei yhtiö katso neuvottelujen jatkamiseen olevan tällä hetkellä edellytyksiä. Seutupalvelukeskuksen hallitus tiedotti lokakuussa osakkeenomistajille, asiakkaille ja henkilökunnalle, että yhtiöiden sulautumisen valmistelu on lopetettu yhtiöiden hallitusten yhteisestä päätöksestä. Tästä riippumatta Seutupalvelukeskus jatkaa toimintansa kehittämistä ja on avoin asiakasomistajien määrän lisäämiselle.

Maataloushallinnon palveluyksikön (Kauhajoki, Isojoki, Karijoki ja Teuva) tehtävänä on hoitaa kansallisten ja EU-tukien vastaanotto-, käsittely- ja päätöstehtävät tehokkaasti ja ajallaan. Vuonna 2019 maataloustukia maksettiin noin 17 miljoonaa euroa. Tulotukien tarkoituksena on tuotannon kannattavuuden ja jatkuvuuden turvaaminen. Maaseudun monipuolisen elinkeinotoiminnan edistäminen sekä joustava toiminta yhteistyötoimien kanssa on alueellisesti tärkeää. Lisäksi tiivis yhteistyö maaseudun ihmisten kanssa sekä yhteistyö maataloudellisten yhdistysten, neuvontajärjestöjen ja naapurikuntien kanssa on kaikkien osapuolien eduksi. Kehittämistavoitteena on kiinnittää huomio perusmaatalouden ongelmakohtiin, joita on esim. hukkakauran runsas esiintyminen. Maataloudella ja elintarvikkeiden jalostuksella on alueellamme suurempi merkitys kuin monelle muulle maakunnalle. Kauhajoen osuus Etelä-Pohjanmaan maataloustuotannosta on 10 % ja koko maan osalta Kauhajoki sijoittui vuonna 2017 maatalouden myyntituloilla mitattuna viidenneksitoista. Kotieläintilat tarvitsevat painavaa viljaa ja laadukkaan nurmisadon tuottaessaan lihaa ja maitoa. Kasvinviljelytiloille sadon määrällä, laadulla ja kannattavuudella on ratkaiseva merkitys.

Tavoitteet /toiminnan laajuus	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Maatiloja	456	446	442
Maataloustuet €/ tila	34 666	35 874	35 000
Peltoala tukien piirissä ha	22 626	22 477	23 000
Asiakaspalvelu pyritty hoitamaan niin ettei asiakas joutuisi odottamaan 1 h pidempään ruuhka-aikanakaan	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut
Maatalouden ja maaseutuelinkeinojen kehittäminen	Neuvonta viljelijöille	Neuvontaa viljelijöille	Neuvontaa viljelijöille

Työllisyydenhoidon toimenpiteet

Kaupungin työllistämismäärä on palkattu pitkäaikaistyöttömiä, työelämästä syrjäytymisuhan alaisia sekä jo työelämästä syrjäytyneitä henkilöitä kaupungin eri yksiköihin ja LLKY:lle.

Tavoitteet	TP 2018		TA 2019	TP2019	
	hlöä	htv		hlöä	htv
Palkkatuella työllistetyt, kaupunki	39	19,67	18	47	21,44
joista yhteisin työllistämismäärä	28	11,07	8	22	7,43
Palkkatuella työllistetyt, LLKY	6	1,75	2	5	2,33
Työkokeilu	10	2,02	5	10	2,01
Kuntouttava työtoiminta	19	6,66	10	28	10,17

Kaupungilla palkkatuella työllistettyjen työkohteita on ollut kaikilla toimialoilla ja LLKY:llä ikäihmisten palveluissa, kehitysvammapalveluissa ja kotihoidossa. Työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan keinoin työllistettäviä on ollut kaikilla toimialoilla ja merkittävässä roolissa on ollut hallintopalveluiden ryhmätoiminta. Lisäksi kaupungin toimissa on ollut työeläkelaitosten kautta ohjautuneita työkokeilijoita. Valtion maksama kuntouttavan työtoiminnan korvaus kaupungille on 10,09 €/hlö jokaiselta osallistumispäivältä. Ajalta 1.1. - 31.12.2019 tilitys ELY-keskuksesta on ollut 64 596,18 € (ka. 5 383,02 € / kk).

Kaupunki maksaa Kelalle työmarkkinatuen passiivitukea. Yli 300 päivää työttömyyskautta saaneiden valtiolle maksettava osuus on 50 % ja yli 1000 päivää työttömyyskautta saaneiden osuus on 70 % työmarkkinatuesta. Kuukausittaisen maksuosuuksien kertymä on ollut vuosina 2018 ja 2019 seuraava:

	hlöä			€		
	300 pv	1000 pv	yhteensä	300 pv	1000 pv	yhteensä
tammikuu 2018	92	25	117	30 211,04	13 373,31	43 584,35
huhtikuu 2018	75	31	106	24 422,08	15 534,98	39 957,06
elokuu 2018	100	27	127	33 461,80	14 852,90	48 314,70
joulukuu 2018	71	16	87	21 834,65	7 356,75	29 191,40
Yhteensä 2018:	972	297	1 269	307 396,13	143 048,62	450 444,75
tammikuu 2019	82	26	108	26 212,65	13 111,77	39 324,42
helmikuu 2019	73	23	96	21 888,89	11 164,08	33 052,97
maaliskuu 2019	72	25	97	21 204,61	9 031,07	30 235,68
huhtikuu 2019	73	23	96	20 433,07	10 693,42	31 126,49
toukokuu 2019	71	22	93	24 283,29	12 259,21	36 542,50
kesäkuu 2019	73	28	101	21 567,64	11 121,75	32 689,39
heinäkuu 2019	74	30	104	21 391,46	14 860,92	36 252,38
elokuu 2019	69	30	99	21 748,92	14 853,99	36 602,91
syyskuu 2019	72	30	102	21 118,35	11 133,27	32 251,62
lokakuu 2019	63	28	91	19 931,53	13 495,34	33 426,87
marraskuu 2019	59	26	85	17 382,77	11 069,51	28 452,28
joulukuu 2019	68	26	94	21 902,93	11 347,81	33 250,74
Yhteensä 2019:	849	317	1 166	259 066,11	144 142,14	403 208,25

Kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus on ollut laskusuuntainen muttei riittävästi, joten työllisyyden aktiivitoimia vahvistetaan vuonna 2020 yhteistyössä Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksen kanssa.

Joulukuun lopussa Kauhajoella on 579 työtöntä työnhakijaa. Työttömyysaste on 9,8 % (joulukuu 2018: 551 hlöä / 9,1 %). Työttömyysaste vaihteli vuoden aikana 6,5 - 8 %, mutta nousi tyypillisesti vuoden vaihteessa. Yli vuoden työttömänä olleita on 49 hlöä / 8,5 % (joulukuu 2018: 39 hlöä / 7,1 %). Alle 25-vuotiaita työttömiä on 97 hlöä / 16,8 % (joulukuu 2018: 91 hlöä / 16,5 %) ja yli 50-vuotiaita työttömiä 239 hlöä / 41,3 % (joulukuu 2018: 240 hlöä / 43,6 %).

Työllisyydenhoidon toimenpiteisiin (SKKY/Vuoksen ostopalvelut ja työllisyystyöt, Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus sekä kaupungin ja LLKY:n työllisyystyöt) oli varattu talousarviossa yhteisiä määrärahoja noin 1 014 000 € ja kustannuksia kertyi noin 1 051 000 €.

Talousarviossa pysyminen

Kaupunginhallituksen toimintatuotot ovat toteutuneet 161,3 % ja toimintakulut 99,7 %. Sitova toimintakate on alittunut 193 153 €, joka on merkittävä alitus huomioiden hallintopalveluihin tehty organisaatiomuutos, jolle itsessään asetettiin säästötavoitteita mm. henkilöstökuluihin. Työllistämistoimenpiteet ja monistamon SPK:lle siirron peruuntuminen näkyvät henkilöstökulujen ylittymisenä, mutta toisaalta mm. työllisyyskustannusten alittumisena ja toimintatuottojen ylittymisenä.

Kaupungin kokonaistaloudessa heikennystä ja epävarmuutta toimintavuodelle ovat tuoneet verotulokertymän alittuminen ja sote-kustannusten ylittyminen. Verotulokertymä alitti talousarvion 2,3 milj.€ johtuen verouudistuksista. Kaupungin maksuosuus LLKY:n toimintaan ylittyi talousarviosta yli 3 milj.€ ja syynä olivat kustannusten kasvu sosiaalipalveluissa ja erikoissairaanhoidossa.

Kaupungin oma toiminta onnistui, talouden tasapainottamisen toimenpiteiden toteuttamisessa ja käyttötaloudelle varattujen määrärahojen puitteissa, toimintakatteen alittuessa noin 506 000 €. Sote-kustannusten loppulasku noin 972 500 € käänsi kuitenkin käyttötalouden toimintakatteen ylitykselle noin 466 500 €.

Taseen alijäämän 13,2 milj.€ kattaminen vuoden 2022 loppuun mennessä vaatii toteutuakseen myös omaisuuden realisointia. Talouden tasapainottamistoimenpiteenä myytiin Fortum Oyj:n osakkeita 50 % ja Pallo-Nevan suoalue. Osakkeiden myynnin tuotto 8,2 milj.€ sijoitettiin varainhoitosalkkuihin, joten sijoitusomaisuuden arvo säilytettiin. Taloutta tasapainotti myös kaupungille myönnetty 1 milj.€ harkinnanvarainen valtionapu ja verotulomenetystä kompensoiva valtionosuuden korotus 0,6 milj.€.

Tilikauden ylijäämäksi kertyi noin 5,9 milj.€ ja taseen alijäämä on tämän jälkeen noin 7,3 milj.€.

KAUPUNGINHALLITUS	TP 2018	TA 2019	TA 2019 +		TP 2019	Muutos % 2018-2019	Poikkeama € TA+m / toteutuma
			muutos	muutos			
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	329 215	207 461		207 461	192 323	-41,58 %	-15 138
Maksutuotot	43 878	3 000		3 000	36 219	-17,46 %	33 219
Tuet ja avustukset	297 682	78 400		78 400	237 915	-20,08 %	159 515
Muut toimintatuotot	261 264	2 000		2 000	2 642	-98,99 %	642
TOIMINTATUOTOT yhteensä	932 039	290 861	0	290 861	469 099	-49,67 %	178 238
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-1 589 685	-1 184 434		-1 184 434	-1 238 318	-22,10 %	53 884
Palvelujen ostot	-2 572 214	-2 486 101		-2 486 101	-2 556 712	-0,60 %	70 611
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-79 337	-24 020		-24 020	-24 092	-69,63 %	72
Avustukset	-678 380	-719 750		-719 750	-710 010	4,66 %	-9 740
Muut toimintakulut	-230 392	-198 503		-198 503	-68 760	-70,16 %	-129 743
TOIMINTAKULUT yhteensä	-5 150 008	-4 612 808	0	-4 612 808	-4 597 893	-10,72 %	-14 915
Toimintakate (SITOVA)	-4 217 969	-4 321 947	0	-4 321 947	-4 128 794	-2,11 %	-193 153

Konstit vuosille 2019 – 2022	Konstit vuodelle 2019	Konstin mittarit
1.Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja arkea tukeva palveluverkosto toimii lähellä lasta ja perhettä	1. Perhekeskuksen toimintamallin kehittäminen ja toteuttaminen moniammatillisuuteen ja monitoimijuu-teen perustuen	1.1 Suupohjan perhekeskuksen toimintamalli kuvattu ja käytössä 1.2 Toiminnassa ennaltaehkäise- vän ja tehostetun tuen ”tiimit”
2. Asiakkaan kuntoutumista tuetaan ja toimintakykyä yllä- pidetään yhdessä asiakkaan kanssa kaikissa palveluissa	2. Kuntouttavan työotteen ja kuntou- tuksen käytäntöjen soveltaminen ja hyödyntäminen palveluprosessin kehittämisessä	2. Kuntoutumisen tukeminen (mm. sosiaalinen kuntoutus, arki- kuntoutus, kotikuntoutus, teho- kuntoutus) näkyy toteutuneessa toiminnassa ja resurssien koh- dentumisessa
3. Asiakas saa ja saavuttaa tarvitsemansa palvelun, hoidon ja hoivan	3.1 Kehitetään mm. liikkuvia palvelui- ta ja kotona saatavilla olevia palvelui- ta 3.2 Uusien toimintamallien mm. pal- velusetelin ja digitalisaation mahdolli- suuksien hyödyntäminen	3.1 Hoito-, hoiva- ja sosiaalita- kuun noudattaminen; määrääjat toteutuvat 100 % 3.2 Hyvinvointi-indikaattoreiden myönteinen kehitys 3.3 Asiakastyytyväisyys hyvä
4. LLKY:n toimintojen strategi- nen ohjaus yhdessä kuntien kanssa	4.1 Neuvottelut palvelutarpeiden ja talouden muutoksista, ohjeistus 4.2 LLKY:n säännöllinen raportointi lautakunnalle ja jäsenkunnille	4.1 Palvelusopimuksen toteutu- minen 4.2 Vastavuoroinen tiedonkulku toteutuu
5. Sote-palvelujen kustannuk- set on sopeutettu kuntien ta- louteen ja maakuntauudistuk- sen tavoitteisiin	5. Resurssien joustava ja kustannus- tehokas käyttö yhteistoiminta-alueella	5.1 Palvelukriteereitä tarkistettu 5.2 Talousarviossa pysyminen

Tilinpäätös 2019

Palvelusopimuksessa on sovittu toimialoittain yksityiskohtaisemmat toimenpiteet, jotka vievät eteenpäin LLKY:n palveluprosessien ja toimintamallien laadullista ja kustannustietoista kehittämistä. Tilinpäätösvaiheessa toimenpiteiden tilanne on seuraava:

- **Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkoston ja perhekeskuksen toimintamallin kehittäminen**
Systeemisen lastensuojelun koulutukset on toteutettu työntekijöille ja sosiaalihuollon ja lastensuojelun tiimit otettiin käyttöön syksyllä 2019. Systeeminen tiimimalli on otettu hyvin vastaan ja siinä on edetty suunnitelman mukaisesti. Loppuvuodesta yhteistyökumppanit olivat tiimissä mukana ja alkuvuodesta 2020 myös asiakkaita on ollut tiimissä mukana. Työntekijöiden arvioinnin mukaan systeeminen työtapa on mm. lisännyt eri tahojen kanssa tehtävää yhteistyötä sekä lapsi- ja perhekeskeistä työtapaa. Myös sosiaalityöntekijöiden ja lasten tapaamiset ovat lisääntyneet. Moniammatillinen tiimi toimii hyvin ja se palvelee tärkeänä foorumina haasteellisten tilanteiden käsittelyssä lastensuojelun ja sosiaalihuollon asiakastyötä ja arviointia. Yhdessä tekemisen vahvistamista ja roolien selkiyttämistä tarvitaan vielä sosiaalityön sisällä lapsiperheiden sosiaalipalveluiden, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden kesken.

Perhetyön sisäisiä prosesseja on uudelleentarkasteltu, palvelukriteerit määritetty ja perhetyön vastaava ohjaaja aloitti virassa. Perhetyössä on suunniteltu lisäksi kotiinpäin toteutettavan perhekuntoutuksen prosessi, joka otetaan käyttöön vuoden 2020 aikana.

Varhaiskasvatuksen ja lastenneuvolan yhteistyö sekä toimintojen kehittäminen ovat jatkuneet. Influenssarokotuksia toteutettiin Aron, Filppulan ja Pikku-Äijän päiväkodeilla. Rokotettavien määrä kasvoi hyvin edelliseen vuoteen, joten päiväkodeilla suoritettavia influenssarokotuksia tullaan tarjoamaan jatkossa vuosittain. Neljävuotiaan Vasu-keskusteluita (lapsen varhaiskasvatussuunnitelma) neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä, kokeiltiin aluksi Pikku-Äijän päiväkodissa. Tämä toimintamalli koettiin hyväksi, joten kokeilua päätettiin laajentaa muihinkin yksiköihin.

Vuonna 2019 päättynyt Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) on omalta osaltaan mahdollistanut uusien asioiden kokeilua ja antanut suuntaa kehitystyölle. LLKY:n neuvola on ollut järjestämistä vastuussa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, äitiysneuvolan ja perhesuunnittelun sekä lastenneuvolan maakunnallisen verkoston kokoontumisista.

Neuvolan moniammatillinen tiimi vahvistui vuoden 2019 syksyllä toimintaterapeutilla. Puheterapeutin palvelut hoidettiin edelleen yksilökohtaisina maksusitoumuksina. Jonotilanne on ongelmallinen palvelutarjonnan niukkuudesta johtuen. Joulukuussa 2019 aloitettiin yhteistyöpilotti yksityisen palveluntuottajan kanssa ja toimintamallia jatketaan vuonna 2020.

Perhekeskuksen toimintamallin kehittäminen on edennyt vuoden 2019 loppupuolella, yhteisten tilojen suunnitteluvaiheeseen. Perhekeskus sijoittuu fyysisesti Hakasivuntielle, josta vapautui tilaa neuvolan yhteydessä olevista tiloista. Perhekeskukseen sijoittuvat alkuvaiheessa neuvola, perhetyö ja perheneuvola. Tavoiteaikataulu on syksy 2020.

- **Kuntouttavan työotteen ja kuntoutuksen käytäntöjen hyödyntäminen asiakkaan kuntoutumisen tukemisessa ja palveluprosessien kehittämisessä**
Mielenterveys- ja päihdehuollossa kuntoutujille on tehty uudella RAI -mittaristolla arviointeja. Tavoitteena on siirtyä toimintakyvyn ja kuntoutumisen paremmalla seurannalla kevyempiin palveluratkaisuihin. Tehostetussa asumispalveluissa olevat henkilöt käydään läpi keväällä 2020 ja kotiutus tuetun asumisen piiriin tai välimatkan asuntoihin toteutuu ehkä parinkymmenen henkilön kohdalla. Mielenterveyspalveluja tultaneen vahvistamaan Coronarian tuottamin palveluin.

Vammaispalveluissa henkilökohtaisen avun uudenlaisen palveluiden järjestämistavan käyttöönottoa on toteutettu. Tuetun asumisen palvelut (TAP) käynnistyy tammikuun 2020 alussa. Työntekijäresurssia on viisi henkilöä ja sitä lisätään. Nursebuddy ohjelmaa käytetään työvuorosuunnittelun ja viestinnän kanavana.

Kehitysvammaisissa tuotetaan oman asumisohjaajan toimintana avopalvelua (KAP) ja arjen ohjausta omassa kodissa asuville. Näin vältetään asumisyksikköön muuttamisen tarvetta. Palvelu toimii käytännössä kaikissa jäsenkunnissa kahden työntekijän resurssilla.

Tehostetun kotikuntoutuksen yksikkö käynnistyi alkuvuodesta ja kotikuntoutustarvepyyntöjä vastaanotettiin yhteensä 556 kpl ja kuntoutuskäyntejä toteutui yhteensä 7380 kpl. Yksilökuntoutusta on annettu kotihoiton arviointijaksolla oleville asiakkaille, säännöllisen ja tilapäisen kotihoiton asiakkaille, palveluasumisen ja ikäihmisten perhehoidon asiakkaille sekä omaishoidettaville palvelun myöntämisperusteiden mukaisesti. Lisäksi omissa palveluasumisyksiköissä on järjestetty ryhmämuotoista kuntoutusta. Arkkikuntoutus on kuulunut kotihoiton, palveluasumisen ja osastojen työntekijöiden toimenkuviin ja tehtäviin. Akuutti- ja kuntoutusosaston hoito- ja kuntoutusprosessit ovat tukeneet oikea-aikaista kotiutumista. Tehostetun kotikuntoutuksen vaikuttavuutta on arvioitu fyysistä suorituskkyä mittaavalla SPPB -testillä. Mikäli kuntoutusinterventio toteutui oikea-aikaisesti, asiakas oli motivoitunut kuntoutukseen ja kuntoutus toteutui nousujohteisesti, kuntoutuksen tulokset olivat hyvät, eli asiakkaan toimintakyky parani. Toimintakyvyn paranemisen myötä asiakkaan apuvälinetarve väheni ja omatoimisuus lisääntyi. Asiakas saattoi jatkaa kuntoutusta omatoimisesti, omaisten tai kotihoiton ohjaamana tai ryhmässä. Palvelut vähenivät jonkin verran. Satunnaisella kuntoutuksella ei saavutettu tuloksia.

▪ **Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen määräaikoja noudattaen sekä uusia toimintamalleja ja digitalisaatiota hyödyntäen**

Lastensuojeluilmoitusten ja yhteydenottojen määrä on edelleen korkealla tasolla Suupohjassa, yhteensä 638 yhteydenottoa. Ilmoitukset on käsitelty määräajassa. Kaikista ilmoituksista ei käynnistytty palvelutarpeen arviointia, vaan palveluohjaus voi riittää. Palvelutarpeen arvioinnit ovat valmistuneet syksystä 2019 alkaen 3 kk:n aikarajassa. Jos lapsen katsotaan tarvitsevan palveluja, siirtyy hän pääsääntöisesti sosiaalihuollon tukitoimien piiriin. Perheneuvolan jonotilanne ei ole helpottanut siitä huolimatta, että perheneuvolassa on täysi miehitys. Jonotilanne on Kauhajoen ja Teuvan osalta hälyttävä.

Hoitotakuulainsäädäntö on toteutunut lain määräajoissa, jonotilanne vastaanotoille 31.12.2019:

VASTAANOTTO, EI KIIREELLINEN	KAUHAJOKI	TEUVA	ISOJOKI	KARJOKI
hoidon tarpeen arviointi	puhelimessa tai 0-3 päivää	puhelimessa tai 0-3 päivää	puhelimessa tai 0-3 päivää	puhelimessa tai 0-3 päivää
lääkärin vastaanotolle pääsee	2-3 viikkoa	2-3 viikkoa	2-3 viikkoa	2-3 viikkoa
vastaanoton hoitajalle pääsee	samana päivänä	samana päivänä	samana päivänä	samana päivänä

Yhteydensaantia puhelimitse on helpotettu TeleQ-takaisinsoittojärjestelmän avulla. Palvelu on käytössä työterveyshuollossa, laboratoriossa ja vastaanottopalveluissa. Ei-kiireellisten suorien puhelujen vasteaika on TeleQ-järjestelmän tilastojen mukaan keskimäärin kolme minuuttia. Näin ollen Sosiaali- ja terveysministeriön asettama viiden minuutin aikaraja yhteydensaamiseksi terveyskeskukseen toteutuu.

Vastaanottopalveluissa toimii sähköinen 24/7 -asiointijärjestelmä Klinik, jonka avulla asiakas voi jättää sähköisesti ei-kiireellisen yhteydenottopyynnön. Yhteydenoton kautta voi varata tai perua ajan, jättää reseptin uusimispyynnön, pyytää lääkärinotosta, lausuntoa tai kysyä tutkimustuloksia. Vuonna 2019 Klinikin kautta oli yhteensä 1338 yhteydenottoa (860 / 2018). Lisäksi Marevan hoidossa olevat asiakkaat voivat pitää yhteyttä sairaanhoitajaan sähköisen Hyvis-järjestelmän kautta.

Terveyshyötymallin käyttö (asiakas/hoidosuunnitelmat) ja moniammatillisen osaamisen hyödyntäminen on vakiintunut vastaanottotoimintaan. Työnjakoa kehitetään eri ammattiryhmien välillä. Vastaanottopalveluissa on painotettu myös lääkäreiden digitaalisen konsultaation toimivuutta, mikä tarkoittaa vastaanottoa korvaavaa toimintaa. Vuonna 2019 oli 21 702 digitaalista lääkärikäyntiä.

Asiakaslähtöisyyttä ja asiakkaan osallisuutta lisättiin käynnistämällä lastenneuvolan sähköinen ajanvaraus 18.3.2019. Sähköisen ajanvarauksen kautta asiakkaat ovat voineet varata ajan 2 - 6 vuotiaalle lapsille terveydenhoitajan vastaanotolle määräaikaistarkastuksiin.

Fysioterapeutin suoravastaanottotoiminta jatkui edelleen vuonna 2019 yhteispäivystyksen yhteydessä joka arkipäivä. Toimintamuoto vapauttaa lääkäriresursseja muuhun päivystysvastaanottoon. Apuvälinepalvelussa on siirrytty kaikissa toimipisteissä kiinteään palveluajkaan. Laboratoriohoitajat ovat antaneet vieritesti- ja näytteenottokoulutuksia LLKY:n ja yksityisten palvelukotien henkilökunnalle. Röntgeniin on asennettu uudet suoradigitaaliset kuvauslaitteet ja lisätty päivittäisiä kuvausaikoja.

Ikäihmisten palveluiden odotusajat on julkaistu lainsäädännön mukaisesti puolivuositain. Palvelutarpeen selvittäminen on tehty seitsemän päivän sisällä asiakkaan yhteydenotosta. Tilanne 31.12.2019:

	ISOJOKI	KARIJOKI	KAUHAJOKI	TEUVA
Palvelutarveselvitys	0-7 vrk	0-7 vrk	0-7 vrk	0-7 vrk
Kotihoitopalvelut	0-7 vrk	0-7 vrk	0-7 vrk	0-7 vrk
Omaishoidontuki	0-1 kk	0-1 kk	0-1 kk	0-1 kk
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen	0-4 kk (ka. 1,2 kk)	12-14 kk (ka. 13,1 kk)	1-4 kk (ka. 1,6 kk)	0-14 kk (ka 2,3 kk)

Ikäihmisten kotona asumista on tuettu omaishoidon, kotihoito- ja erilaisten kotihoito- tukipalveluiden (mm. turvatekniikka, ateriapalvelut, liikkumista tukevat palvelut) sekä palveluasumisen kuntouttavien intervallijaksojen avulla. Tehostetussa kotikuntoutuksessa ja Kauhajoen kotihoidossa toteutettiin kahden kuukauden mittainen etähoiva/etäkuntoutuspilotti. Tulokset olivat hyvät. Asiakasohjausyksikkö IkäLuotsissa on ollut käytössä TeleQ -takaisinsoittopalvelu. Ajoitetun takaisinsoiton ja nauhoitettavien viestien avulla on mahdollistettu IkäLuotsin tavoitettavuus.

- **Palvelukriteerien tarkastaminen ja uudet toimintamallit tavoitteena resurssien tehokas käyttö**
Vammais- ja palveluissa henkilökohtaisen avun uusi järjestämistapa on ollut muutos palvelujen tuottamistapaan. Henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalveluiden myöntämisen kriteerien ja arvioinnin käytäntöjä kehitetään ja yhtenäistetään jatkossa maakunnallisesti.

Kehitysvammahuollon palveluasumisen asukkaiden toimintakyvyn arviointeja on tehty päivitetyn arviointijärjestelmän (FIM) avulla. Tavoitteena on, että mm. asumisyksiköiden henkilöstömitoitus perustuu asukkaiden mitattuun palvelutarpeeseen. Lisäksi kehitysvammaisten asumispalveluissa on siirrytty keskitettyyn työvuorosuunnitteluun.

Dialyysiyksikkö käynnistyi 2.9.2019 alkaen akuuttiosaston yhteydessä olevissa tiloissa erikoissairaanhoito- toimintana. Yksikössä on 6 potilaspaiikkaa. Yksikön henkilöstöön kuuluu 2 sairaanhoitajaa (erikoissairaanhoito- palkkalistoilla). Akuuttiosastolta on tuotettu yksikköön lääkäripalvelut, sairaanhoitajien sijaispalvelu sekä siivouspalvelu.

Akuuttiosaston yhteydessä toimiva kotisairaala on tarjonnut kotona toteutettavaa sairaalatasoista hoitoa, joka on ollut vaihtoehto osastohoidolle. Kotisairaalahoitoa on toteutettu asiakkaan kotona tai muussa asuinpaikassa, kuten palveluasumisessa ja perhehoidossa. Kotisairaalahoidolla on voitu mahdollisesti välttää osastohoito kokonaan tai on voitu lyhentää sitä tukemalla asiakkaan varhaista kotiutumista. Lisäksi akuuttiosastolla on toiminut päiväsaairaala, jonne potilas on ohjattu saamaan esim. lääkehoitoa, mikäli ympärivuorokautinen hoito ei osastolla ole ollut välttämätöntä.

Saattohoitoa on toteutettu akuuttiosastolla, palveluasumisyksiköissä ja pienessä määrin myös asiakkaiden kotona. Akuuttiosasto on toiminut myös lupapaikkayksikkönä kotisaattohoidon potilaille. Osastoilla ja kotisairaaloissa on ollut yhteinen saattohoito-ohjeistus ja syksyllä 2019 on henkilökunnalle järjestetty saattohoitokoulutusta. LLKY:lle on perustettu palliatiivisen ja saattohoidon työryhmä, jonka tehtävänä on ollut kehittää alueen palliatiivista ja saattohoitoa. Kehittäminen on perustunut STM:n suosituksiin ja E-P:n sairaanhoitopiirin alueelle tehtyyn palliatiivisen ja saattohoidon palveluketjuun.

Saliinikodin kaksi vakinaista asukaspaikkaa on muutettu intervallipaikoiksi 1.1.2019 alkaen. Yhteensä yksikössä on ollut 24 pysyvää ja 5 intervallipaikkaa. Henriikkakodissa on lisätty intervallipaikkoja muuttamalla kaksi pysyvää asukaspaikkaa intervallikäyttöön, minkä jälkeen yksikössä on ollut 27 pysyvää ja 7 intervallipaikkaa. Sanssinkodissa vapautuneet pysyvät paikat on muutettu intervallipaikoiksi, vuoden 2019 lopussa on 27 pysyvää ja 32 intervallipaikkaa. Näillä muutoksilla on pyritty vastaamaan kasvavaan lyhytaikaisen palveluasumisen tarpeeseen ja varautumaan Sanssinkodin peruskorjauksen vaatimiin väistötilaratkaisuihin. Intervallipaikoilla on tuettu kotona asumista ja ne ovat olleet lähes 100 % käytössä.

Kuntoutusosaston paikkalukua on pudotettu 20 paikasta 16 paikkaan 1.1.2019 lukien. Loppuvuonna on valmistauduttu osaston toiminnan päättämiseen 1.3.2020 alkaen.

Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi on tehty keskitetysti IkäLuotsissa ja palvelut on myönnetty objektiivisesti ja kriteereitä noudattaen.

Kotihoidon ja muiden kotiin annettavien palveluiden palvelukriteerit on tarkistettu ja ne on otettu käyttöön 1.6.2019 lukien. Myös asumispalveluiden myöntämisperusteet ja palvelukuvaukset on päivitetty ja ne tulivat voimaan 1.8.2019 alkaen. Kotihoidon palvelusetelin toimintaohje on valmisteltu ja hyväksytty johtokunnassa 16.12.2019.

▪ Palvelutilauksen talousarviossa pysyminen

Palvelusopimuksessa on toimintavuoden 2019 keskeisenä toimenpiteenä Suupohjassa tuotettavien sote-palvelujen kilpailukykyisyyden merkittävä parantaminen ja säästöjen saavuttaminen kuntien sote-kustannuksissa. LLKY:n talouden toteutumatieto tilinpäätöksessä on seuraava:

Tuotteistuslaskelman maksuosuudet TP 2019	LLKY:n tuottamat palvelut yhteensä					
	TP 2018	TA 2019	TA+m 2019	TP 2019	Poikk./TA	Poikk. /TA+m
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	5 722 127	5 176 001	5 768 002	6 060 606	884 605	292 604
Alkuissosiaalityön palvelut	2 534 944	2 446 815	2 463 520	2 685 012	238 197	221 492
Vammaispalvelut	3 847 732	3 613 856	3 815 952	4 025 392	411 536	209 440
Kehitysvammapalvelut	6 345 101	5 827 511	5 827 511	6 512 969	685 458	685 458
Sosiaalipalvelut	18 449 905	17 064 184	17 874 985	19 283 979	2 219 795	1 408 994
Poliklininen toiminta	8 760 181	8 925 299	8 925 299	9 029 282	103 983	103 983
Suun terveydenhuolto	2 621 948	2 576 029	2 576 029	2 567 646	-8 383	-8 383
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	18 028 232	18 121 689	18 121 689	17 244 260	-877 429	-877 429
Ikäihm. kotona asum. tukevat p.	10 061 309	10 319 507	10 319 507	10 281 492	-38 015	-38 015
Hoidon ja hoivan palvelut	39 471 671	39 942 517	39 942 514	39 122 679	-819 835	-819 832
Ympäristöpalvelut	910 395	942 408	942 408	818 371	-124 038	-124 038
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ	58 831 971	57 949 109	58 759 908	59 225 034	1 275 925	465 124
ERIKOISSAIRAANHOITO	31 529 217	29 092 340	31 623 883	32 216 666	3 124 326	592 783
LLKY YHTEENSÄ	90 361 187	87 041 449	90 383 791	91 441 699	4 400 250	1 057 908

	Maksuosuus TP 2018	Maksuosuus TA 2019	Lisä- määräraha	Lisälasku	Maksuosuus TP 2019
Isojoki	9 955 860	9 270 000	387 883	35 621,06	9 693 504,06
Karljoki	6 136 572	5 953 509	428 704	-4 667,95	6 377 545,05
Kauhajoki	52 959 718	50 697 940	2 053 520	972 482,06	53 723 942,06
Teuva	21 309 038	21 120 000	472 235	54 473,06	21 646 708,06
LLKY YHTEENSÄ	90 361 188	87 041 449	3 342 342	1 057 908,23	91 441 699,23

Tavoite säästöjen saavuttamisesta vuoden 2018 hallitsemattomaan kulukehitykseen ei toteutunut. Alkuperäinen talousarvio 2019 ylittyi 4,4 milj.€ ja tilinpäätökseen 2018 verrattuna kustannukset olivat noin 1,1 milj.€ suuremmat.

Yhteistoimintalautakunta on useasti edellyttänyt rakenteiden ja toimintaprosessien kriittistä tarkastelua, joten lautakunta tilasi LLKY:ltä mm. sosiaalipalveluiden tilannekuvaukset ja prosessien kehittämissuunnitelmat. Saatujen suunnitelmien pohjalta valmisteltiin vuoden 2020 palvelutilausta ja siihen sisältyviä toimenpiteitä.

Yhteistoimintalautakunta tilasi Promana Oy:n konsulttityönä kotihoidon palveluseteliselvityksen ja sen tuloksena palveluseteli otetaan käyttöön vuonna 2020 ensin Kauhajoen kotihoidon pilotoimana.

Palvelusopimuksen mukaisesti poikkeamat talouden toteutuksessa tulee ensisijaisesti käsitellä LLKY:n oman toiminnan sisällä. Tähän tarvitaan LLKY:n johtokunnassa tapahtuvaa vahvaa operatiivisen johtamisen ja toiminnan ohjausta, joka todentuu tilaajalle ja jäsenkunnille saakka rakenteisiin ja toimintaprosesseihin pureutuvana talouden tasapainottamistytöinä.

Yhteistoimintalautakunnan kokonaiskustannukset

Yhteistoimintalautakunnan tehtävä on toimia jäsenkuntien yhteisenä edustajana ja neuvotteluosapuolena vuotuisten sosiaali- ja terveystalouden hankinnassa. Lautakunta hyväksyy LLKY:n talousarvioon sisältyvän palvelusitoumuksen.

Yhteistoimintalautakunta sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon. Kunnat maksavat maksuosuuksissaan yhteistoimintalautakunnalle ja edelleen liikelaitoskuntayhtymälle palvelukustannukset. Lautakunnan hallinnon menot jaetaan kunnille asukasluvun suhteessa. Lautakunta sisältää lisäksi Kevan Kauhajoen kaupungilta laskuttamat sosiaali- ja terveystaloudessa työsuhteessa ennen vuotta 2005 olleiden henkilöiden eläkemenojen perusteiset maksut ja kaupungin saamat palautukset E-P:n sairaanhoitopiiriltä.

	LLKY:n palvelutalous yhteensä			Yhtlk:n hallintokulut yhteensä			Kauhajoen perusturva yhteensä		
	TA 2019	TP 2019	Poikk. %	TA 2019	TP 2019	Poikk. %	TA 2019	TP 2019	Poikk. %
Isojoki	9 270 000	9 693 504	4,57 %	7 365	8 382	13,81 %			
Karjajoki	5 953 509	6 377 545	7,12 %	4 816	5 404	12,22 %			
Kauhajoki	50 697 940	53 723 942	5,97 %	49 142	56 738	15,46 %	700 524	580 623	-17,12 %
Teuva	21 120 000	21 646 708	2,49 %	19 079	21 881	14,68 %			
LLKY YHTEENSÄ	87 041 449	91 441 699	5,06 %	80 402	92 405	14,93 %	700 524	580 623	-17,12 %

YHTEISTOIMINTA- LAUTAKUNTA TOIMINTATUOTOT	TP 2018	TA 2019	muutos	TA 2019 + muutos	TP 2019	Muutos % 2018-2019	Poikkeama € TA+m / toteutuma
Myyntituotot	37 430 262	36 374 769		36 374 769	37 753 425	0,86 %	1 378 656
Maksutuotot	0	0		0	0		0
Tuet ja avustukset	2 300	2 304		2 304	192	-91,67 %	-2 112
Muut toimintatuotot	0	0		0	0		0
TOIMINTATUOTOT yhteensä	37 432 562	36 377 073	0	36 377 073	37 753 616	0,86 %	1 376 543
VALM. OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-676 957	-716 899		-716 899	-735 676	8,67 %	18 777
Palvelujen ostot	-89 937 156	-87 098 899	-2 000 000	-89 098 899	-91 371 321	1,59 %	2 272 422
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31	-350		-350	-99	218,97 %	-251
Avustukset	0	0		0	0		0
Muut toimintakulut	-3 333	0		0	-198	-94,07 %	198
TOIMINTAKULUT yhteensä	-90 617 477	-87 816 148	-2 000 000	-89 816 148	-92 107 293	1,64 %	2 291 145
Toimintakate (SITOVA)	-53 184 915	-51 439 075	-2 000 000	-53 439 075	-54 353 677	2,20 %	914 602

2.1.3. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala	Kasvatus- ja opetuspalvelut
Tilivelvollinen	Kasvatus- ja opetusjohtaja
Tehtäväalue	Lautakunnan tehtävänä on tuottaa vahvat ja kattavat lapsilähtöiset varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus- sekä lukiopalvelut ja tukea toisen ja korkea-asteen koulutuksen opetustoiminnan jatkumista Kauhajoella.

KOOLLA on väliä - Kauhajoki

Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteeksi. Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukkaiden hyvinvointiin. Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA.

KASVUN KONSTIT

- Kohdaten
- Kehuen
- Kekseliäästi
- Kannattavasti

Valtuustoon nähden sitovat konstit

Konstit vuosille 2019 – 2022	Konstit vuodelle 2019	Konstin mittarit
Yhteisesti sovittujen arvolauseiden toteuttaminen ja vaaliminen koko palveluntarjonnassa: • "Mitä tulee paikalle, kun minä tulen paikalle?" • "Mikäli et ole valmis näkemään ihmisten vahvuuksia, älä silloin puutu myöskään heidän heikkouksiinsa." • "Sovitaan, mitä tehdään ja tehdään niin kuin on sovittu." • "Jotkut tarvitsevat enemmän saadakseen yhtä paljon." • "Vain turvallinen mieli voi oppia." Kasvatus- ja opetuspalveluiden tehokas ja taloudellinen järjestäminen pedagogiikkaa ja kasvatusta tukevissa turvallisissa toimintaympäristöissä Lasten, nuorten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistävät toimet ja kehityssuunnat huomioidaan kaikissa toiminnoissa	Yhtenäisen kasvun ja oppimisen polun kehittäminen elämäntapa- ja elämäntilanteiden perustuen: Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä yhtenäinen esi- ja perusopetus laadukkaissa ja monipuolisissa oppimisympäristöissä tarpeellisten ohjausryhmien työn tukemana Tavoitteiden ja oppimistulosten seuraaminen Lukion maakunnallinen markkinointi sekä alueellinen yhteistyö Käyttäjämäärän ja tarpeiden aktiivinen seuranta palveluverkkoon nähden. Hankerahoitusten innovatiivinen hyödyntäminen peruspalveluiden kehittämisessä. Kansallisten pedagogisten kehityssuuntien seuraaminen ja toimeenpäättäminen. Positiivisen pedagogiikan ja vahvuusperustaisen kasvatuksen ja opetuksen toteuttaminen kaikissa toimintaympäristöissä.	Eri sidosryhmille kohdennetut kyselyt (toteutunut k/e) Lapsivaikutusten arvioinnit päätöksissä toteutettu (lkm) Seurantakokeiden tulokset, toiminnan itsearvioinnit (toteutunut k/e) Saadut hankerahoitukset (€/v) Positiivisen CV:n käyttöönotto (k/e)

Monialainen yhteistyö valtakunnallisen perhekeskustoimintamallin mukaisesti (sis. sote- ja hyvinvointipalvelut ja järjestöt/yhdistykset)	Monialainen palvelunohjaus ja työskentely varhaiskasvatuksen ja koulun toimintaympäristössä	Uusien toimintamallien kokeilut (lkm)
Asiantunteva henkilöstö sekä henkilöstön laadukas koulutus ja työhyvinvointi	Henkilöstön ammattitaitoa ja asiantuntijuutta ylläpitävä koulutus. Työhyvinvoinnin ylläpitäminen toimintayksiköille sopivin keinoin kaupungin linjausten mukaisesti	Kaupungin koulutussuunnitelman tavoitetaso saavuttaminen.

Tilinpäätös 2019

Toiminnan laajuus

Tavoite	TP 2018	TA 2019	31.12.2019
Varhaiskasvatus, lasten lkm yht.	490	500	518
- oma toiminta	426	430	443
- palveluseteli	64	70	75
Lastenhoidon tuki, lasten lkm (koti- /yksityishoidon tuki)	200	190	141
Esiopetuksen oppilasmäärä	138	125	107
Apip-toimintaan osallistuvien lukumäärä	208	150	175
Perusopetuksen 1-6 -vuosiluokkien oppilasmäärä	882	850	816
Perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 oppilasmäärät	425	450	408
Erityisen tuen piirissä olevien oppilasmäärä	154	150	137
Lukion opiskelijat	245	230	183

Perustehtävät

Kasvatuksen- ja opetuksen toimiala koostuu uuden hallintosäännön 17 ja 27.1. § mukaisesti niin, että sen toimialalautakunnan vastuulla on toimialan hallinto, varhaiskasvatus, esiopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, perusopetus ja lukiokoulutus. Toimialana on lisäksi 2. asteen ammatillisen ja korkea-asteen koulutuksen kehitys ja seuranta. Eli kasvatus- ja opetuslautakunta käyttää kunnalle varhaiskasvatuksesta, perus- ja esiopetuksesta ja lukiokoulutuksesta annetuilla laeilla määritellyä ratkaisuvalltaa, jollei muuta ole säädetty tai määrätty.

Kasvatuksen ja opetuksen toimiala jakaantuu kahteen tulosalueeseen: varhaiskasvatukseen sekä opetukseen ja koulutukseen. Tulosalueet on jaettu toimintayksiköihin.

Varhaiskasvatuksen tulosaluetta johtaa varhaiskasvatusjohtaja sekä opetuksen ja koulutuksen tulosaluetta johtaa oman toimialajohtajan tehtävänsä ohella kasvatus- ja opetusjohtaja.

Yleistä

Tuloskorttiin kirjattujen tavoitteiden toteutuminen todetaan tässä yleisessä osiossa tarkentaen tulosalueittaisissa kertomuksissa.

Lapsiperheiden asiakasfoorumin toiminta on käynnistetty ja ensimmäinen kokous on ollut syyskuun lopulla.

Kynnyksettömien perhepalveluiden palvelut on käynnistetty ja Perheohjaamo on täydessä toiminnassa elokuun alusta lukien. Perheohjaamon palveluilla pyritään olemaan siltana ja kanssakulkijana perheen ja viranomaistahojen vierellä jo tarpeeksi varhain ja näin ehkäistä ongelmien syntymistä. Perheohjaamo on jalkautunut jo kentälle eri toimintaympäristöihin. Perheohjaamon toiminnasta vuoden 2019 aikana saatu palaute

on ollut äärimmäisen hyvää ja sitä on esitelty määrääjain myös kaupunginvaltuustolle

Kustannukset ovat talousarviossa ja tuloja sekä palveluita toteutumaan tuovat erityisesti hankkeisiin saadut avustukset ja varhaiskasvatuksen alittuneet avustuskustannukset kotitalouksille. Kasvatuksen ja opetuksen toimiala on onnistunut alkuvuonna saamaan erinomaisesti valtion erityisavustuksia oman toiminnan kehittämiseen ja resursointiin; mm. varhaiskasvatuksen positiivinen diskriminaatioavustus, koulujen tasa-arvoavustus sekä lukiolain muutoksen tukemiseen saatu avustus.

Seuranta mm. oppimistuloksissa on toteutettu seurantakokein sekä kyselyin; toteutukset omasta takaa tai valtakunnalliselta taholta (Karvi, AVI, OKM, OPH).

Yhteistyötä toteutetaan aktiivisesti seutukunnallisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla.

Analyysiä toteumavertailusta:

- Avustukset toteutuneet erinomaisesti (tuotot + 300 000€)
- Henkilöstökuluissa ylitystä, mutta ylitys perustuu avustuksilla palkattujen henkilöiden henkilöstökuuluihin
- Palveluiden ostoissa ylitystä; mm. työterveyskulut ym.
 - o Vertaa sairastavuusindeksi Kauhajoella, joka on korkea
 - o Varhaiskasvatuksen työterveystarkastuksien keskittyminen ko. vuodelle
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat hyvin talousarvion mukaiset
- Avustukset yhteisöille; mm. kotihoidon tuki merkittävä alitus (-180 000€)
- Muut toimintakulut ylitystä (+86 000€)
 - o perustuu väistötilojen käytön välttämättömyyteen
 - o tässä näkyy myös avustuksina saadut hankkeisiin liittyvät tilavuokrat, jotka ovat tulona avustukset-kohdassa.

Toteumaprocentti on kasvatuksen ja opetuksen toimialalla vuonna 2019 on 99,7 %. Sitova toimintakate alittuu vuoden 2019 osalta noin 42 000€.

Varhaiskasvatus

Riittävät ja laadukkaat varhaiskasvatuspaikat on pystytty tarjoamaan olemassa olevissa kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä sekä palvelusetelillä yksityisessä varhaiskasvatuksessa lakisääteisten määräaikaisten puitteissa. Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisessa oman toiminnan osuus on 86 %, palvelusetelien osuus 13 % ja ostopalvelut kunnilta 1 %. Maksuttomissa varhaiskasvatuskerhoissa on 41 lasta.

Varhaiskasvatussuunnitelman päivitys on toteutettu lakisääteisesti ja henkilöstöä on koulutettu varhaiskasvatuksen pedagogiikan toteuttamiseen. Tukea tarvitsevien lasten kasvatukseen ja opetukseen on panostettu mm. nepsyohjaajan sekä Ihmeelliset vuodet -ryhmänhallintamenetelmä koulutuksilla. Myös avustajien määrää on kuluneen vuoden aikana lisätty. Perheohjaamon perheohjaajat ja hyvinvointipedagogit ovat toimineet lasten, perheiden ja kasvatushenkilöstön tukena.

Varhaiskasvatuksen hallintoa on kuormittanut lakisääteisten toimintojen käyttöön otot (mm. varda - varhaiskasvatuksen tietovaranto, varhaiskasvatussuunnitelman päivitys, varhaiskasvatuksen arviointi) sekä esimiesresurssien vaje mm. pitkien lomien ja muiden keskeytysten vuoksi. Ammatillisen henkilöstön rekrytointi on mm. varhaiskasvatuksen opettajien osalta ollut vaikeaa ja tehtäviä on saatu täytettyä lastenhoitajan pätevyyden omaavilla henkilöillä. Myös pätevien sijaisten saaminen kaikkiin tehtäviin on niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla vaikeaa.

Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyötä on tehostettu niin perhekohtaisesti kuin yhteisten toimintatapojen osalta.

Opetus ja koulutus

Uusien toimintamallien kokeiluissa on vuoden 2019 aikana toteutettu samanaikais- ja yhteisopettajuuskokeilu, johon löytyi yli 20 siitä kiinnostunutta opettajaa. Oppilaille tämä kokeilu näyttäytyy suurempana määränä toteutettua yhdessä opettamista ja oppimista.

Lukuvuosi 2019 – 20 on aloitettu miltei samassa toimintalaajuudessa, kuin edellinenkin. Oppilasmäärässä on tapahtunut muutosta eritoten esiopetuksessa (vähennystä noin 30 lasta; pienempi ikäluokka) sekä ai-
neenopetuksessa (vähennystä aiheuttaa pienempi 7. lk ikäluokka).

Alakouluissa muutokset ovat alueellisia (Pukkila; oppilasmäärän lasku ryhmittäin alle SivLTK-päätös). Kol-
men raitin ja Pukkilan koululla pieni esioppilasmäärä ratkaistaan yhdistetyllä esi- 1-2-luokalla, jossa on kaksi
opettajaa. Tämän vuoksi pienestä oppilasmäärästä huolimatta esiopetuksessa tuntimäärä pysyy samana.

Lukiokoulutuksessa aloittaneita 1. vuosikurssin opiskelijoita on tänä vuonna ainoastaan kaksi (2) rinnakkais-
ryhmää.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	TP 2019	Poikkeama €	
						Muutos % 2018-2019	TA+m / toteutuma
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	246 561	210 400		210 400	132 161	-46,40 %	-78 239
Maksutuotot	717 159	601 450		601 450	688 729	-3,96 %	87 279
Tuet ja avustukset	220 342	123 100		123 100	432 516	96,29 %	309 416
Muut toimintatuotot	297 118	309 500		309 500	290 756	-2,14 %	-18 744
TOIMINTATUOTOT yhteensä	1 481 181	1 244 450	0	1 244 450	1 544 162	4,25 %	299 712
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-13 892 892	-13 821 319		-13 821 319	-14 046 416	1,11 %	225 097
Palvelujen ostot	-4 214 970	-1 918 353		-1 918 353	-2 058 228	-51,17 %	139 875
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-408 546	-427 660		-427 660	-424 448	3,89 %	-3 212
Avustukset	-1 244 123	-1 347 000		-1 347 000	-1 156 358	-7,05 %	-190 642
Muut toimintakulut	-1 784 447	-358 522		-358 522	-445 172	-75,05 %	86 650
TOIMINTAKULUT yhteensä	-21 544 978	-17 872 854	0	-17 872 854	-18 130 622	-15,85 %	257 768
Toimintakate (SITOVA)	-20 063 797	-16 628 404	0	-16 628 404	-16 586 460	-17,3 %	-41 944

2.1.4. Hyvinvointilautakunta

Toimiala	Hyvinvointipalvelut
Tilivelvollinen	Hyvinvointijohtaja Eija Liikamaa
Tehtäväalue	Lautakunnan toimialana on kaupungin ennaltaehkäisevien hyvinvointipalveluiden tuottaminen ja koordinointi sekä markkinointiviestintä. Hyvinvointipalveluja tuottavat kirjasto- ja tietopalvelut, liikuntapalvelut, opisto- (kansalaisopisto ja Panula-opisto) ja kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut sekä tapahtumapalvelut.

KOOLLA on väliä - Kauhajoki

Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteeksi. Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukkaiden hyvinvointiin. Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA.

KASVUN KONSTIT

- Kohdaten
- Kehuen
- Kekseliäästi
- Kannattavasti

Valtuustoon nähden sitovat konstit

Konstit vuosille 2019 – 2022	Konstit vuodelle 2019	Konstin mittarit
Monipuoliset, terveyttä ja hyvinvointia tukevat ja edistävät tasa-arvoisesti saatavilla olevat palvelut eri-ikäisille ja eri kohderyhmille	Toimintojen ja palvelujen järjestäminen ja mahdollistaminen yhteistyössä monialaisesti.	Asiakas- ja toimintatilastot
Avoin vuorovaikutteinen viestintä kuntalaisten kanssa	Rakennetaan avoimet vuorovaikutteiset tiedotus-, kuulemis- ja keskustelukanavat kuntalaisten ja kaupunkiorganisaation välille	Palautteisiin reagoiminen ja seuranta (tilastointi)
Aktiivinen ja osallistuva kuntalainen	Asiakaslähtöinen palveluiden suunnittelu	Valmisteltavien asioiden ennakokäsittelyt
Suunnitelmallinen viestintä ja markkinointi	Avoimen ja toimivan tiedottamisen ja viestinnän suunnitelman luonti ja jalkauttaminen	Tiedottamisen ja viestinnän suunnitelma toteutunut (kyllä/ei)
Ennaltaehkäisevä ja ennakoiva toimintatapa hyvinvoinnin vahvistamisessa kaikissa julkisissa palveluissa	Palveluiden järjestäminen koko elämänsäkaari huomioiden.	Asiakastytyväisyyskyselyt
	Varhainen tukeminen monialaisessa yhteistyössä sekä ympäristön turvallisuuden parantaminen	Reagointi muuttuneisiin tilanteisiin (kyllä/ei)
	Palveluiden ja parhaiden käytänteiden ideoiminen ja mallintaminen	Järjestettyjen toimenpiteiden, tilaisuuksien ja tapahtumien määrä
		Kokeilujen määrä

Tilinpäätös 2019**Hallinto**

Hyvinvointipalveluiden hallinnon toimintakatteen alitus on talousarvioon verrattuna n. 72.000 euroa. Toimintatuottojen ylittäessä arvioidun n. 26.000 euroa ja toimintakulujen alittuessa n. 45.000 euroa. Toimintakulujen alituksesta osa n. 20.000 euroa johtuu liikuntapalveluiden hallinnon määrärahojen siirrosta hyvinvointipalveluiden hallinnon alaisuuteen. Kustannukset ovat kirjautuneet kuitenkin liikuntapalveluiden hallintoon. Kirjauskäytäntöjä on muutettu vuodelle 2020.

Erilaisiin asiakkailta tulleisiin palautteisiin ja erilaisiin some-keskusteluihin osallistutaan päivittäin. Sähköpostiin on pystytty vastaamaan yleensä alla 3 pv:n aikana. Viestintäsuunnitelma on valmistelussa, avoin viestintä on päivittäistä kaupungin kotisivuilla sekä Facebookin ja muiden some-kanavien kautta. Hyvinvointipalveluiden toiminnan suunnittelun pohjana käytetään kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa, minkä vuoksi suunnitelma on toteutunut hyvin. Erilaisista valmistelussa olevista asioista on keskusteltu asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa keväällä järjestetyissä seminaareissa ja infotilaisuuksissa sekä tapahtumien ohessa olleissa keskustelutilaisuuksissa. Asiakkailta tulleita palvelun kehittämispyyntöjä on toteutettu aktiivisesti.

Varhaisen tukemisen mallin mukaisia toimenpiteitä on toteutunut työterveyden ja Hiomo-hankkeen kautta. Hiomo-hankkeessa hyvinvointipalveluille luotiin jatkuva muutosagenttimalli, jonka avulla muutokset on helppompaa toteuttaa myös tulevaisuudessa. Muutosagenttimalli paransi johtamista ja työhyvinvointia muutoksen keskellä merkittävästi. Se myös vähensi muutoksista perinteisesti aiheutuvia haittoja. Ohjelman tavoitteet saavutettiin osallistamalla henkilöstöä muutoksen suunnitteluun, toteutukseen ja toimivuuden varmistamiseen.

Valmennustrion muutosagenttimalliin kuuluu tulosten systemaattinen mittaaminen ja seuranta. Hankkeen alkukartoitusten lisäksi hankkeen lopussa mitattiin tuloksia. Hyvinvointipalveluissa todettiin suurinta kehitystä tapahtuneen hyvässä johtamisessa itseohjautuvuus säilyttäen (+ 46 %), vastuiden ja työnkuvien selkeytymisessä (+ 42 %), positiivisen vuorovaikutuksen määrässä (+ 36 %) ja avoimessa tiedonkulussa (+ 20 %). Kokonaisuudessa henkilöstön hyvinvoinnin koettiin parantuneen muutoksen keskellä 16 %.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjaston talouden toteutuma osoittaa toimintakatteen alitusta n.78.000 euroa. Toimintatuotot ylittivät arvioidun n. 17.000 euroa ja toimintakulut alittuivat n. 62.000 euroa.

Kirjaston tärkein tehtävä on lukemisen edistäminen. Kirjasto mahdollistaa kuntalaisten tasa-arvoisen pääsyn lukemisen pariin. Lukeminen luo hyvinvointia, kehittää sosiaalisia taitoja, vahvistaa empatiakykyä ja muistia, parantaa keskittymiskykyä sekä viihdyttää. Hyvä lukutaito auttaa arjen hallinnassa ja lisää valmiuksia työelämää. Kirjaston ilmaiset tapahtumat aktivoivat ihmisiä tasa-arvoisesti, luovat yhteisöllisyyttä ja tuovat elämyksiä. Kaikki kirjaston toiminta sekä perustyö että tapahtumat tähtäävät näiden tavoitteiden saavuttamiseen.

Tapahtumien järjestämisessä asiakkaita on pyydetty mukaan ideoimaan ja toteutukseen, yhdistyksiä ja kuntalaisia on ollut mukana yhteistyössä tapahtumien järjestämisessä (esim. Soturikissat-tapahtuma, Hallintoaukean Hyde Park, RocUp-nuorisotila, Yökirjasto, taidenäyttelyt). Aineistohankinnoissa kuunnellaan asiakkaiden toiveita ja mietitään asiakaspohjaa ja omien asiakkaiden tarpeita kaikki ikä- ja asiakasryhmät huomioiden. Viestintää on pyritty selkeyttämään kohderyhmittäin, Some-viestintään on panostettu, suoraviestintää on käytetty sähköpostilla ja viesteillä yhteistyötahoille ja asiakkaille. Standit on otettu käyttöön paikan päällä tapahtuvaa ilmoittelua varten.

Lapsille on järjestetty satutunteja, nukketeatteria, kouluikäisille lukukoirat, kirjailijavieraita, kirjavinkkausta, luokkien kirjastokäyntejä, tiedonhaun opastuksia ja tapahtumia. Aikuisille on ollut tarjolla kirjailijavieraita, lukupiiri ja muita tapahtumia (bingo, karaoke) sekä opastettuja kirjastokäyntejä harrasteryhmille. Ikäihmisille tarjotaan tietohoiva (kotipalvelu) LLKY:n kanssa yhteistyössä sekä digi-neuvontaa. Kirjastoauton ja Päntäneen kirjaston avulla tavoitamme sivukylien ikääntyvää väestöä sekä koululaisia ja päiväkotikäisiä lapsia.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluluiden toimintatuotot alittuivat n. 6.000 euroa. Toimintakulut ylittivät arvioitun n. 18.000 euroa, mikä johtuu em. hallintojen kustannusten siirroista. Toimintakate ylittää siten arvioitun n. 24.000 euroa.

Koko kaupungin tapahtumana järjestettiin alueelliset Järjestömarkkinat, joihin kutsuttiin järjestöjä esittelemään toimintaansa. Kaupunki toimi pääorganisaattorina ja osallistujia järjestömarkkinoilla oli noin 300 ja esittelijöitä yli 70. Kuntalaisia kuultiin liikuntafoorumissa ja ikäihmisten liikuntaraadissa, joissa molemmissa oli runsas osanotto ja keskustelu vilkasta.

Toukokuussa järjestettiin Liikkuva koulu-hankkeen viimeisen toimintavuoden kunniaksi erityisliikunnan koulukiertue seitsemällä koululla. Koulukiertueella koululaiset saivat tietoa soveltavasta liikunnasta ja saivat kokeilla soveltavan liikunnan välineitä. Kiertue kävi lähes jokaisessa koulussa ja tavoitti n. 650 lasta ja nuorta. Liikkuva koulu-hankkeen avulla järjestettiin myös maksuttomia lasten liikuntakerhoja kouluilla, joissa kertyi yli 1700 käyntikertaa. Molemmista tapahtumista palaute oli hyvin myönteistä. Lasten liikuntakerhot jatkavat toimintaansa muiden avustusten turvin vuosi kerrallaan.

Vuoden 2018 aikana aloitettu kokeilu alle 16 -vuotiaiden asiakkaidemme ilmaisesta uinnista jatkuu edelleen. Sen lisäksi, että käyntikerrat ovat nousseet lasten ja nuorten osalta, olemme saaneet asiakkaaksemme vanhemmat ja isovanhemmat, jotka tuovat lapsensa ja lapsenlapsensa uimaan. Tärkeitä asiakasryhmiämme ovat myös ikäihmiset ja erityisliikkujat. Laajensimme aukioloaikojamme olemalla auki myös sunnuntaisin ja pidensimme perjantain aukioloaikaa tunnilla.

Keväällä 2019 testattiin ensimmäistä kertaa 6-luokkalaisten oppilaiden uimataidon Pohjoismaisen uimataidon määritelmän mukaan: "Henkilö, joka pudottuaan syvään veteen niin, että pää käy veden alla ja päästyään uudelleen pinnalle ui yhtäjaksoisesti 200 metriä, josta vähintään 50 metriä selällään, on uimataitoinen." Kauhajoen 6-luokan 126 oppilaasta 104 oppilasta (89,6 %) läpäisi uimataitotestin. Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton ilmoittama kansallinen taso on 76 %. Uimalassa järjestetään viikoittain erillisen aikataulun mukaan uinninopetusta kaikille Kauhajoen kaupungin alakoulun oppilaille. Uimataittoa opetellaan pieniryhmissäkin ja tarvittaessa uimaopettajat suunnittelevat lapsille myös yksilöllisiä harjoitteita. Uinninopetus tapahtuu pääosin aukioloaikojen ulkopuolella ennen uimalan aukeamista. Näin pystymme tarjoamaan rauhalliset oppimisolosuhteet ja emme joudu sulkemaan allastiloja uimalan asiakkailta. Eskareiden ja 1.-2.lk. uinninopetus tapahtuu opetusaltaassa ja 3.-6.lk isossa altaassa. Samasta koulusta opetetaan aina kahta ryhmää kerralla samanaikaisesti eli toisen uimakouluryhmän opetus tapahtuu opetusaltaassa ja toisen isossa altaassa. Uinninopetus on tavoitteellista koulutettujen uimaopettajien ohjaamaa toimintaa.

Liikuntapalvelut järjestää liikuntaryhmiä säännöllisesti eri ryhmille sekä eri liikuntasalissa että vedessä, erityisryhmät huomioiden kaikissa ikäryhmissä. Ryhmien vetäjinä toimivat liikunnanohjaajien lisäksi vapaaehtoiset ikäihmisten vertaisohjaajat (8 hlö) sekä tuntityöntekijät. Viikoittain ohjattua liikuntaa on tarjolla kuntalaisille yli 30 tuntia. Huomioitavaa on että ennen Virkun aukeamista yleisölle aamuisin ma-pe kokoontuu uimaopetusryhmät ja lauantaisin ohjataan 3 vauva- ja perheuintiryhmää. Kesällä ohjasimme seitsemän viikon aikana 22 uimakoulua, joissa opetusta saivat 249 kauhajokelaista lasta. Näiden uimakoulujen lisäksi hallissamme järjestettiin tilausuimakouluja karjajoksille ja karvialaisille lapsille. Otimme loppuvuodesta kokeiluun Hydrohex -virtuaalivesijumppanäytön. Asiakas pystyy tekemään ohjatun monipuolisen vesijumpan milloin vaan virtuaalisesti. Tämä ei vaikuta ohjattuihin ryhmiin vaan virtuaalivesijumppa tulee olemaan ohjaustoiminnan lisänä.

Opisto- ja kulttuuripalvelut

Opistojen ja kulttuuripalveluiden toimintatuotot alittivat arvioitun n. 12.000 euroa. Toimintakulut alittivat arvioitun n. 63.000 euroa, joten toimintakate alittui n. 50.000 euroa.

Opistojen yhteistoimisto sekä kulttuuripalveluiden keskittyminen kirjaston välittämään läheisyyteen on tuonut vuoden aikana synergiaetua toimintaan.

Kauhajoen kansalaisopiston opetuksen tuntihinta on vuodelta 2019 kokonaisuudessaan 18 €/opetustunti. Kevään 2019 kurssien heikko toteutuminen ja 1 virkahenkilön eläköityminen syyskaudella 2019 näkyvät säästönä. Lisäksi opistosihteri on työskennellyt oppisopimuskoulutettavana. Kansalaisopiston liikuntaryhmät olivat syyskauden väistötiloissa. Kokonaisopiskelijamäärä kipuaa 4062 opiskelijaan, jolloin laskennallisesti jokainen opiskelija osallistuu 2 eri kurssille. Kansalaisopiston hallinnoima "Näytäksä vähä?" -digihanke

on kouluttanut Suupohjan alueella syyskaudella yhteensä yli 300 osallistujaa 15:sta eri kylällä ja työelämän ulkopuolella olevia.

Panula-opiston toiminnassa painottui uuden opetussuunnitelman käyttöönotto sekä henkilöstön koulutus sähköisten työtapojen käyttöön. Panula-opisto valittiin Radion Sinfoniaorkesterin Ystävähdistyksen kummikouluksi.

Kulttuuripalvelut järjestivät vuoden aikana tilaisuuksia kaikille kohderyhmille. Perinteisen kulttuuriviikko Kriuhnaasun ohjelmassa oli monipuolisesti 24 erilaista tilaisuutta. Lisäksi vuonna 2019 järjestettiin 2 merkittävää konserttia: Radion Sinfoniaorkesterin maakuntavierailukonsertin 2.3.2019 sekä Sibelius-lukion Joul>Show esityksen 13.12.2019.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toimintatuotot alittuivat 2.000 euroa ja toimintakulut n. 29.000. Toimintakatteen alittaessa talousarvion n. 27.000 euroa.

Nuorisopalveluiden syksy sisälsi perustyön lisäksi muun muassa reissua talent-ohjelman kuvauksiin kannustamaan kauhajokisia nuoria koe-esiintymisessä sekä Perheriehan järjestelyä ja toteutusta yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa. Tapahtuma oli jälleen menestys, keräten yleisöä noin 750. Valtakunnallisella nuorisotyön viikolla lyötiin nuorisotyötä toteuttavat tahot yhteen ja järjestettiin koko viikon kestänyt Pop-up nuorisotila Citymarketin tiloissa. Viikon tavoitteena oli tuoda nuorisotyön muotoja ja ääntä tutuksi. Perinteinen Yökirjasto tapahtuma keräsi aivan huikean ennätysyleisön, lähes 500:lla vieraalla.

Laajaa yhteistyötä, erityisnuorisotyötä, koulutyötä, ryhmäytyksiä ja monipuolista toimintaa on toteutettu edelleen koko syksyn ajan ja suunniteltu jo myös tulevaa. Loppuvuodesta alkoi valmistautuminen valmistuvalle Räimiskälle. Etsivien nuorisotyöntekijöiden työsuhteet vakinaistettiin 1.11.alkaen, mikä tuo pysyvyyttä niin työlle, työntekijöille, kuin nuorillekin.

Nuorisovaltuusto

Kauhajoen nuorisovaltuustolla oli vuonna 2019 viisi painopistealuetta, joiden ympärille toiminta rakennettiin. Ensimmäinen painopistealue keskittyi kunnallisen vaikuttamisen lisäämiseen. Nuorisovaltuuston tavoitteena oli tehdä ainakin yksi aloite kauden aikana, mutta yhden sijaan nuorisovaltuusto tekikin kaksi aloitetta kaupunginvaltuustolle. Tämän lisäksi jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti lautakuntien sekä kaupunginvaltuuston kokouksiin. Toinen painopistealue painotti näkyvyyden tehostamista, mitä on parannettu mm. aktiivisemmalla sosiaalisen median sisällöllä sekä nuorisovaltuuston ilmeen uudistamisella. Kolmas painopistealue keskittyi ympäristötietoisuuteen, mitä tuotiin julki nuorisovaltuuston Instagram-tilillä ympäristövinkkien muodossa. Neljäs painopistealue painotti rekrytoinnin parantamista, mikä aloitettiin tavallista aikaisemmin sekä sen lisäksi järjestettiin oheistoimintaa, kuten kilpailuja. Viimeisen painopistealueen mukaan nuorisovaltuusto on toiminut ahkerasti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Näitä toimijoita ovat olleet esim. Kauhajoen 4H-yhdistys, Leader Suupohja sekä Kauhajoen kaupunki. Nuorisovaltuusto osallistui myös mm. Ruokamesuille, Radio Scoopin lähetykseen sekä pop up -nuorisotiloihin.

Markkinointi ja tapahtumat

Kuntamarkkinoinnin toimintakate ylittyi n. 9.000 euroa ja tapahtumien n. 4.000 euroa, ylitykset johtuvat uudistettujen toimintojen alimitoitetuista määrärahavarouksista. Hämes Havusen kartanoon tehtiin uudistuksia ja toimintakate näyttää ylistystä n. 5.000 euroa. Ruokamessujen toimintakate näyttää positiivista tulosta n. 11.200 euroa, mikä johtuu uudistetuista toimintatavoista, joilla saatiin kustannuksia alemmaksi n. 7.700 euroa ja n. 3.500 euroa arvioituja suuremmista tuloista.

Ruokamessut järjestettiin Hämes-Havusessa jo 29. kerran ja teema oli Taitajien jäljillä! Näytteille asettajia tapahtumassa reilut 130 ja kauhajokelaisten taitajien työnäytöksiä oli alueella runsaasti. Ennakkovarauksia tuleville juhlamessuille tehtiin jo messuilla. Pääsääntöisesti näytteilleasettajien palaute oli hyvä, myyntiin oltiin tyytyväisiä. Kävijöiden palaute oli monin osin hyvä, tykättiin tapahtumapaikasta ja sen tunnelmasta. Muistojenmattoa kudottiin pikkutuvan vintillä ja siellä olevasta kokoonpanosta, Kansalaisopisto, Taitokeskus, Minnin Talli ja museuhuone – tuli kovasti kiitosta. Tätä me kehitämme tuleville messuille vielä paremmaksi. Valitettavasti emme yrityksistä huolimatta saaneet messuille tuoretuotteiden myyjiä.

Lehtimainonta karsittiin minimiin ja messulehti tehtiin normaalin isojaon kokoisena Kauhajoki-lehden kanssa. Teimme entistä kattavampaa yhteistyötä mm. Tapion Lankatalon kanssa yhteismainonnassa, joka toi runsaasti näkyvyyttä tapahtumallemme Satakunnan alueelle. Some-mainontaa lisättiin vastavuoroisesti muun mainonnan karsimisen myötä. Karsimme esiintyjäkuluja mm. sillä, ettemme palkanneet juontajaa, vaan nämä tehtävät hoituivat kokkien ja kuuluttajan toimesta. Keli suosi tapahtumaviikonvaihteena ja vähensi siltä osin sellaisia kustannuksia, joita muita vuosina on tullut esim. runsaiden vesisateiden vuoksi.

Tavoite	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Kansalaisopiston opetustunnit	7 992	7 371	7 825
Opiskelijamäärä netto	1 981	2 221	2 016
Panula-opiston opetustunnit	7 300	6 977	7 290
Opiskelijamäärä netto	250	244	244
Kulttuuritoimen rahoittamat tilaisuuksien kävijät	10 500	12 200	7 700
Kirjasto/lainaukset	243 566	248 510	241 964
Kirjaston aukioloajat (h)	3 178	3 230	3 328
Kirjastoauto/lainaukset	58 428	59 543	55 496
Nuorisopalveluiden kohdatut	7 744	9 397	9 895
Nuorisotilan kävijät yhteensä	16 960	3 560	2 415
Liikuntapalveluiden ohjattu liikunta	16 973	21 736	20 632
Virkistysuimala-urheilutalon kävijät	103 194	114 835	116 168
• uimala	61 733	70 611	74 784
• urheilutalo	41 461	45 218	41 384
Ruokamessujen kävijät	12 500	13 000	13 200

Poikkeama €							
HYVINVOINTI- LAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	TP 2019	Muutos % 2018-2019	TA+m / toteutuma
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	211 786	465 750		465 750	440 592	41,31 %	-25 158
Maksutuotot	189 168	200 300		200 300	176 760	-6,56 %	-23 540
Tuet ja avustukset	114 846	81 000		81 000	155 840	35,69 %	74 840
Muut toimintatuotot	30 883	35 000		35 000	29 694	-3,85 %	-5 306
TOIMINTATUOTOT yhteensä	646 684	782 050	0	782 050	802 886	24,15 %	20 836
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-1 847 618	-2 203 214		-2 203 214	-2 043 525	10,60 %	-159 689
Palvelujen ostot	-464 932	-352 814		-352 814	-346 852	-25,40 %	-5 962
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-195 940	-219 310		-219 310	-200 046	2,10 %	-19 264
Avustukset	-93 226	-119 000		-119 000	-118 020	26,60 %	-980
Muut toimintakulut	-538 809	-116 384		-116 384	-130 744	-79,53 %	14 360
TOIMINTAKULUT yhteensä	-3 240 524	-3 010 722	0	-3 010 722	-2 839 188	-12,38 %	-171 534
Toimintakate (SITOVA)	-2 593 840	-2 228 672	0	-2 228 672	-2 036 301	-21,5 %	-192 371

2.1.5. Tekninen lautakunta

Toimiala	Tekniset palvelut
Tilivelvollinen	Tekninen johtaja
Tehtäväalue	Järjestää ja kehittää asiakkailleen asiantuntevasti ja laadukkaasti näiden tarvitsemat tekniset palvelut ja luo asiantuntevalla maankäytön suunnittelulla edellytyksen viihtyisän, terveellisen ja turvallisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentumiselle.

KOOLLA on väliä - Kauhajoki

Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteesi.
Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukkaiden hyvinvointiin.
Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA.

KASVUN KONSTIT

- Kohdaten
- Kehuen
- Kekseliäästi
- Kannattavasti

Valtuustoon nähden sitovat konstit

Konstit vuosille 2019 – 2022	Konstit vuodelle 2019	Konstin mittarit
Yhdyskuntarakenteen ja elinvoimaisuuden kehittäminen	Oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen laatiminen taajamaa ympäröiville rakentamispaineisille alueille	1-2 kaavahanketta vireillä
Kestävä maapolitiikka ja maankäytön suunnittelu sekä kaava-alueiden toteutus	Maanhankinta - ja myyntikohteiden innovatiivinen valmistelu, kehittyviin maankäytön tarpeisiin reagoivakaa-voitus sekä toteutuksen järkevä ajoitus	Toteutuneet hankkeet
Nopeat ja joustavat liikenneyhteydet	Seudullisten liikenneyhteyksien kehittäminen	Kehittämiskeskustelujen ylläpito
Ydinkeskusta-alueen kehittäminen viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi	Jokirannan ja kaupunkikeskustan kehittäminen	Toteutuneet hankkeet ja kohteet
Tehokas palvelutoiminta	Palvelujen järjestäminen tehokkaasti ja kustannustietoisesti uusia ideoita kokeillen	Suunnittelu- ja kunnossapitokohteiden määrä ja palveluiden hinnat €/yksikkö
Terveiden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen	Terveelliset ja turvalliset suorituspai- kat ja toimitilat sekä terveyttä edistä- vien ravintotottumusten lisääminen	Esteettömyys ja turvallisuusasioi- den toteutuneet hankkeet sekä terveyttä edistävän ruokahuollon toimenpiteet
Kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu	Kiinteistöstrategian päivitys	Teknisten arvojen päivitykset ja toimenpideohjelman laadinta
Energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen	Energiatehokkuutta parantavat toi- menpiteet määrärahojen puitteissa	Tehdyt toimenpiteet

Yhteistyö ja osallistuminen	Osallistutaan aktiivisesti omaa toimi- aluetta koskeviin verkostoihin ja pide- tään aktiivisesti yhteyttä kuntalaisiin ja yrityksiin	Osallistumisaktiivisuus ja vaikut- tavuus, kuulemis- ja markkinavuoropuhelutilaisuudet, hankintojen ennakointi
Palvelurakenteen uudelleen tarkastelu	Mahdollinen organisaatiouudistuksen valmistelu huomioiden Puruki- kilpailutus ja mahdolliset Sote- vaikutukset	Vertailu nykyiseen organisaatio- malliin

Tilinpäätös 2019

Yhdyskuntarakenteen ja elinvoimaisuuden kehittäminen

- Ns. kaupan asemakaava odottaa maakunnan vaihekaava II muutoksen valmistumista. Muita asemakaavahankkeita vuodelle 2019 ei ole kaavoitusohjelmassa. Kaupunginhallitus on 28.10.2019 päättänyt käynnistää Lustilantien ja Rahikkatien risteysalueen asemakaavan muutoshankkeen.

Kestävä maapolitiikka ja maankäytön suunnittelu sekä kaava-alueiden toteutus

- Maanhankintaa pyritään edistämään erityisesti keskustan asemakaava-alueen liepeiltä. Ostettu 3,2 ha raakamaata, ja 1,4 ha katu- ja puistoalueita sekä kaksi rakentamatonta AO tonttia.
- Kenttätien reunan (kaukolämpö) katualueiden muodostus on tehty
- Tonttikampanja aloitettiin 1.8.2019, jolloin myytiin 6 tonttia, joista 4 kauppaa tehtiin sähköisellä kaupalla.
- Tiililäntien tontti myytiin syyskuussa.
- Katualueiden muodostusta on jatkettu kesällä 2019 maastotöillä.

Nopeat ja joustavat liikenneyhteydet

- Osallistutaan Etelä-Pohjanmaan liiton ja Pohjanmaan liiton liikennejärjestelmäsuunnittelupalaveriin.
- Odotetaan valtion toimenpiteitä valtion rahoittamiin tiehankkeisiin. Osallistuttu Tokerotien kevyenliikenteenväylän tiesuunnitelman laadintaan. Osallistuttu Rahikkatien ja Lustilantien risteyskevyenliikenteen ylitys kohdan suunnitteluun (Ely-keskus päävastuussa).

Ydinkeskusta-alueen kehittäminen viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi

- Jokirannanpuiston ja keskustan kehittämishankkeina on toteutettu: Puistotien uudet penkit, Virkun rannan kunnostus ja Jokirantapuiston jatkaminen ns. Soppakoulun niemeen.
- Liikenneturvallisuutta on parannettu poistamalla näkemäesteitä keskustasta, rakentamalla Saviky-
läntielle korotettu risteysalue, rakentamalla Katsastustielle uusi kevyenliikenteenväylä, ja päällystämällä kevyenliikenteenväyliä Teknologiapuistossa, Urheilutiellä, Pohjolantiellä, Tiilelantiellä, Mäkitien ja Talvitien välissä sekä Enonttiellä. Rakennettu uusia suojateitä risteyskevyenliikenteen, joista niitä uupuu. Asennettu portteja kevyenliikenteenväylille, estämään luvaton ajoneuvoliikennettä.

Tehokas palvelutoiminta

- Katujen aurauksen hinnoitteluperusteen muutos tuntihinnasta suoritehintaan on pudottanut kerta-aurauksen hintaa
- Työmaiden huoltoajossa käytetään mahdollisimman paljon omaa kalustoa, mikä on tuonut säästöjä työmaiden ylläpitoon
- Kouluaterioiden hinta / päivä 3,59 €, päiväkotiaterioiden hinta / päivä 6,09 €, terveyskeskuksen osaston päivähinta 17,30 €.
- Puhtauspalveluiden kustannukset 23,19 eur/neliö
- nuoren metsän hoitoa n. 5 ha, ennakoraivausta n. 20 ha
- Myrskytuho korvaus vakuutusyhtiöltä 6988,57€
- Myyty puuta 1554,30m3
- Istutettu 12090 tainta.
- Aron koulun, päiväkodin ja neuvolan kiinteistönhoitajan töiden ulkoistaminen osa-aikaisena.

Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen

- Puistotien esteettömyyden parantamiseksi kevyenliikenteenväylien reunaan asennetaan penkkejä levähdyspaikoiksi (liikenneturvallisuussuunnitelma).
- Toopekan turvallisuutta parannettu kasvillisuusmuutoksilla risteyskevyenliikenteen.

- Jokirantapuiston rakentamista ja saavutettavuuden helpottamista jatkettu rakentamalla uusi kulku-yhteyksiä puistoon.
- Terveyttä edistäviä toimenpiteitä koulukeittiöillä sydänmerkkiaterioiden tarjonta, päiväkodeilla aloitettu suunnittelu.
- Päntäneen koululla tehty sisäilmaan liittyviä rakenteellisia korjaustoimia.
- Terveellisten ja turvallisten kiinteistöjen jatkuva ylläpito mm. ilmanvaihtojärjestelmien säännölliset puhdistukset, liukkaudenestot ja vuosittaiset korjaus- ja kunnostustoimenpiteet.

Kiinteistöjen toiminnallisen tehokkuuden tarkastelu

- Perustettu kiinteistö- ja tilatyöryhmä, joka on kokoontunut ensimmäisen kerran 2.5.2019. Työryhmän tehtävänä on pohtia kiinteistöjä kokonaisvaltaisesti, kiinteistöjen käyttötarkoitukset nyt ja tulevaisuudessa sekä antaa esityksiä päätösten tekoa varten.
- Led-valaistus kaduilla ja kiinteistöissä, energian säästö, työvoimasäästö korjauksissa, ohjattavuuden parantaminen. Toteutettu Uimahallin paini- ja kuntosalissa.
- Palveluiden säännöllistä kilpailutusta tehdään jatkuvana.
- Tuottamattomista ja käyttöä vailla olevista kiinteistöistä yritetään päästä eroon myymällä tai purkamalla, kiinteistöstrategia päivitetään kiinteistö- ja tilatyöryhmän ohjeistuksen mukaisesti.
- Loppujen öljylämmityskohteiden muuttaminen lämmitysmuodoltaan edullisemmaksi.

Energiatehokkuutta koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen

- Katuvalaistuksen kokonaissaneeraus on valmistumassa.
- Uimahallin paini- ja kuntosalin valaistuksen vaihto LED-valaisimiksi aloitettu.
- Pukkilan, Päntäneen, ja Kainaston koulujen rakennusautomaation uusiminen aloitettu.
- Kainaston koulun hakekattilan palopäähän ja automatiikan uusiminen tehty.

Yhteistyö ja osallistuminen

- Päälystystyöt 2019 -urakka on kilpailutettu koko Suupohjan alueelle Kauhajoen toimesta.
- Katujen pölyn sidontaan tarkoitettu suola hankittu Teuvan järjestämän yhteishankinnan kautta.
- Järjestetty avoin info-tilaisuus tämän vuoden investointihankkeista alueen toimijoille.
- Pidetty neuvonpitoa useankin otteeseen mm. paikallisten yrittäjien kanssa.

Palvelurakenteen uudelleen tarkastelu

- Aron koulun, päiväkodin ja neuvolan kiinteistönhoitajan tehtävät osa-aikaistettiin ja kilpailutettiin ulkopuoliselle toimijalle.
- Toimihenkilöiden tehtävämuutosten tarkastelu osana organisaatio- ja palvelurakenteen tarkastelua huomioiden eläköitymiset ja toimiva palvelurakenne
- Mahdollinen seutuyhteistyö sekä mahdolliset tulevat Sote-vaikutukset.

TEKNINEN LAUTAKUNTA TOIMINTATUOTOT	TP 2018	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	TP 2019	Poikkeama €	
						Muutos % 2018-2019	TA+m / toteutuma
Myyntituotot	3 944 922	1 435 942		1 435 942	1 526 749	-61,30 %	90 807
Maksutuotot	6 890	9 570		9 570	15 359	122,92 %	5 789
Tuet ja avustukset	103 583	51 690		51 690	131 204	26,67 %	79 514
Muut toimintatuotot	5 166 816	3 479 495		3 479 495	3 733 322	-27,74 %	253 827
TOIMINTATUOTOT yhteensä	9 222 211	4 976 697	0	4 976 697	5 406 635	-41,37 %	429 938
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	81 732	101 540		101 540	100 571	23,05 %	969
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-4 062 503	-4 136 304		-4 136 304	-4 127 235	1,59 %	-9 069
Palvelujen ostot	-2 758 231	-2 826 619		-2 826 619	-3 120 854	13,15 %	294 235
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 261 023	-3 091 829		-3 091 829	-3 342 552	2,50 %	250 723
Avustukset	-50 000	-65 000		-65 000	-52 500	5,00 %	-12 500
Muut toimintakulut	-682 868	-699 896	-16 000	-715 896	-608 321	-10,92 %	-107 575
TOIMINTAKULUT yhteensä	-10 814 625	-10 819 648	-16 000	-10 835 648	-11 251 463	4,04 %	415 815
Toimintakate (SITOVA)	-1 510 682	-5 741 411	-16 000	-5 757 411	-5 744 257	280,2 %	-13 154

2.1.6. Rakennuslautakunta

Toimiala Tekniset palvelut

Tilivelvollinen Tekninen johtaja

Tehtäväalue Rakennuslautakunta huolehtii toimialaansa kuuluvan lupamenettelyn sekä valvonta- ja neuvontatoimen lain mukaisesta järjestämisestä Kauhajoen kaupungissa. Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille. Seuraa rakentamisen yleistä kehitystä kaupungissa sekä vaikuttaa valmisteluun, joka liittyy rakentamiseen, maisema- ja kaupunkikuvaan sekä maankäytön suunnitteluun.

KOOLLA on väliä - Kauhajoki

Tähtäämme kannattavuuteen, kasvuun ja alueen toiminnan keskipisteeksi.

Panostamme yrittäjyyteen, työpaikkojen määrään, lapsi- ja perheystävällisyyteen, koulutukseen sekä asukkaiden hyvinvointiin.

Kaupunkimme on vuonna 2025 eteläisen Etelä-Pohjanmaan elinvoimainen Keskus isolla KOOLLA.

KASVUN KONSTIT

- Kohdaten
- Kehuen
- Kekseliäästi
- Kannattavasti

Valtuustoon nähden sitovat konstit

Konstit vuosille 2019 – 2022	Konstit vuodelle 2019	Konstin mittarit
Toimiva palvelurakenne	Tehokas ja joustava palvelu, sähköisen asiointipalvelun mahdollistaminen	Asiakaspalvelu ja lupien käsittelyajat, sähköisen palvelun kehittäminen ja käyttöönotto
Kuntayhteistyö	Osallistutaan omaa toimialuetta koskeviin seudullisiin ja maakunnallisiin verkostoihin	Osallistumisaktiivisuus ja vaikuttavuus
Rakentamisen ohjauksen ja sääntelyn tavoitteena on varmistaa laadukas, turvallinen ja terveellinen rakentaminen	Terveelliset ja turvalliset asunnot, toimitilat ja ympäristöt	Esteettömyyden, käyttöturvallisuuden ja toimintaympäristöjen laadun parantuminen
Maankäytön ja rakentamisen suunnittelulla luodaan edellytykset laadukkaalle ja elinvoimaiselle rakennetulle ympäristölle	Hyvin suunnitellut ja toteutetut rakentamisratkaisut luovat hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistävät kestävä kehitystä	Rakennuksien käytön terveellisyys, laatu ja energiatehokkuus
Rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus	Rakennus- ja kiinteistörekisterien laadun parantaminen	Rakennus- ja kiinteistörekisterin ajantasaisuus ja ylläpito. Keskenraisten rakennushankkeiden loppuunsaattaminen. Kiinteistöverotietojen oikeellisuus ja verotuotto.

Tilinpäätös 2019

Palvelurakenne ja sähköinen asiointi

- Asiakaspalvelua ja lupakäsittelyä tehty alkuvuosi vajaalla resurssilla. Toimialuetta koskeviin tai maakunnallisiin verkostoihin ei ole osallistuttu.
- Sähköisen palvelun käyttöönotto edennyt siltä osin, että perusohjelmistot ovat siirtyneet pilvipalvelu-versioiksi, jotka mahdollistavat sähköisen luvanhakujärjestelmän ja arkistointisovellusten käyttöönoton. Aikataulu on riippuvainen ohjelmistotoimittajan kehitystyöstä ja valmiudesta toimituksiin.
- Resurssitilanne parantunut kesä-elokuulla ja toiminta on nyt normaalia.

Rakentamisen ohjaus ja rakennettu ympäristö

- Esteettömyys ja käyttöturvallisuus sekä toimintaympäristöjen laatu on parantunut, kun asiat huomioidaan lupakäsittelyssä ja neuvonnassa.
- Tonttikampanja on piristänyt omakotirakentamisen osalta rakentamista ja antanut uutta kiinnostusta asemakaava-alueen tonteille. Hankkeiden lupakäsittelyt ja varsinainen rakentaminen alkavat v. 2020.
- Haja-asutusalueelle rakentaminen ja rakennuspaikkojen etsintä on säilyttänyt silti suosion rakentamista suunnittelevien keskuudessa.

Rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus

- Rakennus- ja kiinteistörekisterien korjausta tehdään resurssien mukaan, keskeneräisten hankkeiden loppuunsaattamiseksi tarvitaan jatkuvaa panostusta. Alkuvuoden ja kesän aikana on keskeneräisten hankkeiden määrä kasvanut.
- Keskeneräisten hankkeiden läpikäyntiin ja katselmusten tekemiseen on pystytty käyttämään tehokkaasti työpanosta loppuvuoden aikana.
- Kiinteistöverotuksen korjauksiin liittyviä lausuntoja ja katselmuksia tehty.

	TP 2018	TA 2019	TA muutos	TA 2019 + muutos	TP 2019	Muutos % 2018-2019	Poikkeama € TA+m / toteutuma
RAKENNUSLAUTAKUNTA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	0	0		0	0		0
Maksutuotot	123 839	102 100		102 100	65 396	-47,19 %	-36 704
Tuet ja avustukset	192	0		0	655	241,33 %	655
Muut toimintatuotot	0	0		0	0		0
TOIMINTATUOTOT yhteensä	124 031	102 100	0	102 100	66 052	-46,75 %	-36 048
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-181 150	-211 012		-211 012	-195 333	7,83 %	-15 679
Palvelujen ostot	-25 939	-57 150		-57 150	-31 644	22,00 %	-25 506
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 746	-5 400		-5 400	-3 209	16,86 %	-2 191
Avustukset	0	0		0	0		0
Muut toimintakulut	-17 869	-2 650		-2 650	-2 478	-86,13 %	-172
TOIMINTAKULUT yhteensä	-227 705	-276 212	0	-276 212	-232 664	2,18 %	-43 548
Toimintakate (SITOVA)	-103 674	-174 112	0	-174 112	-166 613	60,7 %	-7 499

2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						01.01. - 31.12.2019
ulkoinen+sisäinen	EUR	TA 2019	TA MUUTOS	TA 2019 +MUUTOS	TOTEUTUMA 2019	Polkkeama
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot		38 694 322		38 694 322	40 045 250,91	-1 350 928,91
Maksutuotot		916 420		916 420	982 463,16	-66 043,16
Tuet ja avustukset		336 494		336 494	958 322,02	-621 828,02
Muut toimintatuotot		3 825 995		3 825 995	4 056 414,08	-230 419,08
TOIMINTATUOTOT yhteensä		43 773 231		43 773 231	46 042 450,17	-2 269 219,17
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		101 540		101 540	100 571,11	968,89
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut		-22 273 182		-22 273 182	-22 386 503,42	113 321,42
Palkat ja palkkiot		-17 188 704		-17 188 704	-17 473 471,54	284 767,54
Henkilösivukulut		-5 084 478		-5 084 478	-4 913 031,88	-171 446,12
Eläkekulut		-4 248 093		-4 248 093	-4 382 006,45	133 913,45
Muut henkilösivukulut		-836 385		-836 385	-531 025,43	-305 359,57
Palvelujen ostot		-94 739 936	-2 000 000	-96 739 936	-99 485 610,81	2 745 674,81
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 768 569		-3 768 569	-3 994 446,76	225 877,76
Avustukset		-2 250 750		-2 250 750	-2 036 888,51	-213 861,49
Muut toimintakulut		-1 375 955	-16 000	-1 391 955	-1 255 673,07	-136 281,93
TOIMINTAKULUT yhteensä		-124 408 392	-2 016 000	-126 424 392	-129 159 122,57	2 734 730,57
Toimintakate		-80 533 621	-2 016 000	-82 549 621	-83 016 101,29	466 480,29
Verotulot		47 104 000	-2 461 000	44 643 000	44 797 881,68	-154 881,68
Valtionosuudet		38 112 000	1 546 000	39 658 000	39 735 874,00	-77 874,00
Rahoitustuotot ja -kulut		564 500		8 734 397	9 270 379,05	-535 982,05
Korkotuotot		11 000		11 000	10 510,31	489,69
Muut rahoitustuotot		1 298 500	8 169 897	9 468 397	10 010 888,08	-542 491,08
Korkokulut		-740 000		-740 000	-700 031,71	-39 968,29
Muut rahoituskulut		-5 000		-5 000	-50 987,63	45 987,63
Vuosikate		5 246 879	5 238 897	10 485 776	10 788 033,44	-302 257,44
Poistot ja arvonalentumiset		-4 575 940		-4 932 940	-4 939 345,62	6 405,62
Suunnitelman mukaiset poistot		-4 575 940		-4 575 940	-4 576 299,06	359,06
Kertaluontoiset poistot					-3 448,47	3 448,47
Arvonalentumiset			-357 000	-357 000	-359 598,09	2 598,09
Tilikauden tulos		670 939	4 881 897	5 552 836	5 848 687,82	-295 851,82
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)					36 740,96	-36 740,96
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ		670 939	4 881 897	5 552 836	5 885 428,78	-332 592,78

2.3. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

INVESTOINNIT 2019		KATE	TA 2019	Määräraha-	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
KP	kp:lla			muutos 2019	2019	31.12.2019	
MAA- JA VESIALUEET							
9020	Maan hankinta		-100 000	0	-100 000	-51 856,59	-48 143,41
	" tulot		0	0	0	60 523,80	-60 523,80
9025	Metsätilojen perusparantaminen		-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00
	Maa- ja vesialueet yhteensä		-110 000	0	-110 000	8 667,21	-118 667,21
TALONRAKENNUS							
9060	Halli Mikontie		-25 000	0	-25 000	-20 874,71	-4 125,29
9137	Terveyskeskus, Sanssin palvelukoti		-1 000 000	250 000	-750 000	-24 226,46	-725 773,54
9137	Terveyskeskus, intervalliosasto		-72 500	0	-72 500	-63 122,04	-9 377,96
9140	Terveyskeskus, akuutiosasto		-70 000	0	-70 000	-72 918,99	2 918,99
9152	Perhepalvelukeskus		0	0	0	0,00	0,00
	LLKY:n käytössä ol.kiint. yhteensä		-1 167 500	250 000	-917 500	-181 142,20	-736 357,80
9120	Filppulan päiväkot		-32 000	0	-32 000	-12 328,90	-19 671,10
9206	Sanssin koulu		-320 000	0	-320 000	-246 867,69	-73 132,31
9210	Filppulan koulu		-12 000	0	-12 000	-10 044,71	-1 955,29
9212	Koulukeskus L-osa/Auditorio	9214		0	0	-36 104,77	36 104,77
9214	Koulukeskus/ J-osa		-1 850 000	0	-1 850 000	-1 610 090,53	-239 909,47
9220	Pukkilan koulu		-27 000	0	-27 000	-31 378,00	4 378,00
9237	Kolmen raitin koulu (Lustilan koulu)		0	-50 000	-50 000	-67 888,25	17 888,25
9242	Kainaston koulu		-27 000	0	-27 000	-12 951,96	-14 048,04
9320	Vapaa-aikakeskus		-37 000	0	-37 000	-28 985,57	-8 014,43
9327	Päntäneen koulu		-80 000	0	-80 000	-112 338,83	32 338,83
9335	Nuorisotalo Rämiskä		-1 080 000	-250 000	-1 330 000	-1 351 368,99	21 368,99
9360	Vapaa-aikatoimen pienet hankkeet		-30 000	0	-30 000	-18 390,00	-11 610,00
9375	Kirjasto		-42 000	0	-42 000	-37 965,51	-4 034,49
	Sivistys yhteensä		-3 537 000	-300 000	-3 837 000	-3 576 703,71	-260 296,29
9380	Kaupungintalo		-32 000	0	-32 000	-20 957,77	-11 042,23
9396	Paloasema		-90 000	0	-90 000	-7 885,91	-82 114,09
9400	Aravatalo		-15 000	0	-15 000	-22 880,12	7 880,12
9450	Kiint.energiatal.parantaminen		-70 000	0	-70 000	-60 176,70	-9 823,30
9475	Teknisen pienet hankkeet		-80 000	0	-80 000	-41 162,05	-38 837,95
9485	Eri kiinteistökohteiden suunnittelu		-30 000	0	-30 000	0,00	-30 000,00
	Tekninen yhteensä		-317 000	0	-317 000	-153 062,55	-163 937,45
9398	Hämes-Häyrynen		-42 000	0	-42 000	-65 855,09	23 855,09
	Elinkeinopalvelut yhteensä		-42 000	0	-42 000	-65 855,09	23 855,09
	Talonrakennus yhteensä		-5 063 500	-50 000	-5 113 500	-3 976 763,55	-1 136 736,45
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
9515	Ulkoilureitit		-25 000	0	-25 000	-80 399,14	55 399,14
9600	Katujen rakentaminen		-448 000	0	-448 000	-427 369,64	-20 630,36
9605	Katujen päällystäminen ja päällyst.korj.		-150 000	0	-150 000	-139 705,50	-10 294,50
9620	Puistojen rakentaminen		-20 000	0	-20 000	-28 892,36	8 892,36
9640	Ympäristöhankkeet		-530 000	0	-530 000	-227 243,08	-302 756,92
9660	Teollisuusrak.pohjarak.työt		0	0	0	-930,00	930,00
	Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		-1 173 000	0	-1 173 000	-904 539,72	-268 460,28

INVESTOINNIT 2019		KATE	TA 2019	Määräraha-	TA+muutos	Toteutuma	Polkkeama
KP	kp:lla			muutos 2019	2019	31.12.2019	
Irtaimistohankinnat							
TIETOKONEOHJELMISTOT JA MUUT KONEET JA KALUSTOT							
9800	Kaupunginkanslian irtain		-15 000	0	-15 000	0,00	-15 000,00
9835	Sivistyst.rakennushankk.irtain		-197 000	0	-197 000	-133 282,82	-63 717,18
9840	Sivistystoimen muut irtaimistohank.		-30 000	0	-30 000	-18 232,00	-11 768,00
9850	Teknisen osaston irtaimisto		-110 000	0	-110 000	-107 507,20	-2 492,80
9850	" tulot		0	0	0	2 933,62	-2 933,62
Irtaimistohankinnat yhteensä			-352 000	0	-352 000	-256 088,40	-95 911,60
Muut investoinnit							
OSAKKEET JA OSUUDET							
9880	Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet		-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00
KUNTAYHTYMÄOSUUDET							
9885	Koulutuskuntayhtymä		-107 070	0	-107 070	-107 070,00	0,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä			-127 070	0	-127 070	-107 070,00	-20 000,00
VIEMÄRILAITOSINVESTOINNIT							
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
9920	Viemäriverkoston rakentaminen		-665 000	0	-665 000	-201 348,20	-463 651,80
9925	Sadevesiviem.rakentaminen	9920	0	0	0	-635 130,70	635 130,70
	" tulot, muut tulot					10 615,34	-10 615,34
Viemärilaitosinvestoinnit yhteensä			-665 000	0	-665 000	-825 863,56	180 863,56
Investointimenot			-7 490 570	-50 000	-7 540 570	-6 135 730,78	-1 407 772,84
Investointitulot, käyttöomaisuuden myynti			0	0	0	63 457,42	-60 523,80
Investointitulot, rahotusosuus			0	0	0	0,00	0,00
Investointitulot, muut tulot			0	0	0	10 615,34	-10 615,34
Investoinnit yhteensä netto			-7 490 570	-50 000	-7 540 570	-6 061 658,02	-1 478 911,98

Investointiohjelman toteutuminen

Investointien kokonaismenot olivat 6 135 731 euroa, johon tuloja kirjattiin 74 073 euroa. Nettomenoiksi muodostui siten 6 061 658 euroa.

Suurimpia investointikohteita olivat Koulukeskuksen J-osan liikuntasalin peruskorjaus 1 610 091 euroa, Nuorisotalo Rämiskän peruskorjaus 1 351 369 euroa, Sanssinkoulun Terijoen siiven korjaus 246 868 euroa, Pöntäneen koulun korjaustoimenpiteet ja rakennusautomaation uudistamistyö 112 339 euroa, katujen rakentaminen ja päällystäminen 567 075 euroa, ympäristöhankkeet kuten Urheilutien silta ja Jokirantapuisto 227 243 euroa sekä hule- ja jätevesiviemäriverkoston rakentaminen 825 864 euroa. Kuntarahoituksen leasingrahoituksella toteutettu katuvalojen uusiminen led-valoiksi valmistui vuoden lopussa.

Investointitaso palasi tyypillisemmälle tasolle kahden edellisen vuoden alhaisemman tason jälkeen. Tulevina vuosina investointitaso tulee edelleen kasvamaan SOTE-investointien myötä, uuden Sanssinkodin ja hammashoitolan rakentamisen sekä Sanssinkotiin liittyvien peruskorjaustöiden hankesuunnittelun edetessä. Lisäksi Koulukeskuksen auditorion peruskorjaushanke käynnistyy keväällä 2020 ja Sanssinkoulun Tuunaisen siiven purkutöiden jälkeen liitoskohdan ennallistaminen toteutetaan vuonna 2020.

2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

RAHOITUSLASKELMA EUR	TA 2019	TA-muutos	TA+muutos 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama TA+M/TOT
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 246 879,00	5 238 897,00	10 485 776,00	10 788 033,44	-302 257,44
Tulorahoituksen korjauserät				-638 266,84	638 266,84
*	5 246 879,00	5 238 897,00	10 485 776,00	10 149 766,60	336 009,40
Investointien rahavirta					
Pysyvien vastaavien investoinnit	-7 490 570,00	-50 000,00	-7 540 570,00	-6 125 115,44	-1 415 454,56
Rahoitusosuudet investointeihin				0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				701 724,26	-701 724,26
*	-7 490 570,00	-50 000,00	-7 540 570,00	-5 423 391,18	-2 117 178,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 243 691,00	5 188 897,00	2 945 206,00	4 726 375,42	-1 781 169,42
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-130 000,00		-130 000,00	-85 131,00	-44 869,00
Antolainasaam. vähennykset	75 000,00		75 000,00	242 332,12	-167 332,12
*	-55 000,00	0,00	-55 000,00	157 201,12	-212 201,12
Lainakannan muutokset					0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	7 000 000,00		7 000 000,00	5 500 000,00	1 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 200 000,00		-5 200 000,00	-5 209 539,18	9 539,18
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	498 691,00		498 691,00	2 000 000,00	-1 501 309,00
*	2 298 691,00	0,00	2 298 691,00	2 290 460,82	8 230,18
M u u t maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.varojen/pääom.muutokset				83 642,25	
Vaihto-omaisuuden muutos				68,24	-68,24
Saamisten muutos				-218 795,32	218 795,32
Korottomien velkojen muutos				1 815 887,79	-1 815 887,79
*	0,00	0,00	0,00	1 680 802,96	-1 680 802,96
Rahoituksen rahavirta	2 243 691,00	0,00	2 243 691,00	4 128 464,90	-1 884 773,90
Rahavarojen muutos	0,00	5 188 897,00	5 188 897,00	8 854 840,32	-3 665 943,32
Rahavarat 31.12.				21 809 393,91	-21 809 393,91
Rahavarat 1.1.				12 954 553,59	-12 954 553,59
Rahavarojen muutos				8 854 840,32	-8 854 840,32

2.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

Ulkoinen + sisäinen	Määräraha					Tuloarvio				
	TA 2019	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2019	Poikkeama	TA 2019	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2019	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Toimielimet										
Kaupunginhallitus	4 612 808	0	4 612 808	4 597 892,77	14 915,23	290 861		290 861	469 098,74	-178 237,74
Yhteistoimintalautakunta	87 816 148	2 000 000	89 816 148	92 107 293,46	-2 291 145,46	36 377 073		36 377 073	37 753 616,33	-1 376 543,33
Kasvatus ja opetuslautakunta	17 872 854		17 872 854	18 130 621,88	-257 767,88	1 244 450		1 244 450	1 544 162,29	-299 712,29
Hyvinvointilautakunta	3 010 722		3 010 722	2 839 187,53	171 534,47	782 050		782 050	802 886,44	-20 836,44
Tekninen lautakunta	10 718 108	16 000	10 734 108	11 150 891,57	-416 783,57	4 976 697		4 976 697	5 406 634,81	-429 937,81
Rakennuslautakunta	276 212		276 212	232 664,25	43 547,75	102 100		102 100	66 051,56	36 048,44
KÄYTTÖTALOUSOSA YHT.	124 306 852	2 016 000	126 322 852	129 058 551,46	-2 735 699,46	43 773 231	0	43 773 231	46 042 450,17	-2 269 219,17
TULOSLASKELMAOSA										0,00
Verotulot						47 104 000	-2 461 000	44 643 000	44 797 881,68	-154 881,68
Valtionosuudet						38 112 000	1 546 000	39 658 000	39 735 874,00	-77 874,00
Korkotulot						11 000		11 000	10 510,31	489,69
Muut rahoitustulot						1 298 500	8 169 897	9 468 397	10 010 888,08	-542 491,08
Korkokulut	740 000		740 000	700 031,71	39 968,29					
Muut rahoitusmenot	5 000		5 000	50 987,63	-45 987,63					
Satunnaiset erät										
TULOSLASKELMAOSA YHT.	745 000	0	745 000	751 019,34	-6 019,34	86 525 500	7 254 897	93 780 397	94 555 154,07	-774 757,07

	TA 2019	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2019	Poikkeama		TA 2019	muutos	TA +muutos	Toteutuma 31.12.2019	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Tietokoneohjelmistot		0	0	0,00	0,00						
Maa- ja vesialueet	110 000		110 000	51 856,59	58 143,41		0		60 523,80	-60 523,80	
Talonrakennus	5 063 500	50 000	5 113 500	3 976 763,55	1 136 736,45		0		0,00	0,00	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 173 000		1 173 000	904 539,72	268 460,28		0		0,00	0,00	
Irtaimistohankinnat	352 000		352 000	259 022,02	92 977,98		0		2 933,62	-2 933,62	
Osakkeet ja osuudet	127 070		127 070	107 070,00	20 000,00		0		0,00	0,00	
Viemärlaitos- investoinnit	665 000	0	665 000	825 863,56	-160 863,56		0		0,00	0,00	
INVESTOINTIOSA YHT.	7 490 570	50 000	7 540 570	6 125 115,44	1 415 454,56		0	0	0	63 457,42	-63 457,42
RAHOITUSOSA											
Antolainasaamisten lisäykset	130 000	0	130 000	85 131,00	44 869,00						0,00
Antolainasaamisten vähennykset					0,00		75 000		75 000	242 332,12	-167 332,12
Lainakannan muutokset					0,00						0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					0,00		7 000 000	0	7 000 000	5 500 000,00	1 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 200 000		5 200 000	5 209 539,18	-9 539,18				0		0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0,00	0,00		498 691		498 691	2 000 000,00	-1 501 309,00
Oman pääoman muutokset					0,00						0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			0		0,00				0	1 680 802,96	-1 680 802,96
Vaikutus maksuvalmiuteen (kassavarojen muutos)		5 188 897	5 188 897	8 854 840,32	-3 665 943,32			0	0	0,00	0,00
RAHOITUSOSA YHT.	5 330 000	5 188 897	10 518 897	14 149 510,50	-3 630 613,50		7 573 691	0	7 573 691	9 423 135,08	-1 849 444,08
KAIKKI YHTEENSÄ	137 872 422	7 254 897	145 127 319	150 084 196,74	-4 956 877,74		137 872 422	7 254 897	145 127 319	150 084 196,74	-4 956 877,74

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA		01.01. - 31.12.2019	
	2019	2018	muutos-%
EUR	tilinpäätös	tilinpäätös	tp2018 / tp2019
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	39 918 719,87	39 740 771,19	0,4 %
Maksutuotot	981 423,54	1 079 712,49	-9,1 %
Tuet ja avustukset	958 322,02	738 945,48	29,7 %
Muut toimintatuotot	4 016 079,35	3 541 595,36	13,4 %
TOIMINTATUOTOT yhteensä	45 874 544,78	45 101 024,52	1,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	100 571,11	81 731,95	23,0 %
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-22 386 503,42	-22 250 805,32	0,6 %
Palkat ja palkkiot	-17 473 471,54	-17 328 490,59	0,8 %
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-4 382 006,45	-4 271 717,67	2,6 %
Muut henkilösivukulut	-531 025,43	-650 597,06	-18,4 %
Palvelujen ostot	-99 377 492,26	-97 453 694,24	2,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 993 743,96	-3 945 202,21	1,2 %
Avustukset	-2 026 013,51	-2 052 904,77	-1,3 %
Muut toimintakulut	-1 207 464,03	-1 155 026,65	4,5 %
TOIMINTAKULUT yhteensä	-128 991 217,18	-126 857 633,19	1,7 %
Toimintakate	-83 016 101,29	-81 674 876,72	1,6 %
Verotulot	44 797 881,68	44 520 504,03	0,6 %
Valtionosuudet	39 735 874,00	38 717 701,00	2,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	10 510,31	10 160,97	3,4 %
Muut rahoitustuotot	10 010 888,08	1 291 606,54	675,1 %
Korkokulut	-700 031,71	-737 293,00	-5,1 %
Muut rahoituskulut	-50 987,63	-216 168,35	-76,4 %
Vuosikate	10 788 033,44	1 911 634,47	464,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 939 345,62	-4 482 536,10	10,2 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 576 299,06	-4 482 536,10	2,1 %
Kertaluontoiset poistot	-3 448,47		
Arvonalentumiset	-359 598,09		
Tilikauden tulos	5 848 687,82	-2 570 901,63	-327,5 %
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	36 740,96	38 014,69	-3,4 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	5 885 428,78	-2 532 886,94	-332,4 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,54 %	35,53 %	
Vuosikate / Poistot, %	218,41 %	42,65 %	
Vuosikate, EUR /asukas	818,14	142,94	
Asukasmäärä	13186	13374	

3.2. KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA EUR	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018	Muutos %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	10 788 033,44	1 911 634,00	464 %
Tulorahoituksen korjauserät	-638 266,84	-129 732,00	392 %
*	10 149 766,60	1 781 902,00	470 %
Investointien rahavirta			
Pysyvien vastaavien investoinnit	-6 125 115,44	-3 552 338,00	72 %
Rahoitusosuudet investointeihin		-7 538,81	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	701 724,26	759 300,96	
*	-5 423 391,18	-2 800 575,85	94 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 726 375,42	-1 018 673,85	-564 %
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-85 131,00	-193 137,00	
Antolainasaam. vähennykset	242 332,12	96 995,31	150 %
*	157 201,12	-96 141,69	-264 %
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	5 500 000,00	3 500 000,00	57 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 209 539,18	-5 305 052,00	-2 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	2 000 000,00	-1 000 000,00	
*	2 290 460,82	-2 805 052,00	-182 %
M u u t maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant.varojen/pääom.muutokset	83 642,25	78 439,87	
Vaihto-omaisuuden muutos	68,24	101 988,17	-100 %
Saamisten muutos	-218 795,32	-624 600,08	-65 %
Korottomien velkojen muutos	1 815 887,79	2 296 866,92	-21 %
*	1 680 802,96	1 852 694,88	-9 %
Rahoituksen rahavirta	4 128 464,90	-1 048 498,81	-494 %
Rahavarojen muutos	8 854 840,32	-2 067 172,66	-528 %
Rahavarat 31.12.	21 809 393,91	12 954 553,59	68 %
Rahavarat 1.1.	12 954 553,59	15 021 725,20	-14 %
Rahavarojen muutos	8 854 840,32	-2 067 171,61	-528 %

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertym	2 494 092	-4 161 747
Investointien tulorahoitus %	176,1 %	53,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,30	0,31
Kassan riittävyys, pv	56	35
Asukasmäärä	13 186	13 374

3.3. KAUPUNGIN TASE

TASE 31.12.2019

VASTAAVAA	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018	muutos %
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	21 974,65	32 957,32	-33,3 %
Muut pitkävaikutteiset menot	48 208,17	169 624,23	
	70 182,82	202 581,55	-65,4 %
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	6 379 312,91	6 369 980,12	0,1 %
Rakennukset	57 496 463,65	57 628 444,75	-0,2 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 766 727,67	9 134 833,56	6,9 %
Koneet ja kalusto	661 073,55	575 661,67	14,8 %
Muut aineelliset hyödykkeet	30 004,40	30 004,40	0,0 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 794 954,16	1 239 616,08	44,8 %
	76 128 536,34	74 978 540,58	1,5 %
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	11 673 586,56	11 568 871,19	0,9 %
Muut lainasaamiset	1 034 008,32	1 191 209,44	-13,2 %
	12 707 594,88	12 760 080,63	-0,4 %
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	88 906 314,04	87 941 202,76	1,1 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot		3 863,07	-100,0 %
Lahjoitusrahastojen varat	47 585,15	44 781,51	6,3 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	47 585,15	48 644,58	-2,2 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	14 971,58	15 039,82	-0,5 %
	14 971,58	15 039,82	-0,5 %
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	305 008,52	307 248,52	-0,7 %
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	3 976 073,82	2 848 802,15	39,6 %
Lainasaamiset	172,86	19 993,93	-99,1 %
Muut saamiset	245 352,46	986 767,09	-75,1 %
Siirtosaamiset	303 697,65	448 698,30	-32,3 %
	4 525 296,79	4 304 261,47	5,1 %
Raholitusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet	75 906,57	151 813,14	-50,0 %
Muut arvopaperit	17 869 881,54	8 564 196,25	108,7 %
	17 945 788,11	8 716 009,39	105,9 %
Rahat ja pankkisaamiset	3 863 605,80	4 238 544,20	-8,8 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	26 654 670,80	17 581 103,40	51,6 %
	115 608 569,99	105 570 950,74	9,5 %

TASE 31.12.2019
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018	
Peruspääoma	42 516 238,30	42 516 238,30	0,0 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-13 200 286,17	-10 667 399,23	23,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	5 885 428,78	-2 532 886,94	-332,4 %
OMA PÄÄOMA yht.	35 201 380,91	29 315 952,13	20,1 %

POISTOERO JA VAPAAHT.VARAUKSET

Kertynyt poistoero	384 111,39	420 852,35	-8,7 %
--------------------	------------	------------	--------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot		3 863,07	-100,0 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	209 667,27	123 221,38	70,2 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	209 667,27	127 084,45	65,0 %

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	55 336 517,64	55 429 376,82	-0,2 %
Lainat julkisyhteisöiltä	83 140,00	249 820,00	-66,7 %
	55 419 657,64	55 679 196,82	-0,5 %

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	2 000 000,00	100,0 %
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	5 592 859,18	5 042 859,18	10,9 %
Lainat julkisyhteisöiltä	166 680,00	166 680,00	0,0 %
Ostovelat	9 803 497,60	6 311 413,66	55,3 %
Muut velat	402 829,32	390 673,27	3,1 %
Siirtovelat	4 427 886,68	6 116 238,88	-27,6 %
	24 393 752,78	20 027 864,99	21,8 %

VIERAS PÄÄOMA yht.

	79 813 410,42	75 707 061,81	5,4 %
	115 608 569,99	105 570 950,74	9,5 %

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018	
Omavaraisuusaste-%	30,78 %	28,17 %	9,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,20 %	58,99 %	3,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, % (ilman muiden kuntien maks. os)	86,11 %	83,25 %	3,4 %
Kertynyt ylijäämä / alijäämä	-7 314 857	-13 200 286	-44,6 %
Kertynyt ylijäämä / alijäämä, euroa/asukas	-555	-987	-43,8 %
Lainakanta 31.12. *)	65 179 197	62 888 736	3,6 %
Lainat euroa/asukas	4943	4702	5,1 %
Lainat ja vuokravastuut 31.12. **)	67 637 479	62 888 736	7,6 %
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	5129	4702	9,1 %
Lainasaamiset 31.12.	1 034 008	1 191 209	-13,2 %
Asukasmäärä	13186	13374	-1,4 %

*) (Lainakanta =pankkilainat, ostovelat, siirtovelat ja muut pitkäaikaiset velat erotettu pois)

**) Vuokravastuut koottu vuodelle 2019 uuden yleisohjeen mukaisesti, vertailuvuotta ei ole muutettu

3.4. KONSERNIN TULOSLASKELMA

KONSERNITULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2019	2019	2018
Toimintatuotot	87 690 766	84 479 186
Toimintakulut	-171 610 462	-166 628 943
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta	192 111	213 448
Toimintakate	-83 727 585	-81 936 309
Verotulot	44 797 882	44 520 504
Valtionosuudet	44 950 776	43 857 191
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 481	59 210
Muut rahoitustuotot	10 157 323	1 303 706
Korkokulut	-1 005 865	-1 019 903
Muut rahoituskulut	-173 371	-310 616
Vuosikate	15 005 641	6 473 783
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 482 766	-8 067 577
Omistuksen eliminointierot	0	-127
Arvonalentumiset	-359 598	-8 121
Satunnaiset erät	-80 081	0
Tilikauden tulos	6 083 195	-1 602 043
Tilinpäätössiirot	-64 928	-53 905
Laskennalliset verot	47 103	-6 915
Vähemmistöosuudet	2 435	-25 393
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 067 806	-1 688 256
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	51,1 %	50,7 %
Vuosikate / Poistot, %	170 %	80 %
Vuosikate, € /asukas	1 138,00	484,06
Asukasmäärä	13186	13374

3.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.2019

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	15 005 641	6 473 783
Tulorahoituksen korjauserät	-876 204	-325 719
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 390 820	-9 593 504
Rahoitusosuudet investointimenoihin	30 118	-6 406
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	861 261	778 213
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 370 004	-2 673 634
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-85 131	-193 137
Antolainasaamisten vähennys	124 789	51 902
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 627 133	8 266 541
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 477 294	-6 872 678
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 808 868	-1 010 372
Oman pääoman muutokset	-216 076	-477 385
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24 665	364 093
Vaihto-omaisuuden muutos	337 421	307 109
Saamisten muutokset	4 247 682	3 436 181
Korottomien velkojen muutokset	-2 800 484	-3 052 338
Rahoituksen rahavirta	16 542 244	819 914
Rahavarojen muutos	12 172 240	-1 853 719
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	35 756 530	23 584 437
Rahavarat 1.1.	-23 584 290	-25 438 157
Rahavarojen muutos	12 172 240	-1 853 719

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	-4 531 758	-1 126 130
Investointien tulorahoitus, %	77,5	67,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,6
Kassan riittävyys	65	47

3.6. KONSERNIN TASE

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2019 €	31.12.2018 €	muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	793 868	807 546	-1,7 %
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	8 073 771	7 971 237	1,3 %
Rakennukset	94 063 163	90 527 240	3,9 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 727 871	13 681 360	7,6 %
Koneet ja kalusto	6 440 077	6 505 569	-1,0 %
Muut aineelliset hyödykkeet	200 079	214 717	-6,8 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 767 783	4 216 307	131,7 %
	<u>133 272 743</u>	<u>123 116 431</u>	8,2 %
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	4 194 921	3 941 905	6,4 %
Muut lainasaamiset	227 600	258 233	-11,9 %
Muut saamiset	25 700	25 735	-0,1 %
	<u>4 448 221</u>	<u>4 225 872</u>	5,3 %
PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	138 514 833	128 149 849	8,1 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	215 673	54 376	296,6 %
Lahjoitusrahastojen varat	118 919	116 254	2,3 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yht.	334 592	170 630	96,1 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	1 360 167	1 697 669	-19,9 %
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Myyntisaamiset	320 025	389 189	-17,8 %
Muut saamiset	2 867	2 905	-1,3 %
	<u>322 892</u>	<u>392 095</u>	-17,6 %
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	8 875 102	7 323 555	21,2 %
Lainasaamiset	173	19 994	-99,1 %
Muut saamiset	2 219 253	2 214 012	0,2 %
Siirtosaamiset	751 425	1 300 730	-42,2 %
	<u>11 845 953</u>	<u>10 858 290</u>	9,1 %
Rahoitusarvopaperit	18 653 572	9 402 515	98,4 %
Rahat ja pankkisaamiset	17 102 958	14 181 922	20,6 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	49 285 542	36 532 490	34,9 %
	<u>188 134 967</u>	<u>164 852 969</u>	14,1 %

KONSERNITASE

	31.12.2019	31.12.2018	
VASTATTAVAA	€	€	
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	42 516 238	42 516 238	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	428 580	428 580	0,0 %
Muut omat rahastot	1 538 213	1 485 075	3,6 %
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 643 074	-692 997	281,4 %
Tilikauden yli-/alijäämä	6 067 806	-1 688 256	-459,4 %
OMA PÄÄOMA yht.	47 907 763	42 048 640	13,9 %
VÄHEMMISTÖOSUUS	1 313 985	1 293 236	1,6 %
PAKOLLISET VARAUKSET	928 778	960 910	-3,3 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	465 427	444 649	4,7 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	296 822	210 345	41,1 %
Muut toimeksiantojen pääomat	118 631	86 595	37,0 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yht.	880 879	741 589	18,8 %
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	95 211 664	83 580 241	13,9 %
Lainat julkisyhteisöiltä	83 140	249 820	-66,7 %
Lainat muilta luotonantajilta	0	0	
Saadut ennakot	20 890	45 057	-53,6 %
Muut pitkäaikaiset velat	2 786 403	2 786 403	0,0 %
Laskennalliset verovelat	719 097	756 265	-4,9 %
	98 821 194	87 417 787	13,0 %
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat	4 000 000	2 000 000	100,0 %
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	8 983 329	7 481 481	20,1 %
Lainat julkisyhteisöiltä	166 680	166 680	0,0 %
Saadut ennakot	97 510	62 426	56,2 %
Ostovelat	10 827 419	8 031 813	34,8 %
Muut velat	2 135 279	2 280 990	-6,4 %
Siirtovelat	12 072 151	12 367 418	-2,4 %
	38 282 368	32 390 808	18,2 %
VIERAS PÄÄOMA yht.	137 103 563	119 808 595	14,4 %
	188 134 967	164 852 969	14,1 %

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Omavaraisuus-%	26,18 %	26,31 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	77,21 %	69,27 %
Velat ja vastuut prosenttia käytötuloista	81,07 %	77,34 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	3 425	-2 381
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € /asukas	260	-178
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	108 445	93 478
Konsernin lainat € / asukas	8224	6990
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	228	258
Asukasmäärä	13186	13374

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1. Noudatetut arvostuksen ja jaksotuksen periaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut 1.1.2019 voimaan tulleen uuden poistosuunnitelman (26.11.2018 § 64). Uusia poistosuunnitelman perusteita sovelletaan niihin kohteisiin/hyödykkeisiin, jotka valmistuvat vuoden 2019 alusta alkaen. Poistosuunnitelman perusteiden muutoksen johdosta ei aiempien tilikausien poistoja oikaista. Uudet kohteet, joihin käytetään poistosuunnitelman perusteiden alarajasta/tasapoisto poikkeavaa poistoaikaa tai ylärajasta/menojäännöspoisto poikkeavaa poistoprosenttia, tulee perustella hyödykekohtaisesti erikseen ja hyväksyttää kaupunginhallituksella.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksen. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Suojattava määrä on 25.000.000 euroa ja suojaus luonteeltaan tasesuojaus, eli suojauksen määrä ei laske sopimusaikana. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimus on voimassa 2.6.2030 asti.

Muut erät

Lomapalkat ja lomarahat on kohdistettu tilikaudelle, jolle lomapäivien perusteena olevat palkat merkitään. Tuloslaskelman toimintakulut sisältävät tilikauden aikana ansaittujen lomien ja niihin liittyvien henkilösivukulujen osuudet.

Velkana taseeseen on huhti - joulukuussa 2019 ansaitut lomat sekä mahdollisesti muut pitämättömät lomat sekä niihin liittyvät henkilösivukulut.

Kilpailukyky sopimuksessa on sovittu lomarahojen leikkaus 30 %:lla vuosina 2017-2019. Lomarahaleikkaus on huomioitu vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Lomarahan leikkaus on pienentänyt henkilöstökuluja 117.341,31 euroa
Vuoden 2019 tilinpäätökseen lomarahat on kirjattu täysimääräisenä ajalta 1.4.2019-31.12.2019.

4.1.2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Varainhoitosopimusten arvo vuonna 2019 nousi 589.822,13 euroa, vuonna 2018 varainhoitosopimusten arvo laski 11.455,31 euroa.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä on laskuttanut vuonna 2019 kuntaosuutta 53.723.942,06 euroa (52.959.718,24 euroa vuonna 2018). Kuntaosuuden nousu on 764.223,82 euroa.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on palauttanut vuonna 2019 vuoden 2018 ylijäämää 142.298,70 euroa (vuonna 2018 vuoden 2017 ylijäämän palautus 483.203,87 euroa). Alijäämän palautus on tuloslaskelmassa palvelujen oston vähennyksenä.

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt pysyvien vastaavien hyödykkeiden lisäpoistoa 11.11.2019 § 44, lisäpoistoa on kirjattu päätöksen mukaan 357.243,46 euroa. Länsi-Suomen Luontomatkailukeskus Oy: osakkeen arvo, 2.354,63 euroa on alaskirjattu. Lisäksi on kirjanpitoarvoltaan pienille hyödykkeille tehty lisäpoistoja.

Kauhajoen kaupunki myi vuonna 2019 Fortumin osakkeita, myyntivoittoa on kirjattu 8.666.348,58 euroa.

Vuonna 2019 Kauhajoen kaupunki sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 1.000.000 euroa.

4.1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Vuoden 2019 tilinpäätökseen on yhdistetty kolme osakkuusyhteisöä. Yhdistämättömillä osakkuusyhteisöillä on vähäinen merkitys konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Kuntayhtymien yhdistely on tehty peruspääoman jäsenosuuksien suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset velat ja saamiset on eliminoitu samoin periaattein kuin keskinäinen omistus. Sisäiset tuotot ja kulut on eliminoitu tuloslaskelman eristä samoin kuin edellä. Sisäiset tulorahoituksen korjauserät, lainauksen muutokset, oman pääoman muutokset ja rahoituslaskelman erät on eliminoitu samoin kuin edellä. Konserniyhteisöjen maksamia kiinteistöveroja ei ole konsernitilinpäätöksessä eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vähemmistöosuus on erotettu myös omaan pääomaan siirretyistä vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta laskennallisella verovelalla vähennettynä. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tuloksesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on muutettu vastaamaan kaupungin poistosuunnitelmaa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhteisön omaan pääomaan on luettu myös poistoero ja vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa ei ole korjattu vertailuvuotta. Taseessa edellisten tilikausien yli- alijäämän jatkuvuudessa on eroa 261.821,26 euroa. Ero koostuu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin vuonna 2019 palauttamasta vuoden 2018 yli- jäämästä sekä muista eliminointieroista.

4.2. KAUPUNGIN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2019	2018
Hallintopalvelut	429 438,10	899 838,92
Yhteistoiminta	37 753 616,33	37 432 562,20
Kasvatus- ja opetuspalvelut	1 542 912,29	1 480 180,96
Hyvinvointipalvelut	757 127,99	617 850,69
Tekniset palvelut	5 326 356,31	4 547 774,35
Rakennusvalvonta	65 093,76	122 817,40
Toimintatuotot yhteensä	45 874 544,78	45 101 024,52
Yhteistoiminta toimintatuotot sisältää Suupohjan peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymän jäsenkunnilta laskutetut kuntaosuudet, 37.717.757,17 euroa (vuonna 2018 37.401.469,80 euroa), jotka ovat läpikulkueriä.		

Verotulojen erittely		
	2019	2018
Kunnan tulovero	37 262 598,71	37 191 421,60
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 936 092,91	3 850 155,65
Kiinteistövero	3 599 190,06	3 478 926,78
Verotulot yhteensä	44 797 881,68	44 520 504,03

Valtionosuuksien erittely		
	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	39 372 764,00	39 278 840,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	10 589 298,00	10 441 757,00
Siitä: Verotulomenetysten kompensatio	587 950,00	0,00
Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionsoudet	-636 890,00	-561 139,00
Harkinnanvarainen valtionosuus	1 000 000,00	
Valtionsoudet yhteensä	39 735 874,00	38 717 701,00

Palvelujen ostojen erittely		
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	92 380 609,60	90 893 144,70
Muiden palvelujen ostot	6 996 882,66	6 560 549,54
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	99 377 492,26	97 453 694,24
Asiakaspalvelujen ostot sisältää Suupohjan peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymän laskuttamat kaikkien jäsenkuntien kuntaosuudet, muiden jäsenkuntien osuus laskutuksesta on 37.717.757,17 euroa (vuonna 2018 37.401.469,80 euroa), jotka ovat läpikulkueriä.		

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jonka valtuusto on päivittänyt 26.11.2018 § 64 vastaamaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit ovat:

PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOAJAT JA -MENETELMÄT 1.1.2019 ALKAEN

Aineettomat hyödykkeet	Poistoaika	Poistomenetelmä
Kehittämismenot	2 - 5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK ohjelmistot, lisenssit, järjestelmät	2 - 5	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparamenot	5 - 10	tasapoisto
Muut	2 - 10	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	tasapoisto
Talousrakennukset	10 - 20	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 - 30	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit, puistot	15 % - 20 %	menojäännöspoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 % - 25 %	menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	10 % - 20 %	menojäännöspoisto
Vedenjakeluverkosto	7 % - 10 %	menojäännöspoisto
Viemäriverkko	7 % - 10 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkko	10 % - 15 %	menojäännöspoisto
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15 % - 20 %	menojäännöspoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 % - 20 %	menojäännöspoisto
Vesilaitoksen laitoskoneet, laitteet	10 % - 25 %	menojäännöspoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 % - 20 %	menojäännöspoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	20 % - 25 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet ja rakenteet	20 % - 25 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Muut kevyet koneet, liikkuvat työkoneet	25 % - 30 %	menojäännöspoisto
Muut kuljetusvälineet	25 % - 27 %	menojäännöspoisto
Atk-laitteet	30 % - 40 %	menojäännöspoisto
Muut laitteet ja kalusteet	30 % - 40 %	menojäännöspoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot		
	2019	2018
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	644 649,29	31 701,84
Rakennusten myyntivoitot	0,00	98 030,04
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	17 551,73	0,00
Myyntivoitot yhteensä	662 201,02	129 731,88
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	23 934,18	0,00
Myyntitappiot yhteensä	23 934,18	0,00
Myyntivoittojen ja tappioiden erotus	638 266,84	129 731,88

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä	554 832,16	1 045 063,72
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	42 157,75	42 157,75
Yhteensä	596 989,91	1 087 221,47

4.3. TASEEN LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäv. menot	Ennakkomaksut				Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	32 957,32	169 624,23	0,00				202 581,55
Lisäykset tilikaudella (inv)	0,00	0,00					0,00
Siir.ed.vuoden keskeneräisistä		0,00	0,00				0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00						0,00
Tilikauden poisto	-7 534,20	-121 416,06					-128 950,26
Lisäpoistot	-3 448,47						-3 448,47
Poistamaton hankintahinta 31.12.	21 974,65	48 208,17	0,00				70 182,82
Kirjanpitoarvo 31.12.	21 974,65	48 208,17	0,00				70 182,82

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiint.rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaks. ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 369 980,12	57 628 444,75	9 134 833,56	575 661,67	30 004,40	1 239 616,08	74 978 540,58
Lisäykset tilikauden aikana (inv)	69 856,59	435 737,86	1 920 486,41	330 464,06		3 261 500,52	6 018 045,44
Siir.ed.vuoden keskeneräisistä		2 706 162,44	0,00			-2 706 162,44	0,00
Siirto tase-erien välillä		0,00					0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00	0,00				0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-60 523,80	0,00	0,00	-2 933,62			-63 457,42
Tilikauden poisto		-2 916 637,94	-1 288 592,30	-242 118,56			-4 447 348,80
Pysyvien vast.hyöd.arvonaleenus		-357 243,46	0,00				-357 243,46
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 379 312,91	57 496 463,65	9 766 727,67	661 073,55	30 004,40	1 794 954,16	76 128 536,34
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 379 312,91	57 496 463,65	9 766 727,67	661 073,55	30 004,40	1 794 954,16	76 128 536,34

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 890 594,50	8 147 390,38	147 252,38	1 383 633,93	932 961,44	258 248,00	12 760 080,63
Lisäykset (inv)	0,00	107 070,00	0,00	0,00			107 070,00
Antolainaus					0,00	85 131,00	85 131,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	-126 402,12	-115 930,00	-242 332,12
Arvon alentumiset	0,00			-2 354,63			-2 354,63
Hankintameno 31.12.	1 890 594,50	8 254 460,38	147 252,38	1 381 279,30	806 559,32	227 449,00	12 707 594,88
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 890 594,50	8 254 460,38	147 252,38	1 381 279,30	806 559,32	227 449,00	12 707 594,88

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Tase-arvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	80 134,15	0,00	0,00	80 134,15	235 622,31	-155 488,16
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	4 752 238,93	0,00	0,00	4 752 238,93	4 215 774,80	536 464,13
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	84 548,07	0,00	0,00	84 548,07	1 255 496,42	-1 170 948,35

Omistukset muissa yhteisöissä					
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytärtyhtiöt					
Kauhajoen Lämpöhuolto Oy	Kauhajoki	100 %	3 351	15 879	530
Kauhajoen Tennishalli Oy	Kauhajoki	95 %	134	89	-5
Kauhajoen Vesihuolto Oy	Kauhajoki	88,67 %	3 068	699	146
Kiinteistö Oy Kj. Liikenneterminaali	Kauhajoki	84 %	66	11	-17
Kiinteistö Oy Kj. Teknologiakeskus	Kauhajoki	64,28 %	910	449	1
Kiinteistö Oy Kj. Vuokra-asunnot	Kauhajoki	100 %	341	12 303	0
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	Teuva	51,15 %	122	262	0
Yhteensä			7 992	29 692	655
Kuntayhtymät					
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	3,95 %	250	1 155	-30
Etelä-Pohjanmaan Liitto	Seinäjoki	7,11 %	139	41	17
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri	Seinäjoki	7,50 %	4 064	17 586	-253
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	5,43 %	3 521	1 985	-20
Suupohjan Elinkeinotoimen ky	Karijoki	57,18 %	319	708	50
Suupohjan Koulutuskuntayhtymä	Kauhajoki	54,07 %	2 518	4 446	-163
Suupohjan peruspalveluliikelaitosky	Kauhajoki	59,00 %	855	7 724	0
Yhteensä			11 666	33 645	-399
Osakkuusyhteisöt					
Suupohjan Seutuverkko Oy	Kauhajoki	41,10 %	242	1 555	1
Kauhajoen Kunnallislehti Oy	Kauhajoki	20,4 %	162	27	11
Botnjarosk Oy	Teuva	29,0 %	976	94	70
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
Päntäneen Vesihuolto Oy	Kauhajoki	51%/äänivalta 25 %	—	—	—
Länsi-Suomen Luontomatkailu Oy	Kauhajoki	28,0 %	—	—	—
Kauhajoen Koskipadot Oy	Kauhajoki	20,0 %	—	—	—
Yhteensä			1 380	1 676	82
Yhdistämättömistä osakkuusyhteisöillä ei ole olennaista merkitystä konsernissa.					

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 101,71		5 291,08
Lainasaamiset		0,00		9 000,00
Yhteensä	0,00	2 101,71	0,00	14 291,08
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	114 065,43	0,00	310 680,54
Muut saamiset		4 667,95		0,00
Siirtosaamiset		63 678,02		96 904,08
Yhteensä	0,00	182 411,40	0,00	407 584,62
Saamiset yhteensä	0,00	184 513,11	0,00	421 875,70

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	125 400,00	122 704,00
Ely-keskuksen maksamat työllistämistuet	55 372,45	106 849,97
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, enn. palautus	5 689,00	34 415,00
Henkilösivukulujen jaksotukset	0,00	38 013,18
Suupohjan elinkeinotoimen ky, ennakon palautus	62 278,02	94 364,08
Muut tulojäämät	54 958,18	52 352,07
Tulojäämät yhteensä	303 697,65	448 698,30
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	303 697,65	448 698,30

Oma pääoma erittely		
	31.12.2019	31.12.2018
Peruspääoma 1.1.	42 516 238,30	42 516 238,30
Peruspääoma 31.12.	42 516 238,30	42 516 238,30
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1.	-13 200 286,17	-10 301 745,50
Aikaisempien tilikausien poistojen oikaisu		-365 653,73
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-13 200 286,17	-10 667 399,23
Tilikausien alijäämä	5 885 428,78	-2 532 886,94
Oma pääoma yhteensä	35 201 380,91	29 315 952,13

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	34 731 726	36 274 595
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	34 731 726	36 274 595

Joukkovelkakirjalainat		
	2019	2018
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kunta-todistuslainat	4 000 000	2 000 000
- korko	0 %	0 %
- erääntyvät	27.3.2020	30.4.2019
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	4 000 000	2 000 000

Vieras pääoma				
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		152 363,28		202 046,80
Yhteensä	0,00	152 363,28	0,00	202 046,80
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		8 379 205,37		5 107 393,72
Siirtovelat		1 127 244,13		2 238 188,04
Yhteensä	0,00	9 506 449,50	0,00	7 345 581,76
Vieras pääoma yhteensä	0,00	9 658 812,78	0,00	7 547 628,56

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 133 719,17	2 004 079,72
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	625 479,81	560 495,82
Korkojaksotukset	90 769,77	96 227,52
Valtionosuus/ -avustusennakot	404 528,24	288 351,51
Verohallinto, joulukuun negatiivinen vero	0,00	883 684,86
Valtionosuuden lisälasku, opetus ja kult.t.	26 414,00	0,00
Suupohjan peruspilky/kuntien lisälaskut	1 067 244,13	2 238 188,04
Muut menojäämät	79 731,56	45 211,41
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 427 886,68	6 116 238,88
Siirtovelat yhteensä	4 427 886,68	6 116 238,88

4.4. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuokravastuut	2019	2018
Toimitilojen vuokravastuut	197 960,01	
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	43 608,40	45 147,84
Maa-alueiden vuokravastuut		
Muut vuokravastuut	2 216 713,46	1 735 274,90
Vuokravastuut yhteensä	2 458 281,87	1 780 422,74
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	364 994,26	50 805,03

Toimitilojen vuokravastuut koottu vuodelle 2019 uuden yleisohjeen mukaisesti, vertailuvuotta ei ole muutettu.

Muut vuokravastuut sisältää katuvalojen uusimiseen liittyvän Kuntarahoituksen leasingvastuun. Hanke valmistui vuonna 2019.

Vastuusitoumukset	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	32 146 009,36	23 719 322,40
Jäljellä oleva pääoma	23 074 679,00	13 334 637,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 686 063,06	3 686 063,06
Jäljellä oleva pääoma	2 619 583,03	2 740 262,86
Jäljellä oleva pääoma yhteensä	25 694 262,03	16 074 899,86

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	80 521 440,00	77 698 491,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12	52 978,00	49 917,70
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	80 574 418,00	77 748 408,70

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2019	2018
*)Arvonlisäveron palautusvastuu	4 563 507	5 256 338
**)Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	5 466 150	5 466 150
Koronvaihtosopimus 2.6.2015		
Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkku. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Sopimus erääntyy 2.6.2030.		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	25 000 000	25 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-2 514 651	-684 000
*) Arvonlisäveron palautusvastuu on laskettu kaikista rakennuksista, joiden rakentamisen ja ja peruskorjauksen yhteydessä on vähennetty palautuksenalaisia arvonlisäveroja. **)Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2025-2031. Kaupungilla on koronvaihtosopimus lainoihin liittyvän korkoriskin suojaamiseksi ja lainakorkokustannusten hallitsemiseksi. Korkosuojaus on otettu 2.6.2015, jolloin lainakanta oli noin 60 miljoonaa euroa. Lainamäärän ennustettiin tuolloin pysyvän yli 40 miljoonan euron seuraavat 10-15 vuotta. Korkosuojauksella suojattava määrä on 25 miljoonaa euroa ja sopimus on voimassa 2.6.2030 saakka. Kaupungin lainamäärä on tilinpäätöksessä 2019 noin 65 miljoonaa euroa ja arvio on, että korkosuojauksen päättyessä lainamäärä on edelleen yli 40 miljoonaa euroa. Koronvaihtosopimuksen (2015) pohjana on 6 kk Euribor, jonka arvo noteerataan päivittäin. Sopimus voidaan purkaa koska tahansa sopimuskauden aikana. Sopimuksen purkukustannus/hyvityshinta on laskettavissa joka päivä. Mikäli 6 kk euribor nousee 1 %-yksikköä sopimuksen arvo nousee n. 3,1 miljoonaa euroa positiiviseen suuntaan. On hyvin todennäköistä, että sopimusaikana (15 vuotta) Euribor-korkotaso nousee ja sopimuksen kassavirta kääntyy positiiviseksi. Tasesuojauksen hyödyntämiseksi kaupunki on muuttanut erääntyneet kiinteäkorkoiset lainat 6 kk Euribor-sidonnaisiksi, mikä on pienentänyt kokonaiskorkokustannusta kasvavasta lainamäärästä huolimatta.		

4.5. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2019	2018
Hallinto-osasto	15	19
Yhteistoiminta	0	0
Kaavoitus- ja opetus	327	0
Hyvinvointipalvelut	110	0
Sivistys	0	411
Tekninen	133	121
Rakennusvalvonta	4	3
Yhteensä	589	554

Henkilöstökulut	2019	2018
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	17 698 814,17	17 586 385,40
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 382 006,45	4 271 717,67
Muut henkilösivukulut	531 025,43	650 597,06
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-225 342,63	-257 894,81
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	22 386 503,42	22 250 805,32
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	210 824,11	144 680,73
Henkilöstökulut yhteensä	22 597 327,53	22 395 486,05

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Suomen Keskusta	5 510,00	6 853,50
Perussuomalaiset	2 063,00	2 724,00
Kansallinen Kokoomus	3 904,00	4 954,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2 176,00	2 682,00
Vihreä liitto	0,00	70,00
Vasemmistoliitto	301,61	159,00
Suomen Kristillisdemokraatit	338,00	279,00
Palkkiot yhteensä	14 292,61	17 721,50

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
KPMG Julkistarkastus Oy/PwC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	11 580,00	18 288,00
Sihteerintehtävät	0,00	2 592,00
Muut tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	11 580,00	20 880,00

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista:

Kaupunginhallitus käsitteli 10.6.2019 § 101 ja kaupunginvaltuusto 17.6.2019 § 33 lisämäärärahaa Kolmenraitin koulun lisärakennukseen. Vuodelle 2019 esitetty lisämääräraha oli 16.000 € Kolmenraitin koulun käyttötalouden kustannuspaikalle ja investointimääräraha 50.000 €. Kaupunginhallituksen jäsen ja valtuutettu Mika Kytöharju poistui esteellisenä kokouksista tämän asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi, koska hän on Lustilan alueen kyläyhdistyksen puheenjohtaja.

Kaupunginhallitus käsitteli 12.8.2019 § 130 kaupungin rahatilien käyttöä. Kaupunginjohtaja Linda Leinonen ja hallintojohtaja Anne Alavillamo poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisyyden vuoksi.

Kaupunginhallitus käsitteli 25.11.2019 § 217 teollisuustontin osan vuokraamista Panulan alueella. Kokouksessa hyväksyttiin Panulan teollisuusalueen korttelin 4514 osan tontista nro 2 vuokraamisen Sunet / Suupohjan Seutuverkko Oy:lle allekirjoitetun vuokrasopimuksen mukaisesti. Kaupunginhallituksen jäsen Toni Eeva poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi, koska hänellä on yritystoimintaa yhtiön kanssa.

Kauhajoen kaupungin ja Kauhajoen Vesihuolto Oy:n kesken on tehty sopimus 1.11.2019 toiminta-avustuksesta ja vuokrasta koskien vuotta 2019. Toiminta-avustus on suuruudeltaan 199 943 euroa, joka määräytyy viemärlaitoksen puhdistamolle teollisuuden aiheuttamat kuormituksen kulut vähennettynä teollisuudelta saatujen jätevesimaksujen erotukseen lisätyn sadevesiverkoston vuokra ja sadevesiverkoston toimintakulut. Vuokra määräytyy Kauhajoen kaupungin edellisen vahvistetun tilinpäätöksen pääoma-arvion mukaisesti. Vuokra on yhdeksän prosenttia eli 559 053 euroa.

4.6. KONSERNIN LIITETIEDOT

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain, konserni	Konserni	
	2019	2018
Hallinto-osasto ja elinkeinopalvelut	5 103 345	7 855 695
Sosiaali- ja terveystalvet	66 049 644	63 910 529
Kasvatus- ja opetuspalvelut	2 638 195	2 695 228
Hyvinvointipalvelut	757 128	617 851
Yhdyskuntapalvelut	13 142 454	12 399 883
Toimintatuotot yhteensä	87 690 766	87 479 186

Pakollisten varausten muutokset		
	Konserni	
	2019	2018
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	960 910	958 095
Lisäykset tilikaudella	0	142 692
Vähennykset tilikaudella	-32 132	-139 878
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	928 778	960 910

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
	Konserni	
	2019	2018
Satunnaiset kulut		
Oppilaitoksen myynnistä johtunut	0	0
kiinteistön luovutustappio	80 081	0
Satunnaiset kulut yhteensä	80 081	0

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset		
	Konserni	
	2019	2018
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1.	56 841	72 124
Arvonkorotukset	0	0
Arvonkorotusten purku	0	15 283
Arvo 31.12.	56 841	56 841
Rakennukset		
Arvo 1.1.	336 889	336 889
Arvonkorotukset	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0
Arvo 31.12.	336 889	336 889
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1.	0	0
Arvonkorotukset	34 848	34 848
Arvonkorotusten purku	0	0
Arvo 31.12.	34 848	34 848
Arvonkorotukset yhteensä	428 579	428 579

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä on tehnyt arvonkorotuksia valtiolta saatuun käyttöomaisuuteen. Rakennuksiin kohdistuvat arvonkorotukset on tehty ennen vuotta 2005 varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotus on tehty kaikkiin maa-alueisiin. Konsernitiilinpäätökseen arvonkorotus on otettu omistussuuden mukaan.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	Konserni	
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Projektien saamiset	106 075	259 462
Työllistämistuet	61 076	120 389
Valtionosuussaamiset	226 860	203 679
Kelan korvaus työtervey	276 063	252 706
Muut tulojäämät	81 352	464 494
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	751 425	1 300 730
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht</i>	751 425	1 300 730

Taseen vastattavaa koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	Konserni	
	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	42 516 238	42 516 238
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	42 516 238	42 516 238
Arvonkorotusrahasto 1.1.	428 580	429 245
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	-665
Arvonkorotusrahasto 31.12.	428 580	428 580
Muut omat rahastot	1 485 075	1 435 784
Muutos	53 138	49 291
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 538 213	1 485 075
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä 1.1.	-2 381 253	153 081
Rahastosiirot	0	-3 730
Muut vertailutiedon korjaukset	-261 821	-842 348
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	-2 643 074	-692 997
Tilikauden yli- alijäämä	6 067 806	-1 688 256
Oma pääoma yhteensä	47 907 762	42 048 640
Tilikauden 2019 vertailutietoa ei ole muutettu. Edellisten vuosien yli- alijäämän "Muut vertailutiedon korjaukset" sisältää Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin vuoden 2018 ylijäämän palautuksen ja taseen tilien välillä tehdyn korjauksen 217.143,27 euroa sekä muita eliminointieroja		

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	Konserni	
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 003 316	55 097 641
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	58 003 316	55 097 641

Pakolliset varaukset		
	Konserni	
	2019	2018
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	922 398	930 906
Vuokravastuu	6 379	30 004
Muut pakolliset varaukset	928 777	960 910

Muiden velkojen erittely		
	Konserni	
	2019	2018
Pitkä- ja lyhytaikaiset		
Liittymismaksut	2 777 691	2 777 691
Muut velat	2 143 991	2 289 702
Muut velat yhteensä (pitkä- ja lyhytaikaiset)	4 921 682	5 067 393

Laskennalliset verovelat		
	Konserni	
	2019	2018
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	719 097	756 265

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	Konserni	
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	10 183 448	9 149 866
Korkojaksotukset	142 881	143 631
Valtionosuusennakot	469 312	406 325
Verohallinto, joulukuun negat.vero	0	883 685
Muut menojäämät	1 276 510	1 783 910
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	12 072 151	12 367 418
Siirtovelat yhteensä	12 072 151	12 367 418

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
	Konserni	
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	16 013 524	8 964 773
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	16 013 524	8 964 773

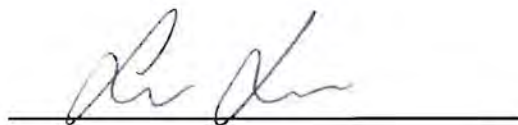
Vuokravastuut		
	Konserni	
	2019	2018
Toimitilojen vuokravastuut	2 827 227	
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 451 680	
Maa-alueiden vuokravastuut	378 163	
Muut vuokravastuut	2 216 713	3 220 666
Vuokravastuut yhteensä	6 873 783	3 220 666
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 923 230	687 741
Vertailuvuotta ei ole oikaistu yleisohjeen mukaiseksi.		

Muut taloudelliset vastuut		
	Konserni	
	2019	2018
Professuurit	86 362	104 662
Arvonlisäveron palautusvastuu	7 617 409	7 652 489
Muut taloudelliset vastuut	3 971 038	3 678 235
Muut taloudelliset vastuut yhteensä	11 674 810	11 435 386

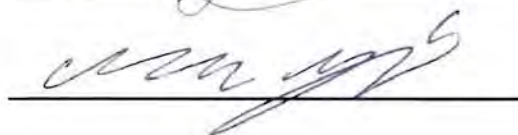
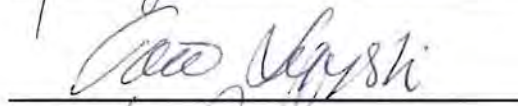
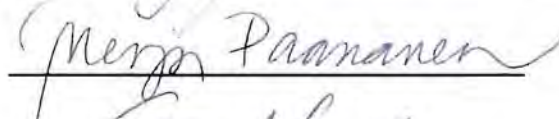
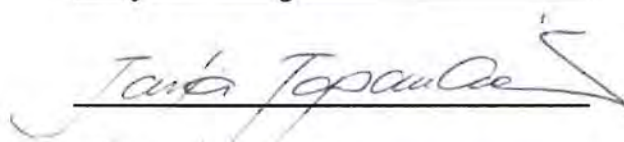
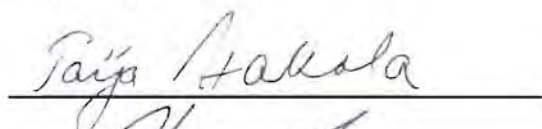
5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Kauhajoella 30.3.2020

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus

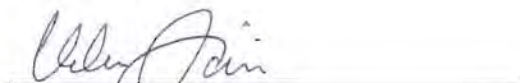

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kauhajoella 14. 5. 2020

KPMG Oy Ab

Helena Järvenpää
HT, JHT

6. LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA, TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVASTA

Käytetty ohjelmisto: Pro Economica TALOUSHALLINTO

Kirjanpito

Päiväkirjat	vuosittain	viimeinen	Säilytystapa
Tositelajit	tositenumero	käytetty	
	alaraja - yläraja	tos.n:o	
100 Pankkitositteet (tilitekirj.)	00001 - 10000	1156	Paperituloste
110 Kassat	10001 - 20000	10170	Paperituloste
200 Muistiotositteet	20001 - 25000	20641	Paperituloste
300 Ostolaskut	30001 - 70000	30309	Paperituloste
320 Ostolaskut, sähköinen kierrätys	150001-210000	162885	Sähköinen arkisto
400 Ostolaskujen suoritus	71001 - 74000	71945	Paperituloste
600 Palkkositteet, liittymä	75001 - 76000	75208	Paperituloste
610 Matkalaskut, liittymä	76001-76200	76024	Paperituloste
700 Yleislaskutus, kanslia	80001 - 81000	80118	Sähköinen arkisto
705 Yleislaskutus, elinkeinopalvelut	81001 - 82000	81180	Sähköinen arkisto
710 Yleislaskutus, raha	82001 - 83000	82142	Sähköinen arkisto
730 Yleislaskutus, ympäristö	96001 - 97000	96022	Sähköinen arkisto
750 Liittymä, laskutus EFFICA	100001 - 110000	103394	Sähköinen arkisto
770 Yleislaskutus, siivitys (uusi)	400001 - 450000	403804	Sähköinen arkisto
780 Yleislaskutus, tekninen (uusi)	500001 - 550000	502194	Sähköinen arkisto
782 Liittymä Koki-vuokralaskutus	560001 - 565000	561246	Sähköinen arkisto
784 Liittymä Koki-maanvuokralaskutus	570001 - 575000	570174	Sähköinen arkisto
800 Myyntiresk.suoritukset	121001 - 125000	121807	Paperituloste
810 Myyntiresk.sekal.suoritukset ja poist	125001 - 130000	125427	Paperituloste
900 Käyttöomaisuuskirjanpito	130001 - 130100	130071	Paperituloste
910 Vyörytystapahtumat	130201 - 130500	130328	Paperituloste
90 Konsemitositteet	000001 - 001000	000031	Paperituloste

Päiväkirjat kuukausittain

aj. 1.1. - 31.12.2019
talousarviolien tapahtumat

Raportit kuukausittain,
arkistointi sähköisesti Rondossa

Pääkirja kustannuspalkoittain

aj. 1.1. - 31.12.2019
talousarviolien tapahtumat

Vientien listaus päävastualueittain,
arkistointi sähköisesti Rondossa

Pääkirja

aj. 1.1. - 31.12.2019
tasetilien tapahtumat

Vientien listaus,
arkistointi sähköisesti Rondossa

Reskontrat

Ostoreskontra

aj. 1.1. - 31.12.2019

Laskupäiväkirjat (tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin)
Maksatuslistat (päivittäiset maksatuslistat)
Suorituspäiväkirjat (tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin)
Reskontralistat (tapahtumat ajettu Rondoon)

Myyntireskontra

aj. 1.1. - 31.12.2019

Laskupäiväkirjat (tapahtumat ajettu Rondoon)
Suorituspäiväkirjat (tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin koontina)
Reskontralistat (tapahtumat ajettu Rondoon)

Säilytetään paperitulosteena (muut paitsi reskontralistaukset sekä pääkirjat päiväkirjat Rondossa, ks.edellä)

7. HENKILÖSTÖKERTOMUS VUODELTA 2019

Henkilöstökertomus 2019

Liite toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen 2019

Yhteistyötoimikunta 27.3.2020 § 1

SAATTEEKSI	122
HENKILÖSTÖPOLIITTISET PERIAATTEET	123
TYÖVOIMAKUSTANNUKSET	124
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE	125
Henkilöstömäärä 31.12.2019	125
Henkilötyövuosien määrä	126
Vakinaisten määrä 31.12.2019	126
Ammattinimikkeet	127
Palkkausmuodot	127
Sopimusalat	127
Määräaikaisten määrä 31.12.2019	127
Työllistämistoimet	128
HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE	128
TYÖAJAN JAKAUTUMINEN	129
Säästövapaat	130
Talkoovapaat	130
OSAAMISEN KEHITTÄMINEN	131
Henkilöstökoulutus	131
Koulutuskorvaus	131
TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT	132
ELÄKKEELLE SIIRTYMINEN	134
TYÖTERVEYSHUOLTO	135
Varhaisen tuen malli	137
TYÖHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	137
YHTEISTOIMINTA JA TYÖSUOJELU	138
Yhteistyötoimikunta	139
Työsuojelu	139
Työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö	140
Riskien arviointi	140

SAATTEEKSI

Henkilöstökertomus sisältää kaupungin henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja, jotka kertovat henkilöstön määrästä, tilasta, toiminnasta ja kustannuksista. Tarkastelun tavoitteena on tuottaa arviointia henkilöstövoimavarojen nykytilanteesta ja konkreettisista kehittämistarpeista. Tuotetun tiedon perusteella on mahdollista tehdä johtopäätöksiä sekä ennakoida tulevia kehityssuuntia henkilöstöpoliittisten tavoitteiden ja toimenpiteiden laadintaan.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin organisaatiouudistusta sekä hallintopalveluissa että sivistyksen toimialalla, joka jakaantui kahdeksi palvelualueeksi, kasvatus- ja opetuspalveluihin sekä hyvinvointipalveluihin. Hyvinvointipalveluiden muutostukena toimi osittain Työsuojelurahaston rahoittama Hiomo -hanke. Organisaatiouudistus vaikuttaa henkilöstötilinpäätöksessä hieman hallintokuntien ja vuosien välisiin vertailutietoihin.

Kauhajoen kaupungin vuoden 2019 henkilöstökertomuksen keskeisimpiä huomioita ovat henkilöstön vähentyminen sekä palkankorotusten, tuloksellisuuserän sekä järjestelyvaraerien jakamisen selkeä vaikutus palkkakustannuksiin.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 589 henkilöä, joka on 35 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu on tapahtunut määräaikaisien määrässä. Vapautuneita vakinaisia tehtäviä on määräaikaisesti täytetty sen hetkisen tarpeen pohjalta.

Kauhajoen kaupungin sairauspoissaolot ovat vuonna 2019 hieman laskeneet edellisvuodesta, mutta niitä on ollut edelleen varsin paljon. Pidempikestoisten sairauslomien määrä on vähentynyt vuoteen 2018 nähden. Lisäystä on tullut lyhyisiin 1-3 päivän ns. omailmoitus poissaoloihin. Henkilöstön työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin panostaminen tarvitsee eri toimijoiden tavoitteellista yhteistointia.

Kasvaneet sairauspoissaolot kuvastavat osaltaan Kauhajoen kaupungin henkilöstön ikärakennetta. Varhainen tukeminen ja työkyvyn ylläpitäminen on hyvin keskeisessä roolissa, jotta työuria saadaan jatkumaan vanhuuseläkkeeseen saakka työkyvyttömyyseläkkeen sijaan.

HENKILÖSTÖPOLIITTISET PERIAATTEET

Henkilöstöpoliittinen ohjelma sisältää ne arvot ja päämäärät, joihin pyritään kaupungin henkilöstöhallintoa hoidettaessa.

Päämääränä on kaupunkilaisille tuotettavien palvelujen korkea taso hyvin motivoituneiden ja tehtävänsä hallitsevien henkilökunnan avulla.

Yleistavoitteena henkilöstösuunnittelussa on saada kaupungin palvelukseen sellainen henkilöstö, joka vastaa määrällisesti ja rakenteellisesti organisaatiolle kuuluvien tehtävien asettamia vaatimuksia.

Henkilöstöpalveluilla pyritään turvaamaan toimintakykyinen ja työssään viihtyvä henkilöstö. Henkilöstön kehittämisessä tavoitteena on parantaa työvalmiuksia, ylläpitää ja kehittää niitä.

Palkka- ja palvelussuhdeasioissa edistetään työn tuloksellisuutta oikeudenmukaisilla palkkaratkaisuilla sekä muilla sosiaalisilla etuuksilla. Sopimusten soveltaminen ja riittäisyyksien ratkaiseminen toteutetaan yhteistyössä henkilöstön ja ammattijärjestöjen kanssa.

Työterveydenhuoltotoimenpiteet suunnataan ensisijaisesti työpaikkojen terveydellisten olojen kehittämiseen ja ennalta ehkäisevään terveydenhuoltotyöhön. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisyyn kohdistuvalla toiminnalla pyritään välttämään sairauksien syntyä ja hidastamaan niiden kehitystä.

Yhteistoimintajärjestelmillä turvataan henkilöstölle vaikutusmahdollisuudet omaa työtään, työn toteuttamista ja työyhteisöä koskevien päätösten valmistelussa sekä mahdollisuus parantaa henkisten ja taloudellisten voimavarojen hyväksikäyttöä. Työsuojelun tehtävä on lisätä työsuojellisin toimenpitein henkilöstön työturvallisuutta.

Henkilöstöohjelma on laadittu talousarvion yhteydessä ja henkilöstökertomus tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain.

KAUPUNGIN HALLINTO-ORGANISAATIO

Kaupunginvaltuusto (35 jäsentä)

Kaupunginhallitus (9 jäsentä)

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto (5 jäsentä)

Puheenjohtaja	Tarja Tapanainen	(Sari Latva-Koski)
Varapuheenj.	Marko Ylinen	(Heikki Santala)
Jäsen	Mika Kytöharju	(Toni Eeva)
Jäsen	Niina Vesala	(Katri Rinta-Halkola)
Jäsen	Petteri Opas	(Pekka Soini)

Henkilöstöjaoston toimialana on hoitaa kunnan luottamushenkilöitä ja henkilöstöä koskevat henkilöstöasiat. Henkilöstöjaoston kokouksia on pidetty 7 kpl vuonna 2018.

Lautakunnat ja esimiesasemassa olevat viranhaltijat päättävät henkilöstöasioista hallintosäännön antamin valtuuksin.

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

Työvoimavaltaisella kunta-alalla työvoimakustannukset ja investoinnit henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen muodostavat merkittävän osan kaupungin taloudesta.

Työvoimakustannusten rakenteen ja kehityksen seuranta on siten keskeistä myös henkilöstöraportoinnissa ja antaa lähtökohdan henkilöstöä koskevan muun tiedon tulkinnalle. Työvoimakustannuksissa näkyvät mm. palvelurakennemuutokset, henkilöstöön kohdistuneet sopeutukset ja ostopalvelujen käytön muutokset.

Henkilöstön palkkakulut, joista investointeihin sisältyvät palkat on esitetty erillisenä tietona, olivat tilinpäätösvuonna yhteensä 22,6 milj. €, joka on noin 200 000 € edellisvuotta enemmän. Koulutuksen kustannuksissa tuli laskua edellisvuoteen. Sen sijaan työterveyshuollon kustannukset nousivat, joka selittyy työpaikkaselvitysten ja terveystarkastusten määrällä.

Kuntien yhteistoiminnan henkilösivukuluihin sisältyy kaupungin vastuulle jääneet LLKY:ään ja Seutupalvelukeskukseen siirtyneen henkilöstön eläkemenoperusteiset ja Varhe-maksut. Oman toiminnan lisääntyneet Varhe -maksut ovat yhteydessä työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella (KuEL) olevien määrän kasvuun. Vuodesta 2019 alkaen varhaiseläkemenoperusteinen maksu on lakannut ja kaikilta jäsenyhteisöiltä perittävä palkkaperusteinen maksu sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun.

PALKKA- JA HENKILÖSTÖKULUT VUONNA 2019

	Palkat ja palkkiot	Henkilösivukulut	Yhteensä	Koulutus	Työterv. huolto
Hallinto	958 847	279 471	1 238 318	5 229	6326
Yhteistoiminta	59 248	676 427	735 676	0	0
Kasv. ja opetus	11 354 231	2 692 184	14 046 416	65 966	202 980
Hyvinvointi	1 649 677	393 847	2 043 524	7553	17 812
Tekninen	3 298 176	829 059	4 127 235	8178	100 822
invest. palkat	139 722	71 101	210 823		
Rak.valvonta	153 291	42 042	195 333	153	1530
Yhteensä 2019	17 613 192	4 984 131	22 597 323	87 079	329 467
Yhteensä 2018	17 421 139	4 974 342	22 395 481	90 147	274 561
Muutos	192 053	9 789	201 842	-3 068	54 906
Muutos %	1,1 %	0,2 %	-0,9 %	-3,5 %	16,6 %

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET JA HENKILÖSTÖINVESTOINNIT VUONNA 2019

	2018	2019	ero %
Työvoimakustannukset yhteensä	23 636 340	24 111 294	2,01
Palkat ja palkkiot yhteensä	17 328 491	17 613 192	1,64
Vuosiloma-ajan palkat	1 059 232	1 233 515	16,5
Terveysperust. poissaolojen palkat	232 895	323 186	38,8
Perhevapaiden palkat	53 478	46 906	-12,3
Muut lakisäätt. poissaolojen palkat	38 231	63 788	66,8
Eläke- ja muut sosiaalivak.maksut	5 789 254	5 863 237	1,3
KVTEL / VEL	3 816 235	4 086 679	7,2
Varhe-maksut	186 547	788	-99,6
Eläkemenoperusteinen maksu	1 135 875	1 241 745	9,3
Muut henkilösivukulut	650 597	531 025	-18,4
Henkilöstöinvestoinnit			
Työterveyshuolto netto	117 884	192 847	63,6
Koulutus ja kehittäminen	146 368	167 909	14,7
Kuntoutus	0	0	
Muut (virkistys, työp.ruok., luont.edut)	254 343	268 893	5,7
Työvoimakust. % toimintakuluista	18,0 %	18,7 %	3,9
Työvoimakust. € / asukas	1 736	1829	5,3

Koulutuskustannuksiin sisältyvät kirjanpidossa atk-ohjelmistokoulutuspalvelut ja henkilöstön muut koulutuspalvelut sekä koulutusmatkakulut. Alemmassa taulukossa näkyvät myös koulutuksiin käytetyn työajan kustannukset.

Työterveyshuollon nettokustannukset ovat kasvaneet 63,6 % edellisvuodesta.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

Henkilöstömäärä 31.12.2019

Vuoden viimeisenä päivänä työ- tai virkasuhteessa olevien määrä sisältää myös palkattomalla virkavapaalla ja työlomalla olevat sekä vuosiloma-, sairausloma- ym. sijaiset.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 589 henkilöä, joka on 35 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna. Vähennystä on tapahtunut vakituisten osalta mutta vuoden vaihteessa määräaikaisten määrä on selkeästi suurempi.

Toimialoittain tarkasteltaessa tulee huomioida, että sivistisosasto jakautui kahteen toimialaan, eivätkä toimialatarkastelut näin ollen anna selkeää vertailutietoa vuosien välillä.

Henkilöstöstä naisia oli 484 (82,2 %) ja miehiä 105 (17,8 %). Vakinaisten osuus henkilöstömäärästä oli 68 % ja määräaikaisten 32 %. Määräaikaista työllistettyjen osuus oli yhteensä 17 henkilöä.

Palkattomalla työ- tai virkavapaalla oli 31.12.2019 tilanteessa yhteensä 41 vakinaista henkilöä, joista miehiä 4 ja naisia 37 sekä 15 määräaikaista, joista miehiä 2 ja naisia 13.

Palvelussuhteen luonteen mukaan tarkasteltuna henkilöstöstä oli kokoaikaista 423 (71,8 %), osa-aikaisia 75 (12,7), sivutoimisia 63 (10,7 %), työllistettyjä 17 (2,9 %) ja osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevia 11 (1,9 %).

PALVELUSSUHTEESSA OLEVA HENKILÖSTÖ 31.12.2019

	Miehet	Naiset	Yhteensä	v. 2018	Muutos ed.vuodesta
Vakinaiset	64	337	401	415	-14
Määräaikaiset	41	147	188	139	49
- joista työllistettyjä	5	12	17	11	6
Yhteensä	105	484	589	554	35

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ OSASTOITTAIN 31.12.2019

(sisältää myös työllistetyt ja muut määräaikaiset henkilöt)

	Miehet	Naiset	Yhteensä	v. 2018	Muutos ed.vuodesta
Hallinto	1	14	15	19	-4
Kasvatus ja opetus	36	291	327		
Hyvinvointi	32	77	110		
Sivistys				411	26
Tekninen	36	101	137	124	13
Yhteensä	105	484	589	554	35

Koko henkilöstö palvelussuhteen mukaan vuosina 2017 - 2019

Henkilötyövuosien määrä

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilömäärätieto 31.12., koska henkilötyövuosi huomioi henkilöstömäärän vaihtelun vuoden aikana ja laskee osa-aikatyötä tekevien työajan vuositasolla osa-aikaprosentin huomioiden.

Koko henkilöstön osalta lisäystä edellisvuoteen verrattuna oli 29,8 henkilötyövuotta.

Vakinaisten määrä 31.12.2019

Vakinaisessa työ- tai virkasuhteessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 401 henkilöä, joka on 14 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna.

Palvelussuhteen luonteen mukaan tarkasteltuna vakinaisesta henkilöstöstä on kokoaikaisia 344 (85,8 %), osa-aikaisia 45 (11,2 %), osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevia 11 (2,7 %) ja sivutoimisia 12 (0,2 %).

Henkilöstön vaihtuvuuden tarkastelu kertoo vuoden aikana alkaneet ja päättyneet palvelussuhteet (irtisanoutu- neet, eläkkeelle siirtyneet, irtisanotut ja kuolleet):

Vakinaiset	v. 2019 palvelukseen tulleet	v. 2019 palveluksesta eronneet
Hallinto	2	2
Kasv. ja opetus	10	16
Hyvinvointi	7	6
Tekninen	11	13
Yhteensä	30	37
Tulovaihtuvuus	7,46 %	
Lähtövaihtuvuus	9,20 %	

HENKILÖTYÖVUODET PALVELUSSUHTEESSA

Vuosi	Miehet	Naiset	Yhteensä
2018	88,8	419,7	508,5
2019	100	438,3	538,3
Muutos ed.vuodesta, hlöä	11,2	18,6	29,8
Muutos% ed.vuodesta	12,6	4,4	5,9

Henkilötyövuodet 2017 - 2019

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN PALVELUSSUHTEET OSASTOITTAIN 31.12.2019

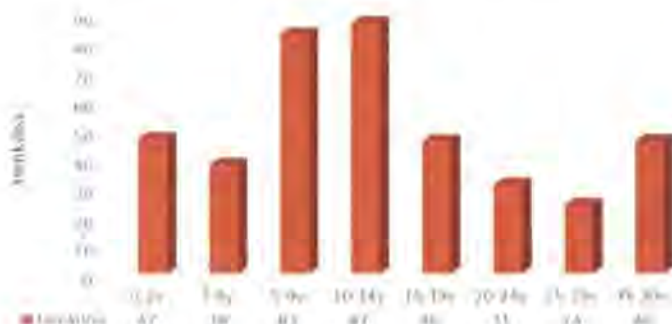
	Koko-aik.	Osa-aik.	Osa-aika tai osatyökyv. eläke	Sivu-toim.	Yhteensä	v. 2018	Muutos ed.vuodesta
Hallinto	14	1	0	0	15	16	-1
Kasv. ja opetus	211	28	3		242		
Hyvinvointi	30	6	1	1	38		
Sivistys						294	-13
Tekninen	89	10	7	0	106	105	1
Yhteensä	344	45	11	1	401	415	-14

Vakinainen henkilöstö palvelussuhteen mukaan vuosina 2017 - 2019

Henkilöstö viihtyy pitkään kaupungin palveluksessa. Vakinaisesta henkilöstöstä 101 (25,1 %) on ollut palveluksessa yli 15 vuotta. Yli 30 vuotta palveluksessa olleita on 46 (11,4 %). Välille 5 - 14 vuotta sijoittuu henkilöstöstä 170 (42,3 %) ja alle 5 vuotta palveluksessa olleita on 85 (21,1 %).

Vakituisten henkilöstön yhteisössä oloaika
31.12.2019

Ammattinimikkeet

Vakinaisen henkilöstön osalta oli käytössä 125 erilaista ammattinimikettä.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajia oli eniten (33 kpl). Seuraavaksi eniten oli perusopetuksen luokanopettajia (31 kpl) ja perusopetuksen lehtoreita (27 kpl), keittäjiä (21 kpl) ja tilahuoltajia (20 kpl) ja perhepäivähoitajia (18 kpl). Ammattinimikkeitä, joissa oli vain yksi työntekijä, oli 69 kpl.

Palkkausmuodot

Vakinaisesta henkilöstöstä oli kuukausipalkkaisia 275 (68,4%), periodityötä tekeviä 119 (29,6 %) ja tuntipalkkaisia 9 (2%).

Sopimusalat

Vakinaisesta henkilöstöstä 242 (60,3 %) oli KVTES:n alaisia, 131 (32,7 %) OVTES:n alaisia, 22 (5,5 %) TS:n alaisia sekä 6 (1,5 %) TTES:n alaisia.

Määräaikaisten määrä 31.12.2019

Määräaikaisessa työ- tai virkasuhteessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 188 henkilöä, joka on 49 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna.

Määräaikaisten osuus koko henkilöstömäärästä oli 31,7 %.

Määräaikaisuuden pääasiallinen peruste oli määräaikaisen viran tai tehtävän hoitaminen ja suurelta osin nämä olivat opetustehtävissä.

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN AMMATTINIMIKKEITÄ

84724	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	33
39454	perusopetuksen luokanopettaja	31
39453	perusopetuksen lehtori	27
17840	keittäjä	21
76931	tilahuoltaja	20
39407	perhepäivähoitaja	18
64212	varhaiskasvatuksen opettaja	16
56401	tuntiopettaja (päätoiminen)	15
76290	koulunkäyntiohjaaja	15
39454	perusopetuksen luokanopettaja	12
81458	koulunkäyntiohjaaja-aamu- ja iltapv.toim.ohjaaja	12
10277	erityisluokanopettaja	8
10289	erityisopettaja, peruskoulu	7
328	lukiokoulutuksen lehtori	7
19286	kiinteistönhoitaja	6
54980	toimistosihteer	5
72061	kouluhuoltaja	5
25449	laitoshuoltaja	5
23034	koulusihteer	4
72463	ryhmäperhepäivähoitaja	4
73486	palvelusihteer	4

MÄÄRÄAIKAISUUDEN PÄÄASIAL LISIMMAT PERUSTEET

	Miehet	Naiset	Yhteensä	v. 2018	Muutos ed.vuodesta
Määräaik. tehtävä	33	89	122	93	29
Avoin tehtävä	0	4	4	2	2
Palkkatuki	5	12	17	11	6
Sijaisuudet	4	41	45	33	12
Yhteensä	42	146	188	139	49

Työllistämistoimet

Vuonna 2019 työllistämistoimien kautta palkkatuella palkattuina kaupungilla oli 47 henkilöä (7825 pv / 21,44 henkilötyövuotta) ja LLKY:ssä 5 hlöä (851 pv / 2,33 henkilötyövuotta).

TE-toimiston kautta oli työkokeiluissa 10 henkilöä (734 pv / 2,01 henkilötyövuotta) ja kuntouttavassa työtoiminnassa 28 henkilöä (3 711 pv / 10,17 henkilötyövuotta). Työllistäjinä olivat kansalaisopisto, kirjasto, nuorisopalvelut, Ruokamessut, kasvatus- ja opetus sekä teknisen toimialan puhtaus- ja ruokapalvelut. Osa työllistetyistä oli mukana kaupungin itse järjestämässä ryhmätoiminnassa.

PALKKATUELLA PALKATUT SEKÄ OPPISOPIMUSSUHTEESSA OLLEET HENKILÖT						
Vuosi	Kaupunki	LLKY	Trilla	Palkka- tuki yht	Oppisop.	Yhteensä
2017	22	8	8	38	3	41
2018	39	6	0	45	3	48
2019	47	5	0	52	2	54

TYÖHARJOITTELU / TYÖELÄMÄVALMENNUS, TYÖKOKEILU JA KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA				
Vuosi	Työharj.	Työkok.	Kuntoutt. työtoiminta	Yhteensä
2017	0	5	14	19
2018	0	10	19	29
2019	0	10	28	38

Lisäksi kaupungin toimissa oli työeläkelaitosten kautta ohjautuneita työkokeilijoita. Nuorisotoimen kautta toteutetulla palvelusetelillä kesätyötä sai kaikkiaan 136 nuorta (137 / 2018). Määrärahaa oli varattu 35 000 € ja setelin arvo oli 250 €. Kaupunki työllisti 44 nuorta (50 / 2018), LLKY 7 nuorta (11 / 2018), Kauhajokiset yritykset 59 (56 / 2018) sekä järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat 26 nuorta (20 / 2018).

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE

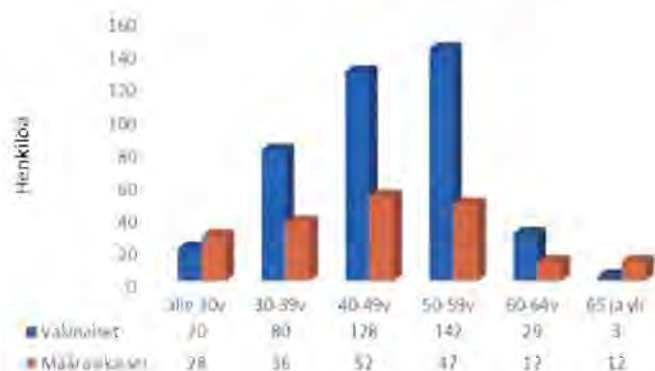
Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 50 vuotta ja kehitys on lievän nousujohteinen verrattuna edeltäviin vuosiin. Alhaisin keski-ikä oli hyvinvointipalveluissa korkein teknisen palveluissa. Vakinaisen henkilöstön naisten keski-ikä oli 49,2 vuotta ja miesten 48,5 vuotta.

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN KESKI-IKÄ 2017 - 2019			
	2017	2018	2019
Hallintopalvelut	50,3	49,3	48,3
Kasv. ja opetuspalvelut			47,6
Hyvinvointipalvelut			47,5
Sivistys	47,3	47,4	
Teknisen palvelut	51,8	52,3	51,5
Yhteensä	49,6	49,4	50

Ikäryhmittäin tarkasteltaessa vakinaisen henkilömäärältään suurin ikäryhmä oli 50 - 59 -vuotiaat käsittäen 35,3 % vakinaisista ja toiseksi suurin 40 - 49 -vuotiaat 31,8 % osuudella. Yli 60 -vuotiaita oli 8 % ja vastaavasti alle 30 -vuotiaita oli 5 % vakinaisista.

Määräaikainen henkilöstö asettui melko tasaisesti ikähaarukkaan 30 - 59 vuotta käsittäen 72 % määräaikaisista. Yli 60 -vuotiaita oli 12,8 % ja vastaavasti alle 30 -vuotiaita samoin 15 % määräaikaisista.

Henkilöstö ikäryhmittäin 31.12.2019

TYÖAJAN JAKAUTUMINEN

Työajan jakautumisessa tarkastellaan, miten työntekoon tarkoitettua työaikaa todellisuudessa on käytetty eli mikä on tehty vuosityöaika kun säännöllisestä vuosityöajasta vähennetään poissaolot.

Työajan jakautumisen tarkastelu tehdään erikseen henkilöstöstä ilman opettajia ja erikseen opettajista.

Teoreettista säännöllistä vuosityöaikaa laskettaessa kalenterivuoden päivistä vähennetään lauantait, sunnuntait ja työaika lyhentävät arkipyhät, mikä tarkoittaa vastaavaa viiden työpäivän ajattelua esim. jaksotyössä ja toimialueilla, joissa työskennellään ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä (24/7). Opettajilla lisäksi vähennetään koulutyön keskeytysaika (pl. laskennallinen vuosiloma ja veso-päivät).

Poissaolot muutetaan työpäiviksi kertomalla kalenteripäivät luvulla 5/7. Lisä- ja ylityötunnit muutetaan työpäiviksi kertomalla tunnit luvulla 5 / säännöllinen viikko-työaika.

Palkkakustannukset eivät sisällä työnantajan maksamia eläkevaikutus- ja muita sosiaaliturvan kuluja.

TYÖAJAN JAKAUTUMINEN / HENKILÖSTÖ ILMAN OPETTAJIA				
	työ- päivät	% säänn. vuosityö- ajasta	1000 euroa	% palkka- kustan- nuksista
Palkkakustannukset			17613	
Säännöllinen vuosityöaika	98 077	100,0 %		
Poissaolot:				
- Vuosilomat	-10 812	-11,0 %	1 186	6,73 %
- Terveysperusteiset poissaolot	-4 183	-4,3 %	343	1,95 %
- Perhevapaat	-1 879	-1,9 %	19	0,11 %
- Koulutus	-380	-0,4 %	47	0,27 %
- Muut palkalliset poissaolot	-607	-0,6 %	45	0,26 %
- Muut palkattomat poissaolot	-6 556	-6,7 %	44	0,25 %
+ Rahana korvatut lisä- ja ylityöt	402	0,4 %	3	0,02 %
= Tehty vuosityöaika	74 062	75,5 %		

TYÖAJAN JAKAUTUMINEN / OPETTAJAT				
	työ- päivät	% säänn. vuosityö- ajasta	1000 euroa	% palkka- kustan- nuksista
Palkkakustannukset			17613	
Säännöllinen vuosityöaika	42 263	100,0 %		
Poissaolot:				
- Vuosilomat	-142	-0,3 %	46	0,26 %
- Terveysperusteiset poissaolot	-1 553	-3,7 %	186	1,06 %
- Perhevapaat	-705	-1,7 %	28	0,16 %
- Koulutus	-322	-0,8 %	45	0,26 %
- Muut palkalliset poissaolot	-162	-0,4 %	18	0,10 %
- Muut palkattomat poissaolot	-1 762	-4,2 %	75	0,43 %
= Tehty vuosityöaika	37 617	89,0 %		

Vuoden 2019 palkkakustannukset olivat 17 613 192 € (17 412 139 € / 2018). Tehty vuosityöaika poissaolot vähentäen oli henkilöstöllä ilman opettajia 74 062 työpäivää, 75,5 % (71 668 tpv / 76,4 % / 2018) ja opettajilla 37 617 työpäivää, 89 % (32 663 tpv / 84,1 % / 2018).

Säästövapaat

KVTES:n mukaisesti työntekijä voi säästää 15 vuosilomapäivää ylittävän osan lomapäivistä / lmv säästövapaaksi ja pitää ne myöhemmin työnantajan kanssa sopimana ajankohtana.

Vuoden 2019 tilanne on säästövapaiden osalta seuraava:

v. 2015 9 pv 1 hlöä
v. 2016 10 pv 1 hlöä
v. 2017 13 pv 1 hlöä

Säästövapaita on pitämättä 32 päivää (51 pv/2018), joka vastaa noin 0,12 henkilötyövuotta. Vuoden 2019 aikana pidettiin säästövapaita 35 päivää (1,4 htv).

SÄÄSTÖVAPAAT 31.12.2019					
	Säästö- vapaa- päivät	Hlöä	Hlöt, joilla 15 pv tai alle	Hlöt, joilla 16 - 29 pv	Hlöt, joilla 30 pv tai yli
Hallinto	0	0	0	0	0
Kasv. ja opetus	32	2	2	0	0
Hyvinvointi	0	0	0	0	0
Tekninen	0	0	0	0	0
Yhteensä	32	2	0	0	0

Talkoovapaat

Vuonna 2019 vapaaehtoisia talkoovapaita piti 102 henkilöä yhteensä 788 päivää, joista kertyi säästöä 42 811,61 € sosiaalikuluihin (97 hlöä, 617 pv, 42 710 € / 2018).

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Henkilöstökoulutus

Vuoden 2019 koulutuspäivien määrässä on huomioitu ne koulutusvapaat, jotka on tilastoitu palkkahallintoon ja lukumäärät sisältävät koko päivän kestäneet koulutukset.

Koulutuspäivät ovat vähentyneet 80 päivällä edellisvuoteen verrattuna. Vähennystä on tapahtunut kaikille toimialoilla.

KOULUTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ VUONNA 2019					
	Hallinto	Kasvatus ja opetus	Hyvinvointi	Tekninen	Yhteensä
Täydennyskoulutus	51	83	53	12	199
Uudelleen koulutus					0
Ay/yhteistoiminta		10		2	12
Ay/l.mies/puh.joht.		14		32	46
Ay/työsuojelu		12		7	19
Jatkokoulutus		53			53
Muu koulutus		113	5	24	142
Lakisäätt. täyd.koul.		169			169
Esimieskoulutus					
Yhteensä	51	454	58	77	640

Vuosien välinen vaihtelu johtuu koulutustarpeen muutoksista. Osastoittain Toimialoittain toteutetaan koulutussuunnitelmaa osaamistarpeet, henkilöstömuutokset, lainsäädännön vaatimukset ja henkilöstön koulutustoiveet huomioon ottaen.

Opintovapaalla oli 9 henkilöä yhteensä 1725 päivää (191 pv/hlö). Vuorotteluvapaalla oli 7 henkilöä yhteensä 1076 päivää (153 pv/hlö).

KOULUTUSPÄIVÄT VUOSINA 2017 - 2019			
	2017	2018	2019
Hallintopalvelut	55	66	51
Kasvatus- ja opetuspalvelut			454
Hyvinvointipalvelut			58
Sivistys	663	542	
Tekniset palvelut	113	112	77
Yhteensä	831	720	640

Koulutuskorvaus

Työnantaja voi hakea työttömyysvakuutusrahastolta koulutuskorvausta, joka vähennetään työnantajalle määrätystä työttömyysvakuutusmaksusta. Koulutuskorvausta voi saada enintään kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohti vuodessa.

Koulutuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että työnantajan järjestämä koulutus perustuu työnantajan laatimaan koulutussuunnitelmaan ja koulutus ylläpitää ja edistää työntekijän ammatillista osaamista nykyisissä tai tulevaisissa työtehtävissä.

Vuonna 2019 korvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien lukumäärä oli 463 päivää (605 pv/2018) ja koulutuspäivät jakautuivat siten, että 84 työntekijällä oli oikeus korvaukseen yhdeltä koulutuspäivältä, 53 työntekijällä kahdelta ja 91 työntekijällä kolmelta koulutuspäivältä.

Palkkakustannus, josta korvausta haettiin, oli 87 081,61 € ja myönnettävä korvaus oli 7629,31 € (10 171,45 €/2018).

TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT

Terveysperusteisiin poissaoloihin luetaan sairauslomat, työ- ja työmatkatapaturmat sekä ammattitaudit.

Vuonna 2019 poissaolopäiviä oli yhteensä 7 431 kalenteripäivää. Poissaolojen määrä on jatkanut laskuaan 280 kalenteripäivää edellisvuoteen verrattuna. Poissaolopäivien määrä on pienin sitten vuoden 2014 jälkeen, jolloin poissaoloja oli vain 6 998 kpv.

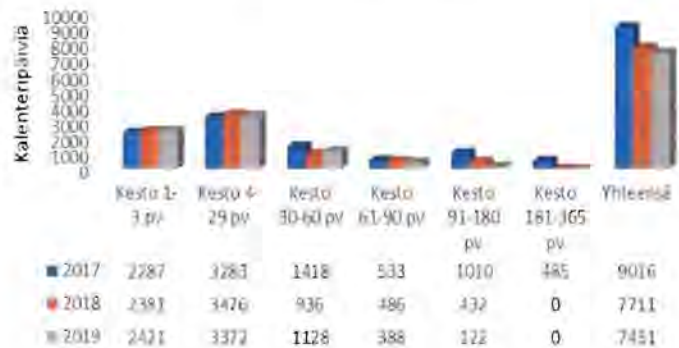
Tarkasteltaessa poissaoloja tapauksina oli niitä vuonna 2019 yhteensä 1 652 ja vähennystä on myös tällä saralla edellisvuoteen verrattuna 30 tapausta.

Vuosien välinen vertailu näyttää, että pitkäkestoiset poissaolot eli yli 30 kalenteripäivää kestäneet ovat vähentyneet ja myös lyhyiden, alle 30 kalenteripäivää kestävien poissaolojen määrässä on vähennystä.

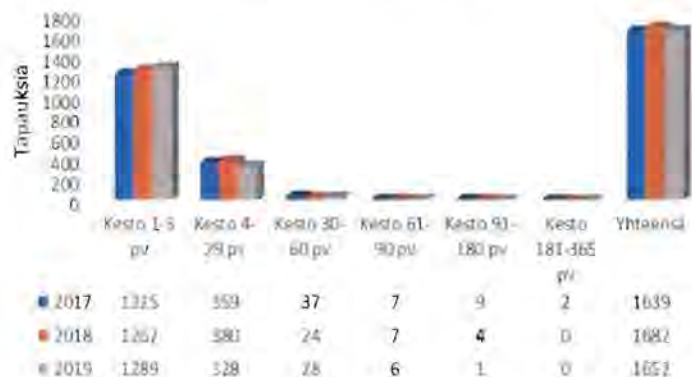
Poissaoloista, jotka ovat kestäneet 1 - 3 kalenteripäivää, on mahdollista poimia henkilöt, joille on kertynyt vuoden aikana useampia 1 - 3 kpv poissaolokertoja. Viisi tai useampia poissaoloja on kertynyt 197 henkilölle (190 / 2018) seuraavasti:

yli 20 kertaa	9 hlöä
19 kertaa	4 hlöä
18 kertaa	2 hlöä
17 kertaa	2 hlöä
16 kertaa	2 hlöä
15 kertaa	5 hlöä
14 kertaa	5 hlöä
13 kertaa	7 hlöä
12 kertaa	8 hlöä
11 kertaa	12 hlöä
10 kertaa	14 hlöä
9 kertaa	16 hlöä
8 kertaa	23 hlöä
7 kertaa	21 hlöä
6 kertaa	27 hlöä
5 kertaa	40 hlöä

Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä vuosina 2017 - 2019

Terveysperusteiset poissaolot tapauksina vuosina 2017 - 2019

Pitkäaikaisterveet

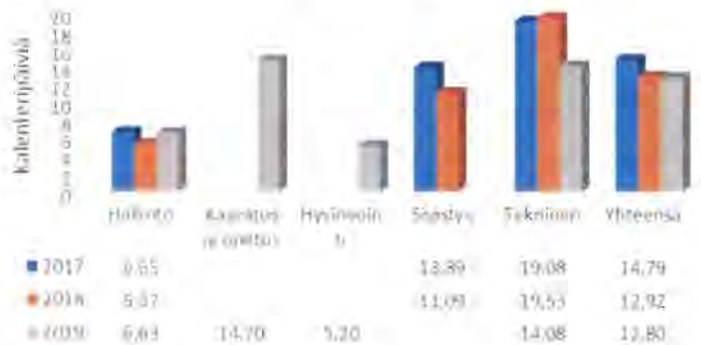
Koko henkilöstöstä 239 henkilöllä (98 / 2018) ei ollut yhtään sairauslomapäivää vuonna 2019.

Tarkasteltaessa sairauspoissaoloja ja tapaturmia erikseen, on poissaolojen lisäys tapahtunut tapaturmissa. Tapaturmista johtuvat poissaolot ovat aina yksittäisistä tapauksista syntyviä.

Sairauspoissaolot sekä työ- ja työmatkatapaturmat kalenteripäivinä vuosina 2017 - 2019						
	2017		2018		2019	
	Sairausloma	Tapaturmat	Sairausloma	Tapaturmat	Sairausloma	Tapaturmat
Hallinto	148	0	106	0	263	193
Kasv. ja opetus					4613	
Hyvinvointi					454	
Sivistys	6158	47	4582	58		
Tekninen	2600	63	2675	114	1795	34
Yhteensä	8906	110	7363	172	7125	227

Vuonna 2019 terveysperusteisten poissaolojen palkkakustannukset ilman sosiaalikuluja olivat 521 631,84 € (527 242,29 € / 2018). Niistä sairauspoissaolojen kustannukset olivat 504 937,78 €, työtapaturmien kustannukset 9439,53 € ja työmatkatapaturmien kustannukset 7254,53 €.

Sairauspoissaolot kalenteripäivinä/henkilöä vuosina 2017 - 2019

Terveysperusteiset poissaolot olivat kalenteripäivinä yhteensä 20,4 henkilötyövuotta ja kustannuksina yhteensä 2,98% palkkasummasta.

Työtapaturmia sattuu edelleen paljon mutta vuoden 2019 aikana kohdalle osui myös edellisvuotta enemmän työmatkalla tapahtuneita tapaturmia.

Työturvallisuuden parantamiseksi työtapaturmien sekä ns. läheltä piti – tilanteiden raportointi on ensi arvoisen tärkeää.

TERVEYSPERUSTEISTEN POISSAOLOJEN KUSTANNUKSET VUONNA 2019			
Kesto	Kalenteripäivät	1000 euroa	% palkkasummasta
1 - 3 kpv	2 421	196	1,12
4 - 29 pv	3 372	237	1,36
30 - 60 kpv	1 128	65	0,37
61 - 90 kpv	388	21	0,12
91 - 180 kpv	122	2	0,01
Yli 180 kpv	0	0	0,00
Yhteensä	7 431	521	2,98
Henkilötyövuosina	20,4 htv		
Palkkasumma		17 473	
Em. poissaoloista erikseen työtapaturmat	152	9	0,05
työmatkatapaturmat	75	7	0,04
ammattitaudit	0	0	0,00
Yhteensä	227	16	0,09

ELÄKKEELLE SIIRTYMINEN

Vuonna 2019 eläkkeelle siirtyi 33 henkilöä, joka on 14 enemmän kuin edellisvuonna. Vanhuuseläkkeelle siirtyneitä oli 20 ja työkyvyttömyysratkaisun piiriin siirtyi 13 työntekijää.

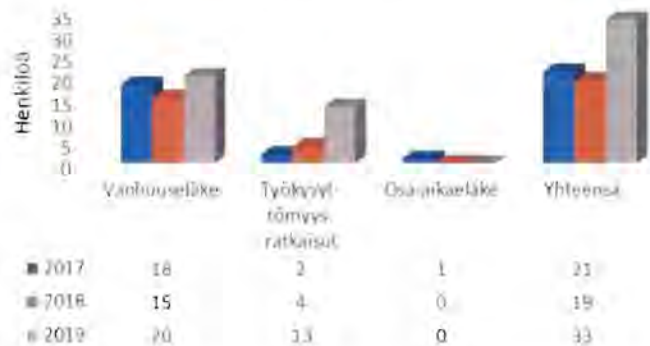
Uudella Kevan raportoinnilla työkyvyttömyyseläke, osatyökyvyttömyyseläke sekä kuntoutustukipäätökset ovat kaikki siirtyneet työkyvyttömyysratkaisuiden alle.

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 63,9 vuotta (63,9 v. / 2018), työkyvyttömyysratkaisujen piiriin siirtyneiden 53,8 vuotta. Kaikkien eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 60,3 vuotta (54,3v. / 2018).

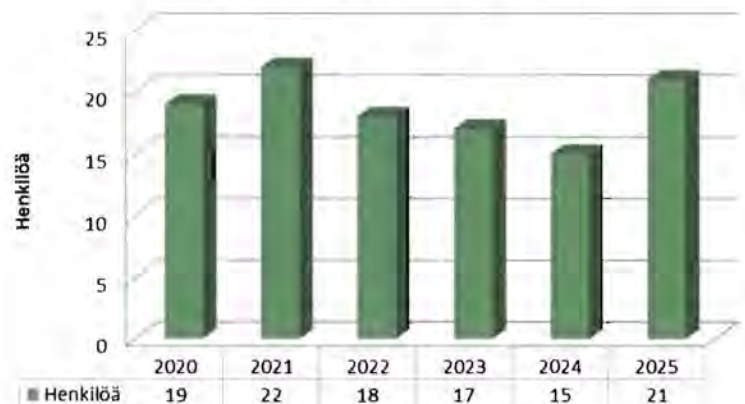
Kevan arvion mukaan kaupungilta jää vanhuuseläkkeelle vuosina 2020 - 2025 yhteensä 112 henkilöä, joka on 28% vakinaisesta henkilöstöstä. Eläkkeelle jääminen on henkilökohmainen ratkaisu, joten ennusteet ovat suuntaa antavia, mutta arvio on, että lähivuosina jää vuosittain noin 20 henkilöä eläkkeelle.

Vuoden 2017 eläkeuudistuksen myötä eläkeikä nousee asteittain vuodesta 2018 alkaen. Vanhuuseläkeikä nousee 63:sta kolmella kuukaudella vuodessa. Muutos tulee vaikuttamaan myös niihin, joilla on kuntatyöntekijän ammatillinen eläkeikä. Eläkeuudistuksen myötä osa-aikaeläke poistui ja tilalle tuli osittain varhennettu vanhuuseläke 61 vuotta täyttäneille. Vanhuuseläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–68-vuotiaana ja eläkeuudistuksen tavoitteena on lykkäyskorotuksella (4,8 %/vuosi) kannustaa jatkamaan töissä vanhuuseläkeiän alarajan täyttämisen jälkeen. Toisaalta eläkkeelle jääminen ennen vanhuuseläkeikää aiheuttaa varhennusvähennyksen (4,8 %/vuosi).

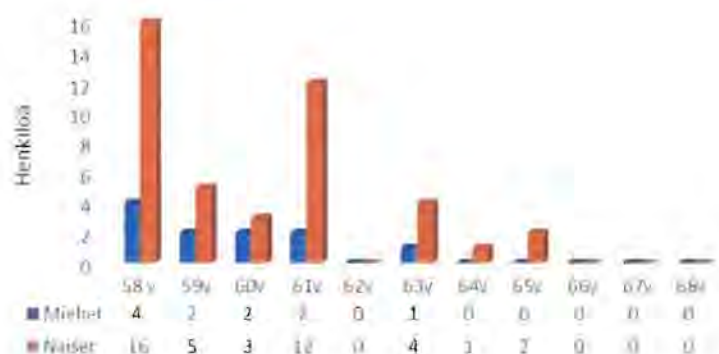
Eläkkeelle jääneet eläkemuodon mukaan vuosina 2017-2019

Kevan arvio vanhuuseläkkeelle jäävistä vuosina 2020 - 2025

Vakinaisen henkilökunnan osuus ikäryhmistä 58 - 68 vuotta

TYÖTERVEYSHUOLTO

Kauhajoen Kaupunki ostaa työterveyshuoltopalvelut Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä. Työterveyshuolto toimii kaikissa LLKY:n kunnissa. Kauhajoella työterveyshuollon palvelut on keskitetty Teknologiakeskus Logistiaan.

Kauhajoen Kaupungilla on ennaltaehkäisevä työterveyshuoltosopimus ja lisäksi erikoislääkäritasoinen sairaanhoitosopimus sisältäen yleislääkäritasoinen ja työterveyshoitajan sairaanhoidon.

Työterveyshuolto toimii moniammatillisena tiiminä. Työterveyshuollon lääketieteellisestä johdosta on vastannut terveyspalvelujohtaja. Työterveyshuollon ylilääkärin lisäksi on toiminut sijaisia työterveyslääkärin tehtävissä. Paikkakuntakohtaisesti on nimetty vastuulliset työterveyslääkärit, työterveyshoitajat ja työfysioterapeutit huolehtimaan ennalta ehkäisevästä työterveyshuollosta yhdessä muun työterveyshuollon tiimin kanssa.

Työterveyshuolto on työn ja terveyden välisen suhteen asiantuntija, joka yhteistyössä työpaikkojen kanssa huolehtii henkilöstön työ- ja toimintakyvyn ylläpitämisestä sekä työturvallisuudesta.

Työterveyshuollon ennaltaehkäisevää toimintaa ovat työpaikkaselvitykset, tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus, terveystarkastukset, työssä selviytymisen seuranta ja kuntoutukseen ohjaaminen, työyhteisöjen toimivuuden edistäminen sekä osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen edistäminen. Ennaltaehkäisevän toiminnan lisäksi työterveyshuolto tuottaa sairaanhoitoa sovitulla laajuudella.

Työpaikkaselvityksessä työterveyshuolto selvittää työn ja työpaikan olosuhteet sekä arvioi niiden terveydellisen merkityksen työntekijöille. Työpaikkaselvityksessä työterveyshuolto arvioi lisäksi muun muassa työn fyysistä ja psykososiaalista kuormitusta, työjärjestelyitä sekä tapaturma- ja väkivaltavaaroja. Työpaikkaselvityksessä työterveyshuolto ehdottaa tarvittaessa toimia työolojen parantamiseksi ja työkyvyn edistämiseksi.

Työyhteisöille voidaan tehdä myös psykososiaalisen kuormituksen kartoitus erillisen kyselyn avulla. Vuonna 2019 psykososiaalisen kuormituksen kartoituksia tehtiin useammissa työyhteisöissä.

TYÖTERVEYSHUOLLON HENKILÖKUNTA KAUHAJOELLA

Työterveyshuollon ylilääkäri
 Työterveyslääkäri
 Työterveyslääkäri tai tk-lääkäri osa-aikaisesti
 Työterveyspsykologi
 Osastonhoitaja/työterveyshoitaja
 Työterveyshoitajat 6 hlöä, joista yksi päätoimisesti ajavarauksessa ja päivystävänä sairaanhoitajana
 Työkykykoordinaattori/työterveyshoitaja
 Työfysioterapeutit 3 hlöä, joista yksin osa-aikainen
 Osastonsihtööri

TYÖPAIKKASELVITYKSET VUONNA 2019

Terveyskeskuksen puhtauspalvelut
 Kansalaisopisto (myös Etsivä nuorisotyö)
 Päiväkodit (Pikku Äijä, Aro, Filppula)
 Kuusenkolon ryhmät, seurantakäynti
 Erityisryhmien tilat Sööpärin kiinteistö
 Ruokapalvelut (Pikku Äijä, Keskuskeittiö yläkoulu)
 Kolmenraitin koulun puhtaus- ja ruokapalvelut

TERVEYSTARKASTUKSET VUONNA 2019

Määräaikaistarkastukset

Terveyskeskuksen puhtauspalvelut
 Pikku Äijän päiväkodin yötyöntekijät
 Ruokapalvelut (TK, Keskuskeittiö, Pikku Äijä)

Terveydenseurantatarkastukset

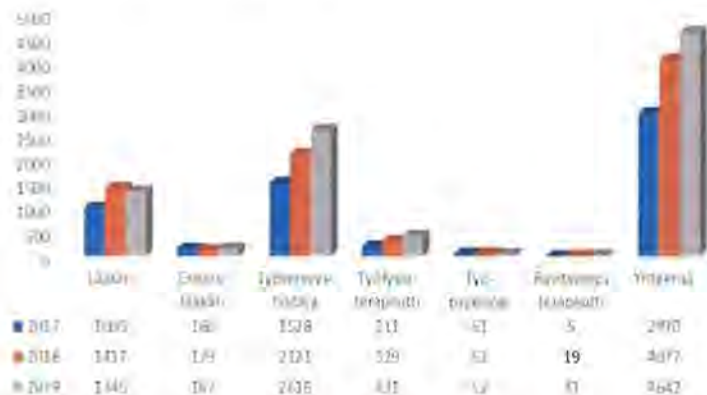
Kirjasto
 Aron koulu
 Ryhmikset (Kuusenkolon, Nummijärvi, Niittyvilla)
 Päiväkodit (Pikku Äijä, Aro, Filppula)
 Erityisryhmät (Sopo, Jopo, Sopot)

KÄYNNIT TYÖTERVEYSHUOLLOSSA VUONNA 2019

	Ennalta- ehkäisevä tth	Sairaan- hoito	Yhteensä
Lääkäri	662	723	1385
Erikoislääkäri	14	153	167
Työterveyshoitaja	971	1645	2616
Työfysioterapeutti	431		431
Työpsykologi	52		52
Ravitsemusterapeutti	31		31
Yhteensä	2121	2521	4642

Terveystarkastusten tarkoitus on ennaltaehkäistä sairastumisia, edistää työntekijöiden terveyttä sekä työkyvyn jo heiketessä seurata työntekijän terveyttä ja edistää työssä selviytymistä. Terveystarkastuksia on tehty myös työhön sijoitustarkastuksina ja esim. pitkään sairauslomalla olleille, neuvontaa ja ohjausta työ- tai terveysasioissa tukea tarvitseville, kuntoutukseen hakeutuville tai kuntoutuksen seurantakäynteinä.

Käynnit työterveyshuollossa 2017 - 2019

Kauhajoen kaupunki tarjoaa työntekijöilleen maksuttoman influenssarokotteen.

Työterveyshoitaja käy työyksiköissä, joissa rokotteen ottajia on useampia, rokottamassa työntekijöitä paikan päällä.

Työfysioterapeutin palveluja on käytetty sekä yksilö- että ryhmätasolla. Yksilökäyntejä ovat olleet tietojen anto ja ohjaus, kuntoutustarpeen arviointi, kuntoutusohjaus, osatyökykyisen työssä selviytymisen seuranta sekä terveystarkastukset. Työfysioterapeutti on tehnyt kartoituksia eri työyhteisöjen työergonomiaan. Lisäksi työterveyslääkärin tai -hoitajan suosituksesta on toteutettu useita yksittäisen henkilön työn ja työpisteen ergonomiakartoituksia. Ryhmäohjaukset ovat olleet esim. perusselvitysten ja terveystarkastusten perusteella toteutettua ohjausta ja seurantaan rajatulle ryhmälle, työyhteisölle.

KELAN KORVAUS TYÖTERVEYSHUOLLON KUSTANNUKSIIN					
Vuosi	Korvausluokka I / Enn.ehkäisevä		Korvausluokka II / Sairaanhoido		Korvaus yhteensä
	Kustann.	Korvaus	Kustann.	Korvaus	
2017	95 808	57 485	142 115	71 057	128 542
2018	112 803	59 070	158 835	72 545	130 616
2019 / arvio	154 172	57 969	149 550	72 418	130 387

Vuonna 2018 työterveyshuollossa aloitettiin työfysioterapeutin suoravastaanottotoiminta. Työfysioterapeutin suoravastaanotto tarkoittaa akuuttien tuki ja liikuntaelin ongelmien vastaanottoa suoraan ajanvarauksen kautta. Suoravastaanotolla pyritään vähentämään työterveyshuollosta koituvia kustannuksia, välttämään turhia sairauslomia sekä saamaan työntekijöille spesifiä ja nopeampaa hoitoa/neuvontaa tuki- ja liikuntaelinasioista.

Työterveyspsykologipalvelut ovat olleet yksilökäyntejä; tietojen anto, neuvonta ja ohjaus, työssä jaksamisen tukeminen, osatyökykyisen selviytymisen seuranta ja kuntoutustarpeen arviointi. Lisäksi työterveyspsykologi on toteuttanut psykososiaalisen kuormituksen kartoituksia työyhteisöille ja ollut pitämässä näistä palautetilaisuuksia työyhteisöille.

Kauhajoen Kaupungilla on käytössä Varhaisen tuen malli. Varhaisen tuen mallin tavoitteena on työntekijöiden työkyvyn tukeminen, työkyvyttömyyden pitkittymisen ehkäisy ja toipumisen sekä työhön paluun helpottaminen sairauspoissaolon jälkeen. Työterveyshuollon yhteistyö työnantajan/esimiesten ja työntekijöiden kanssa on mallin mukaisen toiminnan ja työkykykoordinaattorin työn myötä lisääntynyt huomattavasti. Työterveysneuvotteluja on käyty työntekijöiden terveys- ja työkykyasioissa sekä työyhteisöasioissa. Työterveysneuvotteluihin ovat työterveyshuollosta osallistuneet työterveyslääkäri ja työkykykoordinaattori ja/tai työterveyshoitaja. Työterveysneuvottelut ovat johtaneet esim. Kelan tai eläkevakuutusyhtiö Kevan tukitoimiin, esim. osasairauspäiväraha, osatyökyvyttömyyseläke ja ammatillisen kuntoutuksen tukitoimet. Näillä tukitoimilla on pyritty ehkäisemään erityisesti pitkittyviä sairauspoissaoloja.

Kauhajoen kaupungin sisäilmatyöryhmässä työterveyshuollon edustaja toimii asiantuntijana. Sisäilmaongelmat ovat lisääntyneet ja sisäilmatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti. Viime vuonna tehtiin myös joitain sisäilmastokyselyjä työyhteisöille tarpeen mukaan. Lisäksi työterveyshuollon edustaja oli mukana muutamissa sisäilmaan liittyvissä palaverissa/palautetilaisuuksissa.

Varhaisen tuen malli

Kauhajoen Kaupungilla on käytössä Varhaisen tuen malli. Varhaisen tuen mallin tavoitteena on työntekijöiden työkyvyn tukeminen, työkyvyttömyyden pitkittymisen ehkäisy ja toipumisen sekä työhön paluun helpottaminen sairauspoissaolon jälkeen.

Työterveyshuollon yhteistyö työnantajan/esimiesten ja työntekijöiden kanssa on mallin mukaisen toiminnan ja työkykykoordinaattorin työn myötä lisääntynyt huomattavasti. Työterveysneuvotteluja on käyty työntekijöiden terveys- ja työkykyasioissa sekä työyhteisöasioissa. Työterveysneuvotteluihin ovat työterveyshuollosta osallistuneet työterveyslääkäri ja työkykykoordinaattori ja/tai työterveyshoitaja. Työterveysneuvottelut ovat johtaneet esim. Kelan tai eläkevakuutusyhtiö Kevan tukitoimiin, esim. osasairauspäiväraha, osatyökyvyttömyyseläke ja ammatillisen kuntoutuksen tukitoimet. Näillä tukitoimilla on pyritty ehkäisemään erityisesti pitkittyviä sairauspoissaoloja.

Kauhajoen kaupungin sisäilmatyöryhmässä työterveyshuollon edustaja toimii asiantuntijana. Sisäilmaongelmat ovat lisääntyneet ja sisäilmatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti. Viime vuonna tehtiin myös joitain sisäilmastokyselyjä työyhteisöille tarpeen mukaan. Lisäksi työterveyshuollon edustaja oli mukana muutamissa sisäilmaan liittyvissä palaverissa/palautetilaisuuksissa.

Esimiehet kävivät Varhaisen tuen malliin liittyviä puheeksiottamisia vuoden 2018 aikana 52 kappaletta. Yleisimmät syyt olivat useat tai pitkittyneet sairauspoissaolot, työkyvyn heikkeneminen tai työssä jaksaminen. Pääosin kyseessä oli ohimenevä syy, mutta joissakin tapauksissa työssä jaksamista tuettiin mm. työaika muutoksilla sekä työtehtävien keventämisillä.

Varhaisen tuen mallia sekä päihdeohjelmaa tullaan päivittämään vuoden 2020 aikana.

TYÖHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Vuoden 2004 aikana aloitettua Paree -työhyvinvointihanketta on jatkettu edelleen normaalina toimintana. Hanke on toteutettu henkilöstöhallinnon, työterveyshuollon ja liikuntatoimen yhteistyönä.

PAREE -TYÖHYVINVOINTIHANKKEEN TOIMIJAT

Paree hanketta käytännössä toteuttavat: Maarit Kaari (erityisliikunnan suunnittelija, hankkeen koordinaattori, Kauhajoen kaupunki) ja kaikki Virkun ohjaajat (ohjaavat liikuntaryhmiä), Susanna Tienhaara (työterveyshoitaja, LLKY) ja Satu Korpi-Filppula (työfysioterapeutti, LLKY).

Liikuntaryhmät jakaantuvat toiminnallisesti kahteen osaan; perusr ryhmään ja jatkoryhmään. Perusr ryhmä on osallistujille maksuton "kutsuryhmä", joka kokoontuu n. 3 kuukauden ajan kerran viikossa. Tämän jälkeen kannustetaan jatkamaan liikuntaa muiden toimijoiden liikuntaryhmissä tai Paree-jatkoryhmissä.

Jatkoryhmiä on järjestetty kolme kertaa viikossa osallistujilta saatujen toiveiden mukaan: kuntosaliryhmä Virkun kuntosalilla ja vaihtuvalla ohjelmalla toteutettava Teemajumppa sekä kuntopiiri-harjoittelu Virkun painisallilla. Jatkoryhmän ohjausmaksun osallistuja maksaa itse (20 €/kevätsyys tai 40 € kaikki). Jatkoryhmään voi osallistua kuka tahansa kaupungin työntekijä. Vuonna 2019 ei järjestetty yhtään perusr ryhmää.

Jatkoryhmän suosio on vakiintunut. Vuonna 2019 jatkoryhmiä ohjattiin 58 kertaa ja osallistujakertoja kertyi 892 eli keskimäärin jokaiselle jumppakerralle osallistui yli 15 henkilöä. Paree -jatkoryhmiä kokoontui koko vuoden ajan kaksi (kuntajumppa ja kuntopiiri). Tämän lisäksi kuntosaliryhmä muutettiin syksyllä omatoimiryhmäksi, jolloin kuntosalilla sai käydä kerran viikossa omaan tahtiin. Aloittelijoille järjestettiin ohjausta tarpeen mukaan.

LLKY:n uusi liikuntaneuvontaprojekti loppui vuonna 2018, tämän jälkeen Paree-ryhmät avattiin kaikille ja mukaan sai tulla normaalilla maksulla kuka vain. Kaupungin työntekijöiden maksu oli huomattavasti alhaisempi.

Vuoden 2019 aikana Paree-ryhmien vuosimaksuja Virkun kassaan maksoi 88 henkilöä, jotka leimasivat käyntejä 808 kertaa.

Tavoitteeksi projektille on asetettu sairauspoissaolojen vähentäminen pitkällä aikavälillä 10 % sekä eläköitymisajankohdan myöhentäminen nykyisestä. Tehtävillä toimenpiteillä lisätään työssä jaksamista ja kehitetään työterveyshuollolle edullisia ja tehokkaita menetelmiä, joilla työkykyä voidaan oleellisesti parantaa työssäkäynnin ohessa paikallisia liikuntamahdollisuuksia käyttäen.

Hankkeen selvityksen mukaan toiminnan vaikuttavuus on erittäin hyvä. Suoritetun kyselyn mukaan osallistujat ovat kokeneet ohjatun toiminnan erittäin myönteisenä. Pareesta on vuosien kuluessa tullut tuttu toimintamalli kaupungin työntekijöiden keskuudessa. Ryhmään haluavien ja siihen motivoituneiden määrä on edelleen säilynyt hyvänä. Ryhmiin pyritään jatkosakin valitsemaan henkilöitä, joilla on työkyvyn alentumisen uhka tai sairaus- ja oiretaustaa. Näin on jatkossa mahdollisuus saada ryhmään mukaan henkilöitä, jotka eniten tarvitsevat myös työterveyshuollon tukea työkyvyn ylläpitämiseksi.

Projektin tavoite, liikunnan aktivoiminen vakiinnuttaminen tavanomaiseksi toiminnaksi, on toteutunut. Toimintaa jatketaan vuosittain nyt hyväksi havaitun toimintamallin mukaisesti. Toiminnan tarvitsema määräraha on budjetoitu henkilöstöhallinnon vastuualueelle.

Käytännön toimissa tarve näyttää tulevaisuudessa olevan ryhmäliikunnan ohella myös personal trainer -tyyppisen palvelun tarjoamiseen, jossa osallistujalle pystyttäisiin tarjoamaan enemmän yksilöllistä ohjausta liikunnan harrastamiseen ja elämänhallinnan haasteiden käsittelemiseen. Myös matalan kynnyksen liikuntaneuvonnalla olisi tarvetta, jotta varmistaisimme työkyvyltä heikentyneiden osallistujien riittävän tukemisen elämänmuutoksen tekemiseen. Liikuntaneuvontaa pyritään kehittämään vuoden 2020 aikana liikuntaneuvoja-oppisopimusopiskeljan avulla.

Liikunta- ja kulttuuriseteleitä, joiden arvo on 30 € / työntekijä, lunastettiin yhteensä 780 kpl ja setelikustannukset olivat yhteensä 7 770 € (824 kpl, 8 150 € / 2018). Seteleistä noin 30 % käytettiin kaupungin järjestämiin palveluihin ja 70 % ulkoisille palvelun tarjoajille.

YHTEISTOIMINTA JA TYÖSUOJELU

Kauhajoen kaupungissa toteutetaan yhteistoimintaa lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta 13.4.2007/449 mukaisesti. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kunnan toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Työnantajan ja työntekijöiden yhteisiä toimielimiä ovat yhteistyötoimikunta ja työsuojelujaosto. Lisäksi käydään paikallisneuvotteluja henkilöstön asemaa ja etuuksia koskevista asioista tarpeen mukaan. Kauhajoen kaupungin henkilöstöä edustavat henkilöstöjärjestöt JYTY ry, JHL ry, JUKO ry/OAJ ja JUKO ry/КТN.

Yhteistyötoimikunta

Yhteistyötoimikunnan kokouksia on pidetty 2 kpl. Yhteistoimintamenettelyssä henkilöstöjärjestöjen kanssa on keskusteltu talousarviosta sekä varhaisen tuen mallin ja päihdeohjelman päivityksistä.

Paikallisneuvotteluissa sovimme lomarahan vaihtosopimuksesta JUKO ry:n sekä JYTY ry:n pääluottamusmiesten kanssa. Tämä mahdollisti ko. liittoihin kuuluvien vaihtaa 35% lomarahastaan vapaaksi lomanmääräytymiskaudella 2018-2019. Lomarahan vaihtosopimus kiinnosti työntekijöitä jonkin verran. Paikallisen sopimuksen jatkamista on tiedusteltu usealta taholta myös tulevien lomavuosien lomaoikeuksien osalta ja tämä vapaaehtoisuuteen perustuva vaihtosopimus onkin henkilöstöhallinnolla selvittelyssä.

Kaupungin koko henkilöstöä koskevaa yt-menettelyä ei pidetty vuoden 2019 aikana.

Työsuojelu

Kaupunginhallitus päätti 1.7.2017 alkaen perustaa yhteistyötoimikunnan, ja tämän alaisuudessa toimivan työsuojelujaosto. Yhteistyötoimikunnassa valmistellaan ja käsitellään laajakantoiset ja henkilöstöä yleisesti koskevat asiat, suunnitelmat ja ohjeistukset. Työsuojelujaosto osallistuu tämän lisäksi työsuojelutarkastuksiin ja käsittelee työturvallisuuslain mukaisia toimenpiteitä.

Vuoden 2019 aikana Kauhajoen kaupungin työsuojeluorganisaatio koostui työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista, jotka yhdessä muodostavat työsuojelujaoston. Työsuojelujaosto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Työsuojeluvaltuutetut ovat vuoden 2019 aikana osallistuneet työsuojeluun liittyviin koulutuksiin yhteensä 13 päivää.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue on suorittanut yhteensä 2 työsuojelutarkastusta kaupungin eri toimipisteissä, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu osallistuivat tarkastuksiin.

Työsuojeluvaltuutetut ja -päällikkö ovat vuoden aikana tarvittaessa osallistuneet erinäisiin henkilöstöneuvotteluihin, valtuutetut työntekijöiden edustajina ja työsuojelupäällikkö työnantajan edustajana. Työsuojelupäällikkö on tarvittaessa avustanut esimiehiä työsuojeluun liittyvissä asioissa.

Työsuojelupäällikkö on tarvittaessa osallistunut työntekijöiden kanssa käytyihin sisäilmakeskusteluihin ja sisäilmatutkimuksista pidettyihin tiedotustilaisuuksiin. Työsuojelupäällikkö osallistuu sisäilmatyöryhmän työskentelyyn työsuojeluorganisaation edustajana.

Kevään esimiespalaverissa työsuojelupäällikkö luennoi esimiehen työsuojeluvastuista. Syksyllä suoritettiin vuosittainen riskienarvioinnin läpikäynti joka yksikössä, josta työsuojelupäällikkö teki koosteen.

Työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö

Työsuojeluvaltuutettujen ajankäytöstä meni 61 % kouluttautumiseen ja 18 % työntekijöiden ja esimiesten tukemiseen työsuojeluasioissa. Kouluttamisen osuus ajankäytöstä on korkea jo toista vuotta peräkkäin eikä sitä voida enää selittää uusilta valtuutetuilta vaadituilla peruskouluksilla.

Koulutukset jakautuivat valtuutettujen kesken siten, että kaksi heistä kouluttautui kaksi päivää per henkilö ja yksi 9 päivää.

Työsuojelupäällikön kanssa on keskusteltu työsuojelun koulutussuunnitelman laatimisesta, jolloin koulutusten käymisestä tulisi suunnitelmallisempaa ja näistä saadaan sekä valtuutettujen että työnantajan näkökulmasta maksimaalinen hyöty työsuojelun tehtäviin.

Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa ei ollut tänäkään vuonna lainkaan.

Riskien arviointi

Kauhajoen kaupungilla tehdään iso riskienarviointikierrös kolmen vuoden välein. Esimiesten tehtävä on vuosittain käydä oman työyksikkönsä riskien arviointi vuosittain läpi yhdessä henkilöstön kanssa.

Vuonna 2019 toteutettiin laaja riskien arviointi. Yhteensä tunnistettiin 1735 riskiä.

Vaaratekijäluokat, joista löytyi eniten riskejä, olivat fyysinen kuormittuminen ja tapaturman vaarat. Riskit luokiteltiin suurimmaksi osaksi (87 %) kahteen alimpaan riskiluokkaan. Mitään viidennen luokan riskejä ei todettu. Huomioitavaa on, että riskien luokittelu perustuu työntekijöiden arvioon ja on esimiesten vastuulla.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Kauhajoen kaupungin henkilöstöön kohdistuvat riskit voidaan yleisellä tasolla tarkastellen todeta olevan suhteellisen pieniä ja monessa tapauksessa pienin toimenpitein jopa täysin poistettavissa.